

BridgenL

MAGAZINE VOOR ALLE BRIDGERS

Jaargang 94 • nr 4
juli 2026

REIZEN

Globetrotter Jan Derks:

"De bridgereizen
behoren voor mij
telkens weer tot de
hoogtepunten van
mijn jaar"

BRIDGEN EN
BORRELEN
MET DE WIND
IN DE ZEILEN

LUCA HAKVOORT
(LIEFDE VOOR BRIDGE):
"HOE BETER JE KUNT
BRIDGEN, HOE LEUKER
HET WORDT"

BRIDGEFAMILIE
STEEGMANS: "ALS
HET AAN LUCAS
LIGT, SPELEN WE
ELKE DAG"

**DENKEN EN
DOEN VERBINDT
EN LAAT HET
BRIDGEVUUR
ONTBRANDEN**

DE PORTUGESE CLUB:
"DE SFEER AAN PORTUGESE
BRIDGETAFELS IS
GEMOEDELIJKER, MAAR
NIET MINDER FANATIEK"



Zon, ontspanning én gezellig bridgen op de Canarische Eilanden



Boon-a-part

Bridgereizen

€1595
p.p.

o.b.v. een
2-persoonsbezetting

12-DAAGSE WINTER ZONVAKANTIE LANZAROTE

📅 10-12-2026

🏠 11 nachten

📍 VIK Hotel San Antonio

**Verruil de winterkou voor 12 dagen zon,
ontspanning, gezelligheid en bridge op een
van de mooiste Canarische Eilanden!**

Stelt u zich voor: de zon schijnt, de zee glinstert en u zit aan een gezellige bridge-tafel in een ontspannen vakantiesfeer. Met Boon-a-part Bridgereizen beleeft u een volledig verzorgde 12-daagse vakantie op het zonnige Lanzarote, waar ontspanning, gezelligheid en bridge perfect samenkomen.

U verblijft in het comfortabele Vik Hotel San Antonio, direct aan zee in het levendige Puerto del Carmen. Geniet van ruime kamers, meerdere zwembaden, een sfeervolle tuin en een heerlijk zonneterras. Op basis van halfpension begint en eindigt u iedere dag zorgeloos met een verzorgd ontbijt en diner.

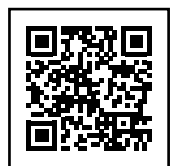
Naast de gezellige bridgezittingen onder begeleiding van ervaren wedstrijdleaders heeft u alle tijd om te ontspannen, langs de boulevard te wandelen of het prachtige eiland te ontdekken. Dankzij het aangename klimaat en de ontspannen Spaanse sfeer is Lanzarote de ideale bestemming om de winter achter u te laten.

INBEGREPEN:

- Rechtstreekse vlucht naar Lanzarote vanaf Schiphol
- Persoonlijke begeleiding door ervaren wedstrijdleaders
- Transfers van luchthaven naar hotel v.v.
- 11 overnachtingen in Vik Hotel San Antonio
- Verblijf op basis van halfpension
- 7 gezellige bridgezittingen in vertrouwde Boon-a-part sfeer
- Mogelijkheid tot leuke excursies en uitstapjes

NIET INBEGREPEN:

- Reis- en annuleringsverzekering
- Lunches en drankjes
- Eventuele excursies
- Persoonlijke uitgaven
- Cabine- en ruimbagage
- Reserveringskosten €20 per boeking
- Toeristenbelasting, ter plaatse te betalen



Scan de
QR-code voor
meer informatie



**RESERVEREN OF MEER INFORMATIE? Bel 0347-750 444 ma t/m vr 09.00 tot 17.00 uur
of mail naar info@boon-a-part.nl | WWW.BOON-A-PART.NL**

Dilemma

Zomaar een quizvraag: wat hebben de Noorse fjorden, het Italiaanse Verona, het Zuid-Portugese Tavira, een camping in Zuid-Frankrijk en een cruise die naar Sint-Petersburg en terug vaart gemeen? Het antwoord moet vertrouwd aanvoelen: je kunt er een lekker potje bridgen.

Overigens had ik ook kunnen vragen wat de overeenkomst is tussen de Tsjechische hoofdstad Praag, de Kaapverdische eilanden, de Griekse eilanden Rhodos en Kreta, de Finse hoofdstad Helsinki en het Portugese eiland Madeira. Het antwoord was hetzelfde geweest.

Nu de periode van zomervakanties weer is aangebroken, wilden we deze *BridgeNL* graag wijden aan bridgereizen en -vakanties. En dat kan dus op verschillende manieren en op allerlei plekken, zo bleek wel uit de leuke gesprekken die we hadden. Had ik de bridge- en zeilreis rond het IJsselmeer en over de Waddenzee al genoemd?

Tijdens de interviews met al die bridgeliefhebbers en het kiezen van hun bridgereizen moest ik ook aan mijn eigen vakanties denken. Of beter gezegd: het bepalen van een bestemming. Dat is voor mijn vriendin en mij vaak nog wel een ding. Onze ideaalbeelden van een vakantie verschillen wezenlijk van elkaar, zal ik maar zeggen.

Zij bindt het liefst een rugzak op haar rug, trekt een stel wandelschoenen aan en loopt dagen achter elkaar door de natuur. Van berghut naar berghut. Rust. Reinheid. Om

eenmaal daar aangekomen van het uitzicht te genieten, een biertje te drinken en op een gasstelletje te koken.

Zelf houd ik meer van levendige steden. Rumor. Hectiek. Zo dicht mogelijk bij de lokale bevolking. Lekker uit eten. En voor de afwisseling een paar dagen ergens op een bedje aan het strand of zwembad liggen. Ook weer niet te lang. Maar net lang genoeg om een boek te kunnen lezen.

Vorig jaar waren we in Japan en hadden we een goede mix te pakken – dachten we. We bezochten Tokio, Osaka en Kyoto en zouden tussen het bezoeken van die steden door drie dagen gaan wandelen in de Japanse Alpen. Inderdaad: zouden. Want toen we daar aankwamen, was het weer zo slecht, dat we de bergen niet in mochten.

Ik moet eerlijk bekennen dat ook ik dat jammer vond. We hadden onze wandeloutfit al aan en de omgeving was prachtig. Maar toen we aan onze tocht wilden beginnen, zei de man van het informatiecentrum dat het echt te gevaarlijk was. “Doe het niet.” Tja, daar stonden we dan.

Met het kiezen van een nieuwe bestemming wacht ons hetzelfde dilemma, al is de onderhandelingspositie van mijn vriendin dit keer iets sterker. Ze zegt: “We zouden vorig jaar gaan wandelen, maar dat is er niet van gekomen.” Tot nu toe was mijn verweer dat dat buiten mijn macht lag. De vraag is hoelang dat argument nog standhoudt.

Ik weet dat we er samen wel uitkomen, daar ben ik niet bang voor. Maar bij het maken van deze *BridgeNL* schoot het wel een paar keer door mijn hoofd dat het een stuk makkelijker was geweest als we dezelfde hobby hadden of van hetzelfde soort vakantie hielden. Een bridgevakantie, om maar wat te noemen.

Veel lees- en speelplezier.



Guus Peters
Hoofdredacteur *BridgeNL*

INHOUD



8

Bridgen met de wind in de zeilen

Al bridgend en borrelend de
Waddenzee en het IJsselmeer over



36

"Hoe beter je kunt bridgen, hoe leuker het wordt"

Liefde voor bridge:
Luca Hakvoort (17)



19

Bieden & Spelen Uitdagende spellen op drie niveaus



38

"Als het aan Lucas ligt, spelen we elke dag"

Bridgefamilie Steegmans
bridget sinds kort veel én
vaak met z'n allen



32

"We willen de basis breder maken, niet verschuiven"

Een gesprek over de vier
pijlers onder *BridgeAgenda*
2032 en hun samenhang



44

Bridge Start De tweede biedronde



34

"Juist de combinatie van briden en vakantie vieren maakt het mooi"

Globetrotters:
Hans Kreuning



46

"Denken en Doen heeft me veel opgeleverd"

Project tegen
eenzaamheid verbindt
en laat het bridgevuur
ontbranden

COLOFON

BridgeNL is een uitgave van
Nederlandse Bridge Bond en
Golazo Media

Uitgever

Michel van Troost

Hoofdredactie

Guus Peters

Eindredactie

Hans Kelder en Janeke de Zeeuw

Projectleiding

Marleen Kessel

Coverfoto

Klaas Jan van der Weij

Vormgeving

artpieces

Druk

PreVision, Eindhoven

Met redactionele bijdragen van

Daphne van Breemen, Marc van den Broek, Saskia Hermans, Peter IJsselmuiden, Patrick van IJzendoorn, Hans Kelder, Hans Klippus, Joris van Lankveld, Rens Philipsen, Max Rebattu, Erik Slump, Rob Stravers, Paul Vonck, Berry Westra en Marcel Winkel

Fotografie

Bridge Drive Vught, Denken en Doen Medemblik, Jaap Kokkes Toernooi, Nederlandse Bridge Bond, OJTC, Orange Pictures, Shutterstock, Vecteezy, Klaas Jan van der Weij en privéarchieven van Luca Hakvoort, Enri Leufkens, Bert Schmittmann, Ria Willems en Marcel Winkel

Advertentie-exploitatie

Advertorials vallen buiten de verantwoordelijkheid van redactie en uitgever. Voor meer informatie over partnerships en/of adverteren kunt u contact opnemen met Wendy Coppers via wendy.coppers@golazo.com

Bridge- en Boekenshop

bridgeshop@bridge.nl
www.bridgeshop.nl
Tel. 030-2759999

Nederlandse Bridge Bond

Kennedylaan 9
3533 KH Utrecht
Tel. 030-2759999
nbb@bridge.nl
www.bridge.nl

© 2026 NBB/Golazo Media

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, in fotokopie of anderszins gereproduceerd door middel van boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

We zijn toegewijd om alleen papier te gebruiken dat afkomstig is van verantwoord beheerde, gecertificeerde bosbouw en chloovrije productie. Het papier dat in dit tijdschrift wordt gebruikt, is afkomstig uit duurzaam beheerde bossen die voldoen aan strikte milieu-, ethische en sociaal-economische normen. Dit magazine is verpakt en verzonden in een PCR-folieverpakking, gemaakt van ingezameld plastic van huishoudens en bedrijven. Door het gebruik van PCR leveren we een bijdrage aan de circulaire economie en verkleinen we de afvalberg. De PCR-grondstof voor de seal van dit magazine is afkomstig van Europees plastic afval.



50

"Ik vind het leuk om mensen te ontzorgen en het naar hun zin te maken"

Globetrotters:
Driek Bronsgeest-Schoute



52

Kaarten, comfort & gezelligheid

Bridge zoals het bedoeld is



54

Enri Leufkens wil als captain nu ook anderen aan Bermuda Bowl helpen

Vooruitblik:
World Bridge Series



58

Denk mee met Joris
Wedstrijdbespreking
met bridgebaas
Joris van Lankveld



62

"De sfeer aan Portugese bridgetafels is gemoedelijker, maar niet minder fanatiek"

De Portugese club



68

Vraag het Berry

Antwoord op grote én kleine vragen over bridge



80

"De bridgereizen behoren voor mij telkens weer tot de hoogtepunten van mijn jaar"

Globetrotters: Jan Derks



Club **Battle**

84

Club Battle
(biedhanden op
pagina 10 en 13)

en verder...

06 Bridge Spot

17 Exclusiever dan exclusief
Column Patrick van Ijendoorn

66 Agenda
Evenementen uitgelicht

73 Wees geen boef, gedraag je artikel 74-proof
Spelregels voor aan de bridgetafel én daarbuiten

95 Reacties en zo

96 Gadgets & Gimmicks
Hebbedingen voor de moderne bridger

98 Nieuws



Partner BridgenL



Bridgen kun



FOTO: SHUTTERSTOCK.COM/CC JARRETERA



je overal!



Wat maakt een bridgevakantie zo aantrekkelijk? Misschien is het wel de combinatie van enerzijds het plezier en het avontuur van reizen en anderzijds de vertrouwdheid van het spel. Overdag genieten van de omgeving en 's avonds aanschuiven voor een drive bijvoorbeeld. Deze foto's geven daarvan een mooie indruk. Ze laten zien dat bridge niet gebonden is aan een specifieke plek, maar dat je het werkelijk overal kunt spelen.

Maar een bridgevakantie draait vaak om meer dan kaarten alleen. Het gaat ook om ontmoeten, ontspannen en nieuwe contacten opdoen, en met elkaar verbinden door het spel. Daarom voelt bridge overal als thuis. Ongeacht de taal of het land.

Een bridgevakantie duurt niet voor altijd, maar de verhalen en herinneringen blijven vaak tot ver na de reis hangen.

Guus Peters | Foto's: privéarchief en Shutterstock.com



Is het een bridgereis of is het een zeilreis? De jaarlijkse vaartocht rond het IJsselmeer en over de Waddenzee is het allebei, vertellen organisatoren Ria Willems en Bert Schmittmann van De Zwarte Valk, zoals de reis ooit is gedoopt, vernoemd naar het zeilend passagiersschip uit 1889. Op die boot varen ze allang niet meer, maar toch strijden de bridgedeelnemers elk jaar om de Zwarte Valk-trofee.

Daphne van Breemen | Foto's: privéarchief

Al bridgend en IJsselmeer en de



borrelend het Waddenzee over





NBB CLUB BATTLE 2026 RONDE 4

WEST

.....

1 Noord gever | Niemand kwetsbaar

♠ A B 2
♥ V B 7 6
♦ 6
♣ A H B 8 5

2 Oost gever | Noord-zuid kwetsbaar

♠ V 4
♥ V B 4
♦ A 9 4
♣ 10 9 8 6 5

3 Zuid gever | Oost-west kwetsbaar

♠ -
♥ 9 8 7 6
♦ A H V 3
♣ A H B 10 8

4 West gever | Allen kwetsbaar

Noord volgt met 2♠, zwak (6-10 punten en een zeskaart)
♠ H 8 2
♥ 5 4
♦ A 10 3 2
♣ A H 7 2

5 Noord gever | Noord-zuid kwetsbaar

Noord opent met 2♥, een zeskaart met 6-10 punten
♠ V 8 5 2
♥ 9 8 7 2
♦ 9 8 4 2
♣ 3

6 Oost gever | Oost west kwetsbaar

♠ H 9 8 5 4
♥ V 7 6 5
♦ B 4 3
♣ 6

7 Zuid gever | Allen kwetsbaar

Zuid opent met 1SA (15-17 punten)
♠ 4
♥ 3
♦ A H B 10 9
♣ H V 10 9 8 7

8 West gever | Niemand kwetsbaar

♠ A 4 3
♥ H 3
♦ V B 9 4
♣ A V 5 4

Schip ahoy! Welkom aan boord van De Succes, zoals de tweemastklipper heet waarop organisatoren Ria (69) en Bert (70) samen met 22 andere bridgers in augustus weer een week vertoeven. Onder leiding van een schipper varen ze van Enkhuizen naar Makkum, dan door naar Terschelling en vervolgens naar Harlingen, Stavoren en Lemmer, om in Enkhuizen weer aan wal te gaan.

Behalve dat ze zo veel plaatsen rondom het IJsselmeer en de Waddenzee aandoen, is de reis ook bijzonder omdat de deelnemers bridgen tegen de inwoners van de eerdergenoemde havenplaatsen. En dat niet alleen: de bridgegroep helpt ook met zeilen. "Van helpen sturen tot het hijsen en strijken van het zeil. En dat is een flinke lap stof", vertelt Ria. Verwacht dus niet dat er alleen maar wordt gebridged. "Het is echt een actieve vakantie, waarvoor je wel fit moet zijn."



"De bridgegroep helpt ook met zeilen. Van helpen sturen tot het hijsen en strijken van het zeil. Het is echt een actieve vakantie"

Ria Willems

De bruine vloot

De Succes dus. Zo heet het schip waarop nu al zo'n acht jaar wordt gevaren tijdens hun jaarlijkse bridge- en zeilvakantie. Een ruim schip, dat elk jaar gekeurd wordt, vertelt Bert: "Je wilt voorkomen dat de mast breekt en er ongelukken gebeuren." De Succes is perfect voor hun type reis, vindt Ria. "Er is genoeg barruimte en er zijn tweepersoonshutten met stapelbedden en eigen badkamers." Daar moet je wel net van houden, verzekert Bert. "Als je luxe gewend bent, moet je bij ons uit je comfortzone."

De schipper die elk jaar meevaart, is ook de eigenaar van het schip, dat deel uitmaakt

Zie pagina 84 tot en met 93 voor de bijbehorende Club Battle.



van de zogeheten 'bruine vloot'. Dat is de verzamelnaam voor de traditionele Nederlandse chartervaart, bestaande uit historische zeilschepen als klippers, tjalken en aken. Deze voormalige vrachtschepen zijn omgebouwd tot groepsaccommodaties, weet Ria. Ideaal voor hun vaartocht. "Alle hutten zijn benedendeks. Bovendien kun je heerlijk in de zon zitten bridgen."

Elke dag een andere partner

Momenteel zijn Ria en Bert, die elkaar zo'n vijftien jaar geleden in de bridgewereld in Den Bosch leerden kennen en sindsdien bevriend zijn, druk met alle voorbereidingen voor de komende reis in augustus. "Het is het eerste jaar dat we de organisatie met zijn tweeën doen", vertelt Bert. Best spannend dus. "Het moet nog maar blijken of het werkt!", lacht hij.

De organisatoren zijn nu vooral bezig contact te leggen met de plaatselijke clubs rondom het IJsselmeer en de Waddenzee, speelschema's in elkaar te draaien en partnerverdelingen te maken. Bert: "We kijken per deelnemer naar hun ranking en bij welke club ze spelen. Zo weten we welk niveau iemand heeft." Het hele idee van de bridge- en zeilreis is namelijk dat de opvarenden elke dag met een andere partner bridgen, ook één van de 24 reizigers. "En dat is dus nooit je levenspartner of bridgepartner van thuis." Want, vinden Ria en Bert, het is alleen maar leuk als iedereen met iedereen speelt. "Zo vormen zich aan boord geen klikjes", verduidelijkt Ria. "Elke dag met een andere partner bridgen heeft nóg een voordeel: als je een keer een partner hebt die jou niet ligt, hoef je het er maar één dag mee te doen. De volgende dag krijg je alweer een ander." Elke avond speel je met die dagpartner tegen de bridgeparen uit de havenstad waar De Succes is aangelegd.

Felbegeerde trofee

Door het rouleren van partners ontstaat er ook geen sleur op het schip. "Je moet je elke dag met je nieuwe partner voorbereiden op de





bridgewedstrijden", zegt Ria. "Het is wel handig als je van elkaar weet wat je kunt verwachten."

Al is het natuurlijk ook prima om alles op zijn beloop te laten, voegt Bert toe. "De één wil alles van tevoren uitgebreid doorspreken. De ander zegt: 'We zien het wel.'"

Wat de tactiek ook is, één ding staat vast: je moet altijd rekening houden met elkaar, waarbij de betere speler van de twee zich aanpast aan de speler met een lager niveau. Die moet zich op zijn of haar gemak voelen, zodat diegene op zijn of haar best kan spelen. Samen bridge je in de avond tegen een paar van een bridgeclub uit de plaats waar je op dat moment met het schip ligt. Als dat ook goed gaat, zou je zomaar eens de onderlinge competitie kunnen winnen. Vanzelfsprekend ga je dan niet met lege handen naar huis, vertelt Bert. "De bridger die het best zijn partner kan laten floreren, wint de Zwarte Valk-trofee, vernoemd naar de voorganger van De Succes. De winnaar hoeft dus niet de beste speler te zijn." Ria heeft de beker eens op een haar na gewonnen. "Net niet, het scheelde maar 10 punten. Dat was balen!" Stiekem hoopt ze dan ook dat het geluk dit jaar wel aan haar kant staat, want, zo zegt ze zelf: "Ik ben heel competitief ingesteld."

Genoeg vrijheid aan boord

Naast al het bridgen en zeilen is er nog genoeg tijd voor andere leuke dingen die bij een vakantie horen. Van terrasjes pakken tot uit eten gaan en van al fietsend Terschelling verkennen tijdens de fietsdrive met Terschellingse bridgers tot borrelen op de boot, regelmatig tot diep in de nacht. Of, zoals Ria het lachend noemt: "Nachtbraken. Kletsen, een borrel – of twee of drie – erbij, muziek aan. Gewoon gezellig. We hebben ooit een keer de zonsopkomst gehaald. Maar ik moet zeggen dat ik dat nu niet meer red."

Volgens haar is de sfeer dan ook één van de redenen dat mensen graag meegaan en meerdere jaren achter elkaar terugkomen. "En als je je even wilt terugtrekken, is dat

ook geen probleem", voegt Bert eraan toe. Sterker nog: je bent vrij om te gaan en te staan waar je wilt. "Wil je op de boot samen koken en eten, dan doe je dat. Ga je liever het stadje verkennen en daar eten, dan zijn er altijd wel mensen die met je mee willen. Je kunt ook een frietje halen of Chinees laten bezorgen. En heb je zin om ergens een boek te gaan zitten lezen, dan kan dat ook." Geen zorgen dus, alles mag.



**"Nachtbraken. Kletsen,
een borrel erbij, muziek
aan. Gewoon gezellig. We
hebben ooit een keer de
zonsopkomst gehaald"**

Ria Willems

Storm en jubileum

En wat te doen bij regen? Wegkwijnen in de hut? "Nee, niks daarvan! Dan bridgen we benedendeks in plaats van bovendeks", vertelt Ria. "Net zo lang tot de zon weer schijnt. Je kunt je voorstellen dat er bij slecht weer maar weinig bridgers zijn die nog naar buiten gaan. En ja, dan is het benedendeks wel wat krap, met 24 mensen op elkaar."

In al die jaren gooide het slechte weer slechts één keer echt roet in het eten. Toen kon de reis niet doorgaan. Ook door de coronapandemie hebben ze een reis moeten afblazen. Dat maakt dat komende editie hun 28ste reis wordt, terwijl ze volgend jaar dertig jaar bestaan. Ria: "In 1997 werd de reis voor het eerst georganiseerd door oprichters Albert Caron, Jos van Dijk en Theo Jongsma, die zich inmiddels vanwege hun hogere leeftijd hebben teruggetrokken en het stokje hebben overgedragen aan ons. De drie heren hielden van zowel bridgen als zeilen en zochten naar manieren om aan te sluiten bij plaatselijke clubs. Zo ontstond deze bridge- en zeilreis. En wij, Bert en ik,

NBB CLUB BATTLE 2026 RONDE 4

OOST

.....

1 Noord gever | Niemand kwetsbaar

♠ H V 4
♥ A H 2
♦ H V B 9 8
♣ 10 6

2 Oost gever | Noord-zuid kwetsbaar

♠ A H 7 6 5
♥ A H 7 6 5
♦ H 8
♣ 3

3 Zuid gever | Oost-west kwetsbaar

♠ B 8 6 5 2
♥ A H B 10
♦ 2
♣ 7 6 5

4 West gever | Allen kwetsbaar

Noord volgt met 2♠, zwak (6-10 punten en een zeskaart)

♠ 6
♥ V 10 7 6 3 2
♦ H B 7
♣ V B 3

5 Noord gever | Noord-zuid kwetsbaar

Noord opent met 2♥, een zeskaart met 6-10 punten

♠ A H B 10
♥ 3
♦ A H 7 6
♣ A H 7 2

6 Oost gever | Oost west kwetsbaar

♠ V
♥ B 3
♦ A H 7 6 5
♣ A V B 3 2

7 Zuid gever | Allen kwetsbaar

Zuid opent met 1SA (15-17 punten)

♠ A 7 6
♥ 8 7 5
♦ V 8 7
♣ B 6 5 4

8 West gever | Niemand kwetsbaar

♠ V 6
♥ A V B 9 6
♦ A H 5
♣ 10 9 6

Zie pagina 84 tot en met 93 voor de bijbehorende Club Battle.



doen het nog steeds op dezelfde manier als toen."

Avonturen en gemoedelijkheid

Als je Bert en Ria om anekdotes vraagt, komen er vele enthousiaste verhalen boven. Over die keer dat de stroom plotseling uitviel bijvoorbeeld. Bert: "Als er geen elektriciteit meer is, heb je ook geen water meer. De pompen werken dan niet. En ja, dat is lastig als je net naar de w bent geweest en nog niet hebt doorgetrokken..."

En wat te denken van die keer dat één van de vakantiegangers zich niet goed voelde, nadat ze uit Harlingen vertrokken waren? Het ging slechter en slechter. Op een gegeven moment besloot de organisatie om een ambulance te bellen. Maar ja, als je midden op zee zit, waar laat je die dan naartoe rijden? "We spraken af dat de ziekenwagen naar de sluis op de Afsluitdijk zou komen", vertelt Bert. "De schipper bracht ons vervolgens naar Makkum, dat tussen de Afsluitdijk en Workum ligt, en daar troffen we onze reiziger weer. Wat bleek nou? Die persoon had hartklachten en gebruikte daar medicijnen voor. Maar het pilletje leek die ochtend niet te werken, dus nam diegene er nog eentje in. Weer geen effect, dus nog een pil. En toen ging het mis. Achteraf had onze reisgenoot toch langer moeten wachten tot het medicijn ging werken."

Zo'n gebeurtenis, hoe heftig ook, versterkt wel het groepsgevoel, weet Bert. "Nadat die bridger terugkwam op het schip, hebben we een feestje gevierd. Iedereen was blij dat diegene weer mee kon bridgen. Door de gedeelde smart ontstond er echt een groep. Toen we na een week afscheid van elkaar namen, vond iedereen dat jammer. Er werden een hoop zoenen uitgedeeld."



"Waarom ik geen genoeg krijg van deze reis? Heel simpel, ik houd van bridgen en ik houd van zeilen"

Bert Schmittmann

Het zit 'm in de combinatie

Zelf voer Ria, die 35 jaar geleden leerde bridgen, in 2014 voor het eerst mee. Ze kwam bij deze bridgereis terecht via oprichter Albert, die net als Bert en zij uit de Bossche bridgewaterd komt. Bert begon 25 jaar geleden met bridgen en stapt dit jaar voor de negende keer aan boord. Waarom hij geen genoeg krijgt van deze reis? "Heel simpel," zegt hij, "ik houd van bridgen en ik houd van zeilen." Dat geldt ook voor Ria: "Het feit dat je in een heel gezellige sfeer een week lang met bridgen en zeilen bezig bent, maakt het zo leuk."

Zowel Ria als Bert is naast het organiseren van deze reis ook nog actief op het gebied van andere bridgereizen. Zo is Bert ten tijde van het interview maar liefst vier weken in Frankrijk om daar met gelijkgestemden te bridgen. Wat volgens Ria en Bert het verschil is met andere bridgereizen per boot? "Dat je daar niet tegen andere plaatselijke clubs bridget, maar alleen tegen de mensen op de boot. Om te bridgen hoef je dan in principe niet van de boot af. Bij ons wel. Daarnaast is onze reis wat minder luxe dan een bridgecruise of iets dergelijks. Je ligt met twee personen op een kamer in een stapelbed en deelt samen een badkamer."

Maar dat is het allemaal waard, verzekert Ria. "Er is niks lekkerder dan onder zeil over de Waddenzee naar Terschelling te varen. Die stilte op zee: héérlijk!" Al moet Bert daar, om de verwachtingen te temperen, toch een kleine kanttekening bij plaatsen: "Als het windstil is, vaar je de hele dag op de motor en hoor je dus de hele dag het geluid dat dat ding maakt. Een soort gebrom." Je moet je volgens hem niet snel aan dingen ergeren. Grappend: "Eigenlijk is het gewoon afzien!"

Verjonging

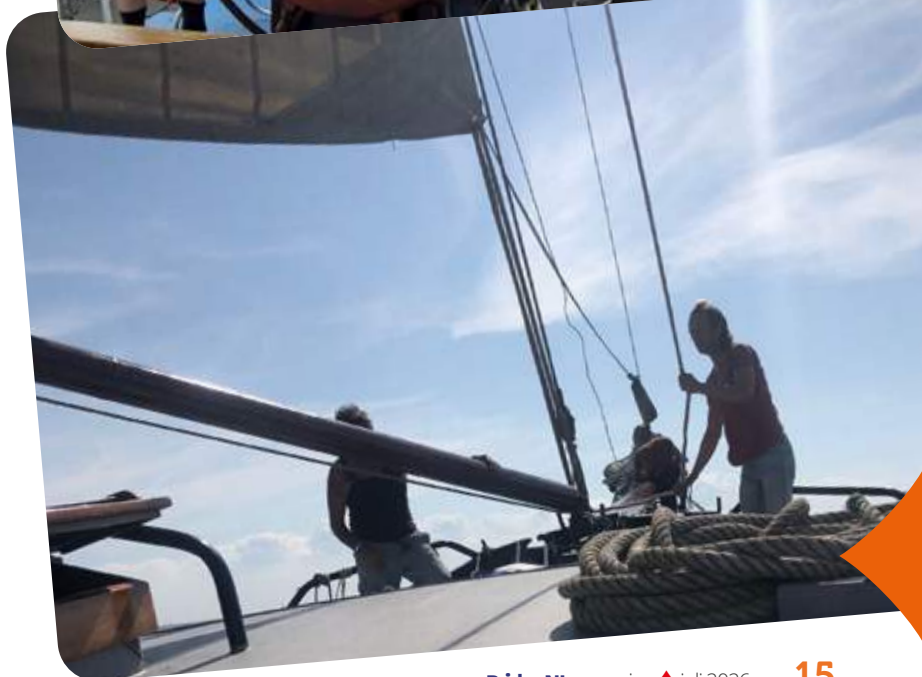
Hoe Ria en Bert De Succes elk jaar weer vol krijgen? Door eerst de mensen die het afgelopen jaar zijn meegegaan een uitnodiging te sturen. Volgens Bert zijn er dan vaak zo'n zestien mensen die zeggen: "Volgend jaar ben ik erbij." Ook zijn er altijd een paar mensen die het nog niet zeker weten. "Die zetten we op onze reservelijst", aldus Bert. Daarnaast moet de bridge- en zeilreis het vooral van mond-tot-mondreclame hebben. "Via-via komen bridge- en zeilliefhebbers bij ons terecht. Dat komt natuurlijk ook omdat Ria en ik allebei in het bridgewereldje actief zijn. Dan kom je weleens mensen tegen van wie je denkt dat ze perfect bij de groep zouden passen. Die geef ik graag een flyer", vertelt Bert. "En dan is het van: 'Joh, kijk maar eens of het wat voor je is.'"

En "afzien" of niet, elk jaar gaan er ook weer nieuwe mensen mee op de reis. "Daar zijn we heel blij mee", zegt Bert. "Het zorgt voor verjonging en we zien weer eens andere mensen." Al mag de aanwas nog wel wat jonger, als je het aan Ria vraagt. "De mensen die meegaan, zijn toch voornamelijk gepensioneerd en een paar vijftigers. We zouden zo graag ook wat jongeren aantrekken. Maar ja, daar zit heel Nederland naar te vissen."



"Eigenlijk is het gewoon afzien!"

Bert Schmittmann





**STAATS
LOTERIJ**

HOOFDSPONSOR TEAMNL



Exclusiever dan exclusief

Enkele jaren geleden bezocht ik Ironbridge: met de trein naar Telford en vanaf daar met de fiets door de heuvels van graafschap Shropshire naar de plaats waar in 1779 de allereerste, gietijzeren boogbrug ter wereld werd gebouwd. Het dorpje aan de Severn-rivier, die regelmatig buiten zijn oevers treedt, wordt gezien als de bakermat van de Industriële Revolutie. Ik maakte tijdens mijn bezoek een ritje met 's werelds eerste stoomlocomotief voor spoorwegen, 26 jaar vóór Robert Stephenson's 'Rocket' ontworpen door de Cornishman Richard Trevithick.

Ironbridge blijkt, met een speelse knipoog, een bestemming te zijn van First for Bridge, een reisbureau dat zich specialiseert in bridgevakanties. Het belooft een verblijf in een nabijgelegen viersterrenhotel met uitzicht op de IJzeren Brug. Dat hotel was in de zeventiende eeuw het landhuis van de industrieel, en quaker, Abraham Darby. "De Play & Explore-vakanties zijn geschikt voor spelers van gemiddeld niveau die nieuwe vaardigheden willen leren, en voor ervaren spelers die op zoek zijn naar een ontspannen bridgevakantie", zo luidt de belofte.

Het spelen van bridge wordt afgewisseld met uitjes, onder meer naar Ludlow, de plaats waar Catharina van Aragon woonde, de eerste vrouw van Hendrik VIII, en de prinsjes die zouden worden vermoord in de Tower of London. De Britten kunnen geen genoeg krijgen van de koninklijke geschiedenis – en dan meer in het bijzonder van de koning met zijn zes vrouwen. Ik zag ooit een negentiende-eeuws kaartspel tentoongesteld waar Hendrik VIII de schoppenkoning was, Anna Boleyn de schoppenvrouw en kardinaal Wolsey de schoppenboer.

Bij het reisbureau zag ik prachtige, exclusieve locaties voorbijkomen, van de Spaanse tot de Turkse Rivièra en van de Lorelei tot Blenheim Palace, het landhuis waar Winston Churchill werd geboren. De alleskunner was immers een fanatieke, maar niet heel goede bridgespeler.

Churchill leerde het spel tijdens een reis over de Nijl in 1902 en speelde regelmatig. Zo nam hij in 1914 zelfs deel aan een bridgetoernooi in het Londense Admiraleitsgebouw, voordat hij dringend moest vertrekken om de Britse vloot te mobiliseren. *War Stopped Play*.

In zijn memoires zou Churchill schrijven dat hij als oorlogspremier soms op zijn bridgetactieken en -strategieën vertrouwde om cruciale beslissingen op het slagveld te nemen. Zijn goede vriend Ian Fleming liet bridge een rol spelen in zijn Koude Oorlog-thrillers. In *Moonraker* vindt een cruciaal potje bridge plaats in de Blades Club. M vermoedt dat de rijke nationale held Sir Hugo Drax vals speelt. James Bond grijpt in, ontdekt Drax' verborgen spiegeltactiek en orkestreert een fraaie wraakactie om hem te verslaan.

Het decor is gebaseerd op enkele Londense herenclubs, in het bijzonder Boodle's en Pratt's. Door de jaren heen ben ik, als gast, in meerdere herenclubs geweest, waaronder de Royal Automobile Club, de Reform Club en de Beefsteak Club (alleen voor mannen, nog steeds). Maar Boodle's en Pratt's (waar elke bediende 'George' wordt genoemd) zijn exclusiever dan exclusief. Een exclusieve bridgevakantie met een bezoek aan een van deze etablissementen: het wachten is op een reisbureau dat zoiets voor elkaar krijgt...

Patrick van Ijendoorn

Patrick van Ijendoorn (Den Dolder, 1971) is bridgeliefhebber en schrijft vanuit Londen voor *de Volkskrant*, *Elsevier Weekblad* en *De Groene Amsterdammer*. Onlangs verscheen zijn boek *Greenwich: het Engelse leven op de plek waar de tijd begint*.





U LAAT TOCH NIET NA, NA TE LATEN? STEUN BAANBREKEND ONDERZOEK TEGEN ALVLEESKLIERKANKER



Meer dan 9.000 Nederlanders krijgen jaarlijks de diagnose alvleesklierkanker. 93 procent sterft binnen zes maanden. De diagnose alvleesklierkanker is nog altijd vaak weinig minder dan een doodvonnis. Met uw bijdrage kunnen we blijven doorwerken aan innovatieve behandelmethoden van alvleesklierkanker.



MEER INFORMATIE OVER NALATEN

NL82 INGB 0000 0420 00
t.n.v. Stichting Overleven
met Alvleesklierkanker

testament laat u na aan uw dierbaren. Maar heeft u er weleens aan gedacht een goed doel in uw testament op te nemen? Elke donatie, groot of klein, is waardevol voor ons.

Geeft u alvleesklierkankerpatiënten uitzicht op een langer leven? Nalaten is iets heel bijzonders. Wij reiken u graag de helpende hand als u meer wilt weten over de mogelijkheden.

Neem vrijblijvend contact op met mr. Leonie Geenen - van Straaten via:



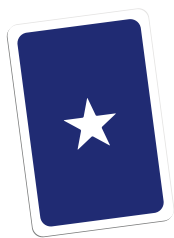
T 0626520371
E leonie@supportcasper.nl

Namens prof. dr. Casper van Eijck
en zijn team: *Bedankt voor uw steun!*

Bieden & Spelen

Wil jij beter leren bridgen of vind je het gewoon leuk om bridgeproblemen op te lossen? BridgeNL biedt spellen aan op verschillende niveaus. Of je nu een beginnende bridger bent, al jaren actief bent bij een bridgeclub of regelmatig wedstrijden speelt, er zit altijd een spel op jouw niveau bij. Aan het aantal sterren kun je zien hoe ingewikkeld een spel is. Daag jezelf uit en ontdek hoe ver je komt!

Saskia Hermans, Peter Ijsselmuiden, Max Rebattu en Marcel Winkel



Tegenspelen is samenwerken

 Saskia Hermans

SPEL 1

Na het onderstaande biedverloop kom je uit met ♣A, de hoogste van een serie.

West	Noord	Oost	Zuid
Jij		Partner	
-	-	-	1♥
2♣	3♥	pas	pas
pas			

De dummy gaat open en je ziet:

♠ V B 5 3
 ♥ A 8 6
 ♦ V B 6 4
 ♣ B 2

♠ 7 2
 ♥ B 4
 ♦ H 9 2
 ♣ A H V 9 8 7



Op ♣ speelt je partner ♣10 bij, een aanmoedigend signaal. Je vervolgt met ♣H en ziet je partner ♣3 bijspelen. De leider speelt ♣4 en ♣5. Hoe ga je verder?

Antwoord

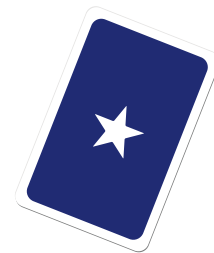
Tegenspelen is samenwerken. Wat weet je van je partner? Je partner signaleerde aan op jouw uitkomst met ♣A, wat betekent dat hij:

- een doubleton klaveren heeft en de derde klaveren wil troeven;
- of een honneur heeft die aansluit op de door jou beloofde plaatjes (♣A H), dus ♣V.

Jouw partner kan ♣V niet hebben, omdat jij deze zelf hebt. Als jij nu voor de derde keer klaveren speelt, kunnen zowel de dummy als jouw partner troeven en moet de leider bekennen. Jouw partner zit achter de dummy, wat betekent dat hij rustig kan afwachten welke kaart in de dummy wordt gelegd en dan hopelijk met een hogere troef kan troeven.

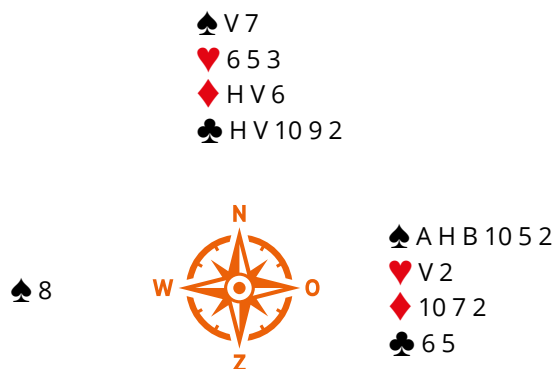
Je vraagt je misschien af of je moet doorgaan met ♣V of met een kleine klaveren. Je bent uitgekomen met ♣A H en ♣B 10 zijn al bijgespeeld. Al jouw klaveren zijn dus hoog, wat betekent dat het op zich niet uitmaakt of je doorgaat met ♣V of ♣7.

Ervaren bridgers geven met de kaart die zij hun partner laten troeven echter aan in welke kleur hun partner moet terugkomen. Als zij nu een hoge klaveren spelen (♣V), dan willen ze graag dat hun partner met de hoogste van de twee overgebleven kleuren (schoppen en ruiten) terugkomt, dus schoppen. Spelen ze hun laagste klaveren (♣7), dan willen ze graag een terugkomst in de laagste van de overgebleven kleuren, dus ruiten. In dit spel zou je met ♣7 terugkomen, zodat je partner ruiten terugspeelt en jij waarschijnlijk ♦H kunt maken. Aan de dummy kan jouw partner niet afleiden of hij beter met schoppen of met ruiten kan terugkomen en als het voor zijn eigen hand ook geen verschil maakt, is zo'n signaal voor je partner een handig hulpmiddel. Dit signaal heet het Lavinthal-signaal en vergt behoorlijk wat afstemming met je partner. Als je dit soort technieken eenmaal beheerst, wordt tegenspelen veel leuker.



SPEL 2

Na het onderstaande biedverloop komt je partner uit in de door jou geboden kleur, met ♠8: hoge middenkaart ontkent een plaatje.



West	Noord	Oost	Zuid
Partner		Jij	
-	-	2♠	3♥
pas	4♥	pas	pas
pas			

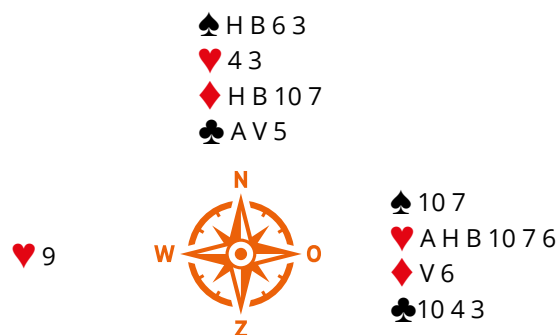
Je neemt de eerste twee schoppenslagen en in de tweede schoppenslag speelt je partner ♠6. De leider speelt twee kleine schoppen bij. Hoe ga je verder?

Antwoord

Wat weet je van je partner? Utkomen met ♠8 en daarna ♠6 bijspelen duidt op een doubleton schoppen, wat betekent dat de leider de laatste schoppen heeft. In tegenstelling tot het eerste spel is de dummy nu aan de beurt nadat jouw partner heeft gespeeld. De leider kan zijn kaart dus aanpassen aan de kaart die jouw partner speelt. Er liggen een paar kleine troefjes in de dummy. Als jij doorgaat met schoppen en jouw partner een troef heeft die hoger is dan de troeven in de dummy, maken jullie de eerste drie slagen en heb je nog maar één slag nodig om de leider down te spelen. De kans om je partner te laten troeven, krijg je maar één keer: zodra de leider aan slag komt, trekt hij troef en haalt hij de troeven bij jou en je partner weg.

SPEL 3

Na het onderstaande biedverloop komt je partner uit met ♥9. Jij neemt met ♥H, speelt ♥A na en ziet jouw partner ♥8 bijspelen. De leider speelt twee kleine harten bij.



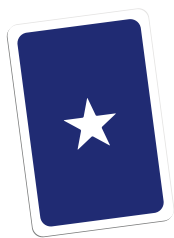
West	Noord	Oost	Zuid
Partner		Jij	
-	-	2♥	2♠
pas	4♠	pas	pas
pas			

Hoe ga je verder?

Antwoord

Net als in het vorige spel lijkt het erop dat je partner met een doubleton is gestart en dat hij de derde hartenslag kan troeven. Ook de dummy kan troeven en in tegenstelling tot het vorige spel liggen er nu hoge troeven in de dummy. Alleen als je partner introeft met troefaas (als hij deze al heeft), kan de dummy niet overtroeven. Dit levert echter geen extra slag op, aangezien hij die altijd wel maakt.

Er is nog een ander verschil met het voorgaande spel: de leider heeft nu nog de hoogste harten, ♥V, in zijn hand. Als jij nu switcht naar een andere kleur, maakt de leider later (na het trekken van de troeven) met ♥V een slag, om daar een kleine klaveren of ruiten op weg te gooien. Als je nu harten doorspeelt, legt de leider ♥V en als je partner troeft, troeft de dummy over. Per saldo troeft de leider dan zijn vrije slag in en dat kan voor jullie partij niet ongunstig zijn. Of het hier ook daadwerkelijk een

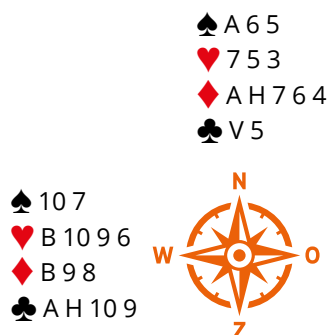


slag oplevert, hangt van een aantal andere factoren af.

Kijk ook naar de alternatieven die je hebt om verder te spelen: als je klaveren of ruiten terugspeelt, speel je naar de plaatjes in de dummy toe. Als je partner al hoge kaarten in deze kleuren heeft, zijn deze niets waard. Behalve de azen, maar die maakt hij toch wel.

SPEL 4

Na het onderstaande, simpele biedverloop kom je uit met ♣A en zie je je partner ♣3, een ontmoedigend signaal, bijspelen. Je ziet de lange ruiten in de dummy en bent bang dat je ♣H niet meer kunt maken als je dat niet meteen doet. Wellicht kan de leider de ruiten vrij spelen om daar één of meer verliezers uit zijn hand op weg te gooien. Op ♣H gooit je partner ♣4 en de leider ♣B.



West	Noord	Oost	Zuid
Jij		Partner	
-	-	-	1♠
pas	4♠	pas	pas
pas			

Wat speel je nadat je ♣A en ♣H gespeeld hebt?

Antwoord

Zowel de leider als de dummy heeft geen klaveren meer in de hand (zij speelden in de tweede slag niet voor niets ♣V en ♣B); dit heet een dubbele renonce. Als je nu doorgaat met klaveren, speel je in een dubbele renonce en dat is vrijwel nooit goed, omdat de leider dan kan kiezen aan welke kant hij troeft (in de dummy of in zijn eigen hand) en aan welke kant hij een kaart (verliezer) weggooit. Je geeft er bijna altijd een slag mee weg. Het is beter om te switchen naar een andere kleur. Kies je voor harten of voor ruiten?

Kies voor harten en wel voor ♥B, hoogste van een serie. Het is onduidelijk of je hiermee een slag ontwikkelt voor jullie partij, maar de kans dat je er een slag mee weggeeft, is klein. Gezien de lange en hoge ruiten in de dummy kun je in deze kleur zeker geen slag voor jullie partij ontwikkelen. Vermoedelijk help je zelfs de leider met het ontwikkelen van de ruitenkleur, als jij deze nu gaat spelen.

Quiz

Wil je meer oefenen met dit soort biedvragen? Elke vrijdag publiceert Saskia Hermans op www.saskiahermans.nl/quiz een 'Heel Holland biedt quiz' met acht vragen waarmee je jouw kennis van het Standaard Hoog-systeem kunt toetsen. Alle vragen en antwoorden zijn voorzien van een uitgebreide toelichting.

Saskia Hermans

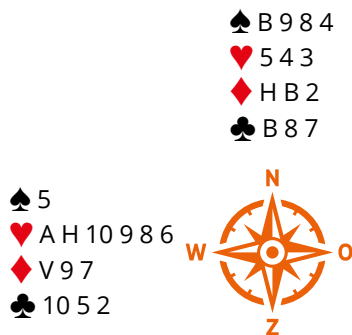
Saskia Hermans (1961) is een ervaren bridgedocente en geeft sinds 2012 les aan beginners, thuisbridgers en clubspelers. Dit doet ze zowel op locatie als online. Op haar website www.saskiahermans.nl vind je tal van biedquizen, video's en oefenspellen om je bridgevaardigheden te toetsen en te verbeteren. Uiteraard wordt bij alle quizvragen en oefenspellen duidelijke uitleg gegeven.



'De derde man' is niet verplicht

 Peter IJsselmuiden

Bridge is een denksport. Dat betekent dat je regelmatig nadenkt over je volgende acties. Je kunt er helaas geen leunstoel en pijp bij pakken, want in 7,5 minuut moeten we weer verder. Daarom gaan veel slagen op de automatische piloot. Aan jou te bepalen wanneer je toch even temporiseert. Dat moment duurt op het volgende spel een hele tijd:



Je bezet de weststoel en hebt na de 1♠-opening van zuid nog even je hartenkleur gemeld. Nadat noord zijn maat steunt en jouw partner dat met 3♥ ook doet, springt zuid naar de manche en heeft niemand meer iets te zeggen.

Je begint met ♥A en hoewel je weet dat de leider de tweede hartenronde gaat troeven, zien de andere kleuren er niet aantrekkelijk genoeg uit om te switchen. Zuid troeft inderdaad ronde twee en speelt ♠A en een troefje naar de boer in noord. Jij bekent een keer en gooit een harten. Partner bekent twee keer.

De leider pauzeert even na de vierde slag en jij denkt dat het nog heel wat voeten in de aarde heeft voor 4♠ down is. De leider troeft de laatste harten in de hand, gaat verder met ♣A en ♣H en speelt een derde rondje klaveren.

Oost maakt de slag met ♣V en na enig gepeins volgt ♦4. Zuid speelt ♦6 en dan ben jij. 'Derde man doet wat hij kan', zoals de regel voorschrijft?

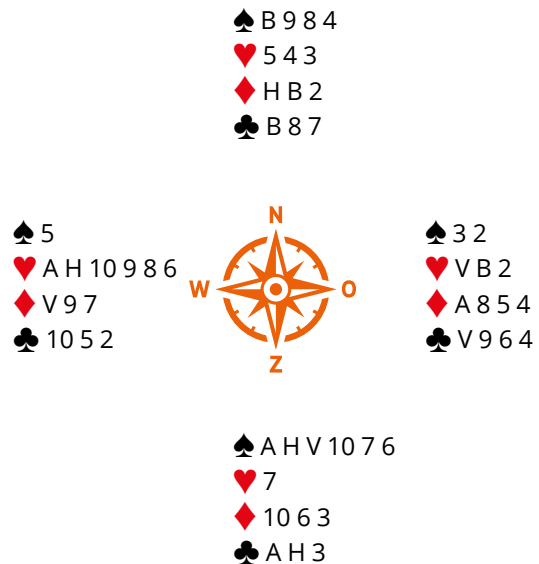
Antwoord

Het is duidelijk dat partner ♦A heeft en als oost die kaart zou hebben gespeeld, had de leider kunnen claimen. Goed spel dus van oost om een kleine ruiten richting de vork te spelen. Het geeft je een kans.

Speel je ♦V, dan maakt zuid: hij neemt de slag met ♦H, zijn contract als hij ♦10 heeft. Speel je niet ♦V maar ♦7, dan neemt zuid de slag met ♦B in noord en is kansloos.

Stel: hij steekt over naar zijn hand met troef en speelt ♦10. Jij dekt met ♦V en partner neemt de slag met ♦A. De downslag wordt ♦9. Speelt zuid een kleintje naar de heer, dan wint oost ook en is ♦V de vierde slag voor de verdediging.

Pas dus niet automatisch de regel toe, maar snijd ♦10 van de leider eruit. Dit was het hele spel:





Stap voor stap

 Peter IJsselmuiden

Elke kaart of speelwijze van de verdediging geeft jou als leider informatie. Hoe meer je weet van het spel, hoe duidelijker de oplossing wordt. Op het volgende spel heb je in eerste instantie weinig fiducia in een goede afloop. Speel mee om te zien of jij de winnende speelwijze vindt.

♠ -
♥ B 9 5
♦ A H V 6 2
♣ A H V 9 2

♥ A

W N O Z

♠ 10 8 7 5
♥ H 7 6 4 3
♦ 10
♣ B 4 3

West	Noord	Oost	Zuid
2♦*	4SA	pas	5♣
pas	pas	pas	

* 6-10 Punten met een zeskaart harten of schoppen.

West opent de vijandelijkheden met een Multi. Hij belooft meestal een zwakke twee in een hoge kleur. Partner heeft met 4SA verteld dat hij beide lage kleuren heeft en jij mag de kastanjes uit het vuur halen in 5♣.

West komt uit met ♥A en dat is niet vervelend. Je heer wordt hoog en dat is meteen al een last minder. Oost seint aan met ♥2, maar west switcht naar ruiten. Dat doet geen pijn, maar maakt je wel ongerust voor de hartenkleur. Als iemand met een aas begint en na een aansignaal een andere kleur naspeelt, staat er aas-sec op zijn voorhoofd gestempeld.

Het ontwikkelen van een tweede harten wordt dus een enorme klus met ♥V 10 8 bij oost. Je kunt na de ruitenswitch wel een ruiten troeven. Met die kleur 4-3 is de hobbel genomen. Maar zitten de ruitens 5-2, dan krijg je er geen vrij. Zie jij in dat geval een oplossing?

Antwoord

Na ♥A en een ruiten wordt het spel een stuk duidelijker. West heeft zes schoppen, één harten en zes kaarten in de lage kleuren. Oost heeft een driekaart schoppen, vier kaarten in harten en voor de rest klaveren en ruiten.

Om meer te weten te komen troef je een ruiten in de hand. Het is zeer onwaarschijnlijk dat west naast de singleton harten ook maar één ruiten heeft. Beide tegenstanders bekennen inderdaad. Je gaat verder met ♣B en een klaveren naar de dummy. West bekent, maar bij oost verdwijnt een schoppen.

Je haalt alle troeven op bij west en ziet oost ♠V en ♠A afgooien. De verdeling is bekend. West heeft zes schoppen, één harten, twee ruiten en vier klaveren. De verdeling van oost is drie kaarten in schoppen, vier in harten, vijf in ruiten en één klavertje.

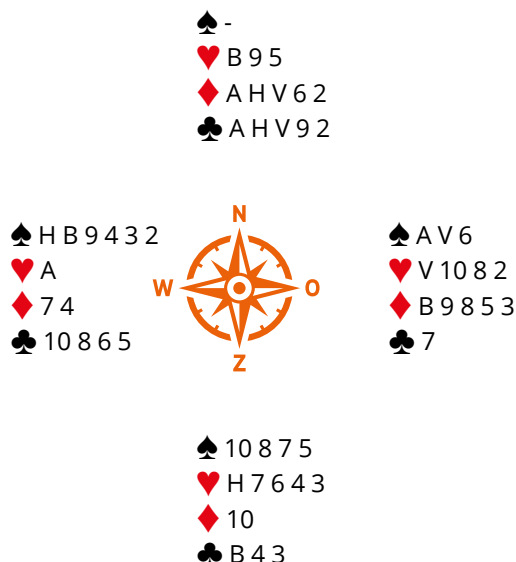
Na de voorlaatste troef heeft oost nog drie harten en drie ruiten. Je incasseert ♦H voor het geval west toch een driekaart heeft, maar hij bekent niet en dat betekent dat oost de kleur nog stopt. Ook de harten heeft hij ferm onder controle.

Je krijgt oost op zijn knieën door ook ♦V te spelen en er met ruiten uit te gaan. Oost neemt met ♦B, maar moet dan van ♥V afspelen en je zo twee hartenslagen gunnen.





Zo zat het:



Peter Ijsselmuiden

Peter Ijsselmuiden (1957) was tot 1 januari 2025 bondscoach van het TeamNL-vrouwenbridgeteam. Als speler werd hij in 2017 Nederlands kampioen en won hij de European Champions' Cup. Daarnaast schreef hij meerdere boeken over bridge, zoals *Vijfkaart Hoog voor thuis* en *Kleuren lezen*. Ook heeft hij zijn eigen website: www.drienbridge.nl

Is de dubbele snit genoeg?



Spoiler alert: dit spel wordt ook behandeld in de Club Battle. Wil je met partner eerst de handen van deze Club Battle bieden, keer dan later terug naar deze pagina om dit afspelprobleem op te lossen!



West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1SA
pas	2♦	pas	2♥
pas	5SA	pas	6SA
pas	pas	pas	

Het 5SA-bod heeft uitleg. Noord wil 6♥ of 6SA spelen en geeft dat aan door 5SA te bieden. Zuid heeft niet voldoende harten om 6♥ te bieden, dus biedt hij 6SA. Passen op 5SA is verboden binnen het partnership! Tegen 6SA komt west uit met ♦6 (vierde van boven) voor ♦A in de dummy. Tot je verbazing doet oost een kleine klaveren weg op de eerste slag! Je telt één slag in schoppen, vijf in harten (tenzij oost ♥10 met nog vier van de zes uitstaande harten heeft), vier in ruiten en één in klaveren. Dat zijn er al elf. Je kunt voor de twaalfde slag een schoppen naar de vrouw spelen. Dat gaat goed als west ♠H heeft. Maar je kunt ook de dubbele snit in klaveren nemen. Je speelt dan

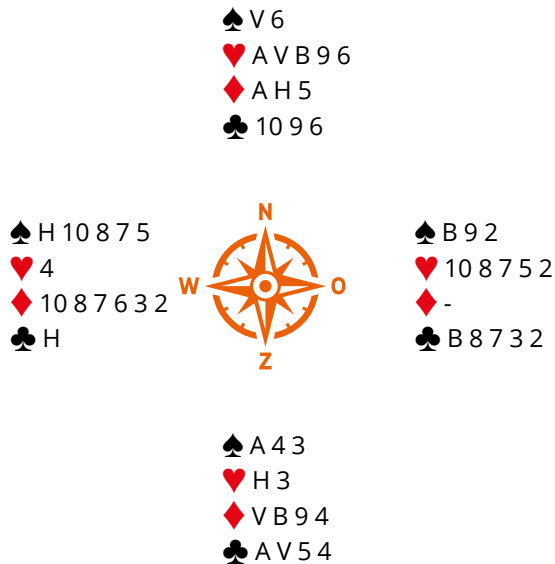




♣10 voor en als oost daar een kleintje op bijspeelt, laat je de tien doorlopen.

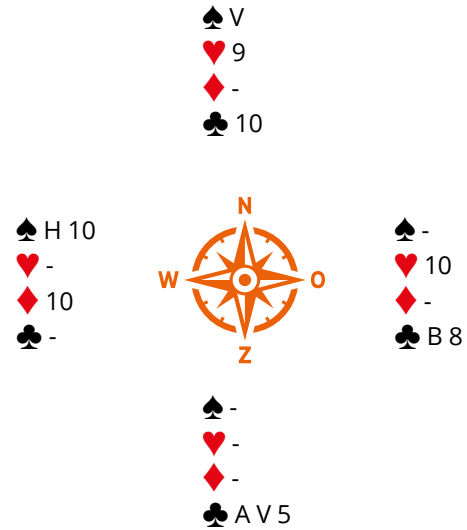
Als je straks in de dummy bent, kun je nogmaals een klaveren spelen en leg je in je hand de vrouw. Welke speelwijze kies je?

Antwoord



De kans dat één van de twee klaverenplaatjes bij oost zit, is sowieso al groter dan het spelen op één kaart goed; ♠H bij west. Nu oost een renonce ruiten heeft, is de kans op minstens een plaatje in klaveren enorm toegenomen. Goed, je laat dus in de tweede slag ♣10 doorlopen voor ♣H van west. Deze vervolgt met een tweede ronde ruiten. Je lijkt nu twaalf slagen te hebben, maar dat is nog niet 100% zeker. Je neemt de nakomst met ♦H in noord en raapt ook de andere twee hoge ruitens op (in de dummy klaveren weg). Daarna incasseer je ♠A, ♥H en speel je een harten naar het aas. Op de tweede harten laat west een schoppen gaan, dus oost zit inderdaad dwars met zijn hartenbezit. Je hebt ineens maar vier slagen in harten en geen vijf! Ai ai, wat ga je nu doen?

Dit is er nog over:



Omdat oost zijn ♥10 bezet moet houden, kan hij niet meer dan twee klaveren bewaren. Hij zit dus in dwang. Jij maakt een hartenslag minder dan gepland, maar wel een klaveren meer dan verwacht! Heb je niet ♠A eerst opgeraapt, dan gaat de dwang niet op, omdat oost een kaart meer heeft om weg te gooien. Het overkwam de jeugdige Amerikaanse topspeelster Olivia Schireson, waarna ze eentje down ging in het dichte slem. Wijlen Cees Sint schreef ooit een boekje met de titel *Geen down, goed bridge*. Ik heb het gelezen en vind het echt een aanrader.

Marcel Winkel

Marcel Winkel (1965) speelt vanaf zijn negentiende bridge en is daarnaast bridgedocent en -schrijver. Er verschenen vier boeken van zijn hand, het vijfde is in de maak. In 2008 won Marcel met B.C. Star de landstitel bij de viertallen en werd hij verrassend tweede bij de Champions Trophy. Samen met Huub van der Wouden nam hij in 2024 bridgemagazine *IMP* over.



Van twee walletjes



Spoiler alert: dit spel wordt ook behandeld in de Club Battle. Wil je met partner eerst de handen van deze Club Battle bieden, keer dan later terug naar deze pagina om dit afspelprobleem op te lossen!

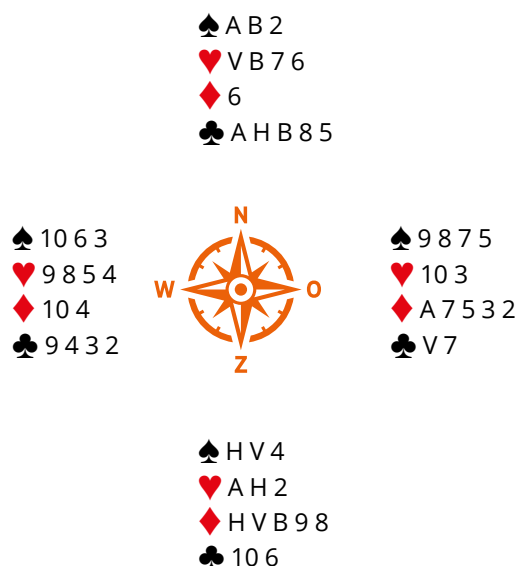


West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♦
pas	2♣	pas	3SA
pas	6SA	pas	pas
pas			

De sprong naar 3SA belooft 18-19 punten, dus daarna windt noord er verder geen doekjes om en legt aan in het kansrijke slem. Noord bood zijn langste kleur als eerste, met de bedoeling zijn harten later te bieden (reverse), maar na het 3SA-bod heeft hij daarvan afgezien.

West trapt af met ♥9, dus daar schiet je weinig mee op. Je telt drie slagen in schoppen en vier in harten. Je hebt daarom vijf slagen in de lage kleuren nodig. Dat lukt als west ♣V heeft. Die kun je er namelijk uitsnijden en in ruiten zijn heel eenvoudig de andere twee slagen te ontwikkelen door ♦A eruit te jagen. Wat is de juiste volgorde?

Antwoord



Neem de eerste slag in de dummy met ♥V en speel ♦6 in slag twee. Als oost klein legt, leg je natuurlijk ♦H in je hand. Daarna vervolg je met ♦V om te kijken of iemand die wel wil hebben. Tot je genoeg zien zie je daar bij west ♦10 onder vallen. Of oost de slag nu pakt of niet, je hebt je contract binnen, want er zijn nu zelfs vier slagen in ruiten.

Een interessante situatie zou zijn ontstaan, wanneer oost een ruiten minder zou hebben gehad en west eentje meer. Als ♦H en ♦V mochten houden, moest de leider dus ♦B doorspelen om het contract te halen en niet overschakelen op de klaverenkleur. Die speelwijze lijkt tegen de kansen, maar door het vallen van ♦10 bleef de leider deze lastige situatie bespaard.

Ben je op de klaveren afgegaan door de snit op de vrouw te nemen, dan ben je helaas eentje down.

Heb je gezien dat west bijna een Yarborough in handen had? Dat is een hand met geen enkele kaart boven de negen. Je kon er vroeger om wedden voor één pond per spel met Lord Yarborough, naar wie dit type hand genoemd is. Kreeg je een dergelijke hand, dan betaalde hij je duizend pond. De handige Lord verdiende er goed aan; de kans dat je een dergelijke hand krijgt, is 1 op 1.827! ▶

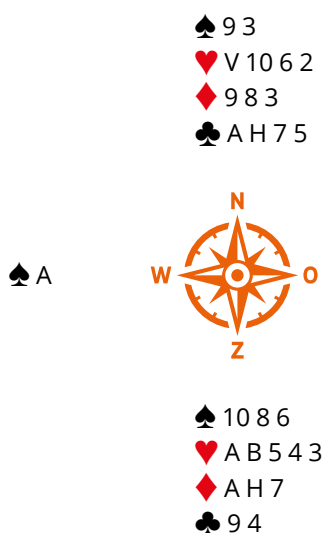


Wees flexibel

 Peter IJsselmuiden

Je formuleert je plan meestal direct na het zien van de dummy. Met aas-vrouw aan de overkant weet je dat je op een bepaald moment een kleintje naar de vrouw gaat proberen. Maar als je tijdens het spelen ontdekt dat links al 10 punten zitten en er is daar niet geopend, weet je dat de heer fout zit. Het wordt dan tijd je tactiek bij te stellen.

Zuid gever | Noord-zuid kwetsbaar



West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1 ♥
pas	2SA*	3♠	4♥
pas	pas	pas	
pas			

* 10-14 Punten met fit in harten.

Partner laat met 2SA weten dat hij 10-14 punten heeft met een fit. De doubleton in schoppen en vierde troef compenseren het gemis van dat ene puntje ruimschoots. Oost stoort met 3♠ en jij hebt eigenlijk net te weinig voor 4♥. Dat je toch doorbijt, heeft twee redenen. Ten eerste speel je graag zelf en ten tweede worden de tegenstanders,

gezien de kwetsbaarheid, wellicht verleid om uit te nemen met 4♠.

Die tweede reden gaat niet op, waardoor je aan de slag moet in 4♥. Na ♠A speelt west een schoppen naar de boer van oost, die in slag drie verder gaat met ♠V. Jij bekent nog, maar west troeft voor met ♥9.

Met al twee verliezers en een zekere klaverenverliezer moet troefheer wel goed zitten. Je troeft over. Hoe ga je verder?

Antwoord

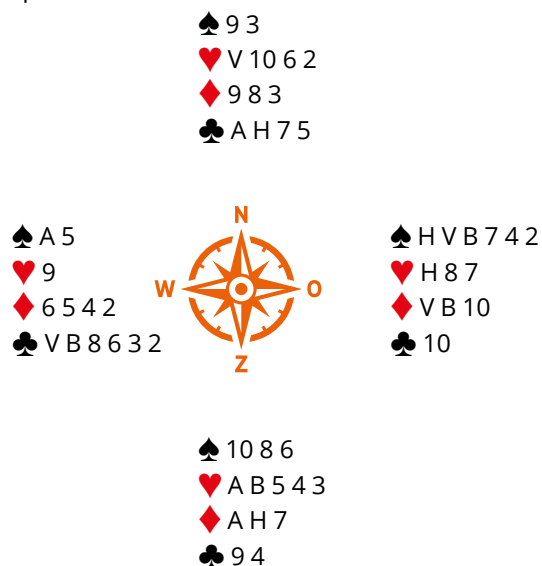
Je maakt je contract als oost troefheer sec heeft of in tweeën. Maar heeft hij ♥H met twee kleintjes, dan ga je down. Je middenkaarten zijn niet sterk genoeg om H 9 7 bij oost aan te kunnen. Je verliest nog een troef en een ruiten.

Dat betekent overigens niet dat je kansloos bent als oost drie troeven heeft. Er is geen regel die je verplicht om over te troeven.

Door je ruitenverliezer af te gooien, behoud je de controle. In het heetst van de strijd wordt deze loser on loser-speelwijze vaak over het hoofd gezien. Gooi dus ♦3 af en neem het ruitennaspel in de hand.

Ga nu met klaveren naar de dummy en speel ♥V voor. Met ♥H in de knip ben je er bijna. Haal de troeven en troef je derde ruiten in de dummy. Met het verlies van twee schoppen en een troefslag kom je net tot 10 in je ambitieuze contract.

Het hele spel:





Donderslag bij heldere hemel

Schaken en bridgen worden vaak onder dezelfde noemer geplaatst. Maar ondanks dat het beide denksporten zijn, zijn de verschillen groot. Zo kennen schakers bijvoorbeeld het gambiet, een schaakopening waarbij je een stuk offert. Wij bridgers zijn wat dat betreft een stuk voorzichtiger. Wil je de burens een aas cadeau doen, dan moeten ze wel heel aardig zijn. Toch is enig altruïsme niet verkeerd. Speel mee met het volgende spel.



Eindcontract: 4♥ door zuid.

Na je 1♥-opening heeft noord verteld dat hij troefsteun heeft en minstens een inviterende hand. Zuid heeft vervolgens meteen de manche geboden en jij bent uitgekomen met ♠B.

De leider denkt even na. Hij neemt de slag in de dummy met de heer en speelt een kleine ruiten. Partner neemt de slag met ♦B en is op zijn post, want hij speelt een troefje na, die de leider pakt met ♥A. In slag vier volgt een tweede ruiten, die voor jouw aas is. Partner bekent met ♦3.

Twee slagen in ruiten en een zekere troefslag – dat betekent nog een slag erbij om zuid down te krijgen. Hoe pak je dat aan?

Nu de leider op de ruitenkleur afgaat, kun je aannemen dat hij niet ♣H heeft. Met die prent in zijn hand ligt het voor de hand de eerste slag te nemen in de hand en na een paar keer troef de klaveren van boven te spelen. Eén van de verdedigers mag uiteindelijk een keer troeven, maar zonder een spoortje zweet komt zuid over de streep.

Klaveren na komt dus in aanmerking. Toch heeft klaveren na geen haast. Als de leider twee kaarten in klaveren heeft en een doubleton schoppen, komt hij nooit van zijn verliezer af.

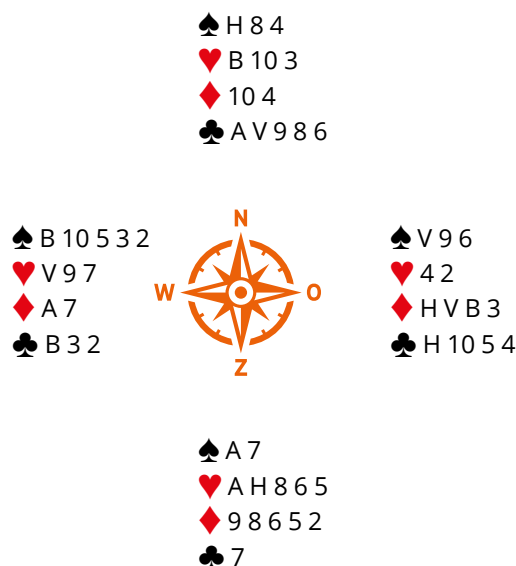
De tweede mogelijkheid is de schoppenaanval voortzetten. Met een driekaart in zuid en ♠V bij partner ontwikkel je een schoppenslag. Je speelt zuid op een 3-5-4-1-verdeling met 11 punten en dan heeft de leider er fors aan getrokken. Welke optie kies je?

Antwoord

Met een meer waarschijnlijke 5-5-verdeling in de rode kleuren gaat zuid op zijn gemak twee ruiten aftroeven in de dummy, waarna voor jou slechts troefvrouw als slag overblijft. Als oost nu aan slag was en nog een troefje kon spelen, zou de toekomst er een stuk florisanter uitzien.

Je hoeft echter niet te wachten tot oost aan slag komt. Door ♥V na te spelen, offer je je vrouw op, maar als de leider een ruiten troeft met ♥B, wordt jouw ♥9 de hoogste troef. Bijkomend voordeel is dat de ruitenkleur nog steeds niet vrij is en partner met ♦H de downslag heeft. Een schaker had het zeker gevonden.

Zo lag het spel:





Toch gevangen

Het juist interpreteren van de biedingen van de tegenstanders is een voorwaarde om het spel goed te kunnen lezen. Net zoals de houding aan tafel onbewust een hulpmiddel is om de ontbrekende honneurs te plaatsen. Als je tegen een slem een gaap niet kunt onderdrukken, heb je dat vitale plaatje meestal niet of is er in zeldzame gevallen sprake van een pokerface. Op de club ken je je klanten vaak wel. Probeer het volgende slem maar eens:

♠ V 7
♥ B 10 7 3
♦ B 8 6 2
♣ A H 4



♠ A H B 10 9 6 4
♥ 2
♦ A V
♣ V 9 2

Eindcontract: 6♠ door zuid.

Na je 1♠-opening heeft de kwetsbare west 2♥ gevolgd. Na partners negatieve doublet heb je de manche geforceerd door 3♥ te bieden. Op partners 3SA pas je natuurlijk niet, maar bied je de ziel van je kaart: 4♠. Noord begrijpt de boodschap en zijn derde bod (5♣) plaveit de weg naar slem.

Tegen 6♠ begint west met ♥A en je troeft ♥H in slag twee. Het probleem is duidelijk: ♦H ontbreekt. In slag drie begin je aan de troeven en meteen wordt duidelijk dat oost er vier heeft, want west gooit een harten af.

Op de vier rondjes troef verdwijnen in west één harten, één klaveren en twee kaarten in ruiten. De eenvoudigste weg naar winst is een gelukke snit in ruiten. Je steekt over naar ♣A en speelt een ruiten naar je vrouw. Zit de heer bij oost, dan kun je claimen.

Het is niet verboden om met 9 punten kwetsbaar te volgen op 2-niveau. Maar je vermoedt dat west ook ♦H heeft. Snijden biedt dan weinig hulp.

Zie jij een weg naar twaalf slagen in de wetenschap dat ♦H mis zit?

Antwoord

Nu de kans op een succesvolle snit gering is, kan het slechts een dwang worden tegen west.

Incasseer ♣A, troef een harten, win ♣V en speel een troefje. Er ontstaat een eindspel waar iedereen nog vier kaarten heeft. In je hand heb je een troef, beide ruitenplaatjes en ♣9. In de dummy heb je ♥B, ♦B 8 en een hoge klaveren bewaard. West heeft ♥V, ♦H 10 en een klaveren. Oost gaat door.

Speel nu je laatste troef en west kan de laatste klaveren missen. In de dummy verdwijnt een kleine ruiten. De genadeklap volgt wanneer je met klaveren oversteekt naar de dummy. West moet ♥V vasthouden, anders is de boer de hoogste. De enige kaart die hij kan missen, is ♦10.

Jij moet nu beslissen of je alsnog snijdt of dat ♦H nu sec zit bij west. De spanning aan tafel en de manier waarop ♦10 als een soort overgave wordt bijgespeeld, vertellen je vaak genoeg.

Dit was het hele spel:

♠ V 7
♥ B 10 7 3
♦ B 8 6 2
♣ A H 4



♠ A H B 10 9 6 4
♥ 2
♦ A V
♣ V 9 2



Driesterrenpuzzel



♠ H V 3
♥ H 9 8 7
♦ 8 7 6 5
♣ A 3



♠ A 9 8 7 4 2
♥ 6 5 4 3
♦ -
♣ 5 4 2

Contract 2♠ door zuid. Uitkomst ♥A en ♥V na.

Hoe wint zuid het contract tegen het beste tegenspel?

Antwoord

Door de uitkomst dreigt zuid zes slagen te verliezen: vier in harten en twee in klaveren. Zuid moet proberen een klaveren te troeven met ♠3. Er dreigt echter troefpromotie bij west, als OW telkens ruiten inspelen, omdat zuid na het troeven van een klaveren weer in de hand moet komen om de laatste troef te trekken. Een speciale eindfiguur moet redding brengen.

Het eerste probleem komt in de tweede slag. In noord moet ♥V worden gedoken, anders kan de winnende eindfiguur niet meer bereikt worden. West moet harten doorspelen om het troeven van ♥H veilig te stellen. In de derde slag moet ♥H wel gezet worden. Oost troeft en speelt het best ruiten na om zuid niet te helpen met het aftroeven van een klaveren om een mogelijke troefpromotie voor te bereiden. Zuid troeft laag en vervolgt klaveren. Het is essentieel om in noord niet te nemen met ♣A, maar een kleine klaveren te leggen. OW vervolgen het best weer met ruiten, die zuid laag troeft. De positie van het hulpdigram is ontstaan.

♠ H V 3
♥ 9
♦ 8 7
♣ A



♠ A 9 8 7
♥ 6
♦ -
♣ 5 4

Vanuit de positie van het diagram speelt zuid ♠9 of een lagere schoppen. Er zijn twee varianten: west dekt of west duikt ♠9.

1. West dekt met ♠10

Noord neemt met ♠V of ♠H en incasseert ♣A. Noord vervolgt ruiten, die zuid troeft met ♠A, waarop west het best ♣H afgooit. Zuid vervolgt ♣5 en troeft in noord met ♠3. Noord vervolgt weer ruiten. Zuid doet daarop ♥6 weg en west ♥10. Oost is met ruiten aan slag gekomen en moet ruiten of klaveren inspelen, beide in de driedubbele renonce. Zuid troeft met ♠8 en west zit met ♠B 6 gevangen in een troefcoup. ♠B troeft noord over met ♠H en op ♠3 doet noord ♥9 weg, zodat noord-zuid ook de laatste twee slagen maken. Zij maken acht slagen in totaal.

2. West duikt ♠9

West speelt ♠6 bij en noord speelt ♠3. Zuid gaat nu met schoppen naar tafel en speelt verrassend ♦8 en doet daarop in hand ♥6 weg en west het best ♣H. Oost wint en vervolgt ruiten. Zuid troeft met ♠A en west doet weer klaveren weg. Zuid vervolgt klaveren voor noords ♣A en noord speelt harten, die zuid troeft, terwijl west moet bekennen. De laatste slag is voor noord met een hoge schoppen. Ook nu zijn er acht slagen gemaakt. Zuid kan op verschillende manieren afwijken van deze winstgang, maar dat leidt dan steeds tot down gaan.

Deze compositie is afgeleid van een praktijkspel van Pietro Bernasconi. NZ hadden niet kwetsbaar tegen kwetsbaar een redbod gedaan van 5♠. Dat werd gedoubleerd. De leider moest de downslagen tot drie beperken om een goede score te boeken en dus acht slagen zien te maken.

"We willen de basis breder maken, niet verschuiven"

De BridgeBond is in beweging en heeft zichzelf een even ambitieus als meetbaar doel gesteld: in 2032 een springlevende bridgecommunity van 500.000 bridgers. Via dit feuilleton willen we alle bridgeliefhebbers op de hoogte houden van de ontwikkelingen en wat dit voor hen betekent. Dat doen we aan de hand van persoonlijke verhalen. Dit keer van Johan Pieters, voorzitter van de BridgeBond, en Harrie van den Bijgaart, bestuurslid van de NBB en projectcoördinator voor de regioversterking. Zij bespreken de visie voor 2032 aan de hand van de vier belangrijkste projecten – Digitale infrastructuur, Ledenraad, Lidmaatschapsmodel en Regioversterking – en hun onderlinge samenhang.

Guus Peters | Foto's: Orange Pictures en Nederlandse Bridge Bond

Johan: "Laat ik even een stap terug zetten, naar het moment dat de bond de nieuwe visie presenteerde: in 2032 moet er één bridgecommunity van 500.000 bridgers zijn, verbonden door de passie voor een springlevende sport, zodat iedereen op zijn of haar manier van onze prachtige sport kan genieten. Onlangs hebben we in het bestuur de conclusie getrokken dat we nog altijd vierkant achter deze *BridgeAgenda 2032* staan. We zijn ervan overtuigd dat het realiseren van onze visie essentieel is om bridge ook op de lange termijn gezond en vitaal te houden."

onze gehele bridgecommunity straks kennen en op maat kunnen bedienen en bridgeliefhebbers nog meer plezier aan bridge laten beleven. Dat zijn niet alleen de huidige leden, al blijven zij wel onze primaire doelgroep. Als bond zijn we namelijk heel blij met onze 65.000 leden. Maar uit onderzoek blijkt dat er nu al 300.000 mensen minimaal één keer per maand bridgen. Bijvoorbeeld mensen die thuis met vrienden bridgen of alleen online actief zijn. We weten inmiddels beter hoe we die mensen kunnen bedienen. In de tweede helft van dit jaar willen we operationeel zijn en nieuwe diensten kunnen aanbieden."



Johan Pieters

Hoe staan we ervoor?

Johan: "Allereerst hebben we voor het realiseren van de *BridgeAgenda 2032* vier projecten gedefinieerd: Digitale infrastructuur, Ledenraad, Lidmaatschapsmodel en Regioversterking. Hoewel het bij het ene project wat langer heeft geduurd dan bij het andere, zijn we met alle vier goed onderweg.

Met het project Digitale infrastructuur willen we

Maatwerk

Johan: "Daar hoort ook een nieuw lidmaatschapsmodel bij. Uiteindelijk willen we ernaartoe dat we alle bridgers precies kunnen geven waar ze naar op zoek zijn. Daarvoor is een eerste stap dat niet alleen clubs maar ook individuen lid kunnen worden van de bond. We streven naar verschillende lidmaatschapspakketten in plaats van het 'one-size-fits-all-lidmaatschap' dat we nu hebben. Zo kan elke bridger als individu producten en diensten afnemen bij de bond. Het plan is om hiervoor tijdens de algemene ledenvergadering, de ALV, in november een uitgewerkt voorstel voor te leggen.

We willen onze besluitvorming binnen de BridgeBond slagvaardiger en efficiënter maken. Ook dat is nodig om onze *BridgeAgenda 2032* te realiseren. We werken



daarom aan een voorstel om een ledenraad in te voeren. Vele andere sportbonden zijn ons hierin voorgegaan en hebben positieve ervaringen. Daar leren we uiteraard van. Met een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van clubs, bestuur en uit andere sporten hebben we een plan gemaakt waarvan het streven is dat aan de ALV voor te leggen en in 2027 te implementeren."

Transitie

Harrie: "Om dat zo goed mogelijk voor elkaar te krijgen moeten we ook een sterke regiostructuur hebben. Daarom willen we binnen de BridgeBond een transitie maken van 24 zelfstandige districten naar acht regio's. Zo verminderen we de bestuurlijke formaliteiten. De energie kan dan volledig op het organiseren van activiteiten worden gericht. In grotere samenwerkingsverbanden hopen we de competities in de lucht te houden, kaderopleidingen efficiënter te plannen en met nieuwe activiteiten ook andere bridgers aan te trekken.



Harrie van den Bijgaart

Om de regiostructuur verder handen en voeten te geven, hebben we een werkgroep waarin vier mensen uit de districten, vertegenwoordigers van het bondsbureau en het bondsbestuur zitten. We zijn het inmiddels al eens geworden over de indeling van de regio's. In alle regio's vindt inmiddels overleg plaats over de opzet en de invulling van hun samenwerking, sommige hebben zelfs al een gezamenlijke jaarkalender."



"Voor een sterkere regiostructuur en minder bestuurlijke formaliteiten willen we binnen de BridgeBond een transitie maken van 24 zelfstandige districten naar acht regio's"

Harrie van den Bijgaart

"Het is belangrijk dat we nu iets doen, zodat we ook in de toekomst met z'n allen van bridge kunnen blijven genieten"

Johan Pieters

Samenhang

Johan: "Om ervoor te zorgen dat alle vier de projecten met elkaar samenhangen en op elkaar zijn afgestemd, hebben we een kerngroep die boven de projecten hangt en het overzicht bewaart. Daarmee zitten we elke maand samen. Daarnaast zijn er heel veel vrijwilligers uit het hele land, die meehelpen en meedenken. Ik kan niet genoeg benadrukken hoe dankbaar wij al deze vrijwilligers zijn. Dat geldt ook voor de kritische geluiden; die horen we ook graag en vinden we heel belangrijk. Zo worden onze plannen sterker en breder gedragen. We kunnen dit alleen met elkaar doen.

Ja, we doen veel. Volgens sommige mensen te veel. Maar ik vind het heel belangrijk om te zeggen dat het nooit ten koste zal gaan van de dienstverlening aan onze huidige leden. Zij blijven onze primaire doelgroep. Maar als de *BridgeAgenda 2032* straks helemaal klaar is, is die ook heel interessant voor de huidige leden. Iedereen profiteert op een gegeven moment van de nieuwe diensten."

Harrie: "We willen de basis breder maken, niet verschuiven.

Een mooi toekomstbeeld

Harrie: "Ik ben trots dat ik een bijdrage mag leveren aan de *BridgeAgenda 2032* en doe het met veel plezier. Ik vind het mooi om het enthousiasme van de bridgers in de regio te merken, dat motiveert mij om door te gaan. Tegelijk wil ik ook oog hebben voor mensen met zorgen en bedenkingen en ervoor zorgen dat zij zich vrij voelen om die te uiten. Dan kunnen we er pas iets mee en eventueel dingen bijstellen en aanscherpen."

Johan: "Ik kan ervan genieten dat we met een groep gemotiveerde mensen een visie neerzetten die hoop en een mooi toekomstbeeld geeft. De bridgesport floreert en is nu nog gezond, maar ik zou het heel jammer vinden als dat zou verdwijnen. Daarom is het belangrijk dat we nu iets doen, zodat we in de toekomst ook met z'n allen van bridge kunnen blijven genieten. Ongeacht of je lid bent van een club, op internet speelt, thuis bridget of op een andere manier van onze mooie sport geniet."



“Die Italianen zaten de hele tijd met elkaar te kwekken tijdens het spel. Dat kan in Nederland echt niet”

"Juist de combinatie van bridgen en vakantie vieren maakt het mooi"

Guus Peters | Foto: Klaas Jan van der Weij



"Ik speel samen met mijn vrouw. We gaan regelmatig op bridgevakantie. We zijn al op veel plekken geweest. Van de Portugese Algarve tot een bridgefestival in Tsjechië. Van het Italiaanse Verona tot toernooien in Frankrijk. En van de zonnige Griekse eilanden Kreta en Rhodos tot in de kou in Noorwegen.

Toen mijn ouders nog leefden, zijn we ook een paar keer met z'n vieren op georganiseerde bridgereizen gegaan. Dat waren heel bijzondere vakanties. Overdag gingen we samen op stap en 's avonds werd met alle andere deelnemers gebridged. Wij wisselden onderling altijd door. De ene keer speelde ik met mijn vader, de andere keer met mijn moeder of mijn vrouw.

Mijn ouders hebben mijn zus en mij als kinderen leren bridgen. Mijn zus vond het niet zo leuk. Ik daarentegen dacht meteen: *Wat een geweldige spel!* Ik ben een spelletjesmens en ben als CIO-student opgegroeid met sport en spel. Ik kan me helemaal verliezen in bridge. Je bent nooit uitgeleerd, loopt altijd weer tegen nieuwe dingen aan. Ik heb mijn hele leven gebridged – op een paar jaar in mijn studententijd na.

Ik maakte mijn eerste bridgereis op mijn 35ste. Samen met een vriend deed ik mee aan een toernooi in het Portugese Estoril. Ik kende mijn vrouw toen nog niet. Ik vond het geweldig om in het buitenland te bridgen, mede omdat we plots tegenstanders uit andere landen troffen. Dat was nieuw voor mij. En ook wel even wennen.

Bridgers uit andere landen spelen over het algemeen andere systemen en hebben zo hun eigen principes. Ik weet nog dat mijn vrouw en ik in Italië naar een lokale club gingen om te bridgen. Die Italianen zaten de hele tijd met elkaar te kwekken tijdens het spel. Ja, ook tijdens de biedingen. Dat kan in Nederland echt niet.

Tegenwoordig kiezen mijn vrouw en ik de grotere toernooien uit. Zij is een wedstrijdspeler. We hebben samen meegedaan aan meerdere open WK's. Dat vinden we toch de mooiste toernooien, omdat je dan tegen echte wereldtoppers speelt. Dat geeft iets extra's.

We hebben een keer het open WK in Verona gespeeld. Die bridgevakantie staat misschien wel bovenaan mijn lijstje. Het toernooi was heel leuk en van hoog niveau. Daarnaast

was de stad Verona prachtig. Het leek een beetje op Rome, met al zijn authentieke gebouwen in Romeinse stijl.

We proberen één tot twee keer per jaar op bridgevakantie te gaan, al gaan we niet alleen om te bridgen, hoor. Juist de combinatie van bridgen en vakantie vieren maakt het mooi. We houden ervan om ergens lekker te eten, stadjes te bezoeken en andere leuke dingen te ondernemen. Op Madeira hebben we bijvoorbeeld walvissen gespot.

De laatste twaalf jaar hebben we altijd aan het toernooi op Madeira deelgenomen, maar dit jaar slaan we een keer over. In plaats daarvan doen we in oktober mee aan een toernooi in Egypte. Het schijnt een heel goed georganiseerd toernooi te zijn, waar een mooie bridgecommunity op afkomt. Dus daar kijken we nu al naar uit.

Aan het toernooi op Madeira bewaar ik overigens heel warme herinneringen. Het is er altijd leuk en ik heb het toernooi met mijn oude partner Rob van den Bergh een keer gewonnen in de categorie open paren. Dat was toch wel een droom die uitkwam. Het toernooi behoort tot de grootste toernooien van Europa.

Welke toernooien we uitkiezen, hangt ook af van ons werk-schema. We kijken wanneer we allebei kunnen en zoeken vervolgens naar toernooien die dan plaatsvinden. Soms gaan we met een georganiseerde bridgereis mee, soms regelen we het zelf. Het moet ook een beetje binnen ons budget passen. Franse toernooien kunnen bijvoorbeeld vrij duur zijn.

Hoewel we al op veel plekken hebben gebridged, zijn er nog genoeg bridgereizen die we graag zouden maken. In het Kroatische Pula heb je een heel groot bridgefestival. Daar hebben we al veel goede verhalen over gehoord. Bovendien heb je daar prachtige natuur en spreekt de cultuur mij ook erg aan.

Ook zou ik samen met mijn vrouw graag nog een keer aan de Nationals in Amerika willen meedoen. We werken allebei nog. Maar als we straks met pensioen zijn, willen we vaker een bridgereis gaan maken. Dat hebben we al tegen elkaar gezegd."



Luca Hakvoort (17)

“Hoe beter je kunt bridgen, hoe leuker het wordt”

In Liefde voor Bridge vertellen jonge bridgers over hun liefde voor de sport waar de gemiddelde leeftijd relatief hoog is.

Guus Peters | Foto's: privéarchief

“Ik beoefen twee sporten: judo en bridge. Het grappige is dat het twee totaal verschillende sporten zijn. Natuurlijk is judo een heel fysieke sport en is bridge een denksport. Bij bridge ben je veel aan het nadenken, bij judo heb je daar de tijd niet voor. Voordat je het weet, heeft je tegenstander je al op je rug liggen.

Maar juist de afwisseling tussen judo en bridge vind ik leuk. Stel dat je zou dammen, schaken en bridgen, dan doe je toch min of meer hetzelfde. Daar is nu absoluut geen sprake van! Ik heb judo ook nodig om actief bezig te zijn, dat vind ik heerlijk. Net zoals ik het leuk vind om mijn hersenen te laten kraken tijdens een potje bridge.

Ik judo al zo'n beetje mijn hele leven. Bridge kwam een paar jaar later op mijn pad dan judo. Ik was acht of negen jaar, toen ik bridge als extra vak op school kon kiezen. Ik had van huis uit nooit iets over bridge meegekregen. Maar dit was een nieuw vak en ik was wel benieuwd. Al na een paar lessen vond ik het heel interessant.

Ik had meteen door dat het echt iets anders was dan schaken. Hoe zal ik het omschrijven? Misschien is 'dynamischer' wel het goede woord. Bij schaken staan de stukken aan het begin bijvoorbeeld altijd op dezelfde plek. Maar bij bridge is echt bij elk potje alles anders. Je moet elke keer weer een manier vinden om het spel goed af te spelen.

Die uitdaging en onvoorspelbaarheid vind ik heel leuk. Eigenlijk ben je voortdurend een puzzel aan het leggen. Alleen heb je ook nog te maken met een partner en een tegenstander. En dan heb je natuurlijk nog het bieden en afspelen. Al die elementen maken het elke keer weer zo leuk om te bridgen. Hoe beter je kunt bridgen, hoe leuker het wordt, vind ik.

Ik ben altijd blijven bridgen, al heeft het bij mijn overstap van de basisschool naar de middelbare school even op een lager pitje gestaan. Maar in de tweede of derde klas kwam ik bij Pelle ter Maat in de klas. Ik heb hem aangestoken en vanaf toen zijn we meer gaan bridgen. We vormen nog steeds een paar en hebben vorig jaar met de aspiranten aan het WK in Italië meegedaan.

Ik weet nog goed hoe het ging. Pelle en ik zaten in dezelfde vriendengroep. Toen ik een keer bij hem thuis was, vroeg zijn moeder aan mij wat ik deed. Ik vertelde dat ik bridge speelde, waarop zij zei: 'O, dat doen de opa en oma van Pelle ook. Misschien is dat ook wel iets voor hem.' Niet veel later ging hij voor het eerst mee naar de bridgeles. Hij vond het net zo leuk als ik.



"Het hoogtepunt tot nu toe blijft toch wel het WK in Italië"

Luca Hakvoort

De afgelopen jaren zijn we ook samen naar het bridgekamp gegaan. Dat was echt superleuk. Je ontmoet er veel nieuwe kinderen, je leert er nog beter bridgen, je kunt op verschillende niveaus spelen en er worden allerlei andere leuke activiteiten georganiseerd. Ik zou het bridgekamp aan iedereen aanraden. Of je nu een beginner of al een meer gevorderde bridger bent, dat maakt niet uit.



▲ Luka Hakvoort (tweede van links)

Pelle en ik spelen gemiddeld twee keer per week online. Daarnaast hebben we één keer per maand bondstrainingen in Utrecht. Ik woon in de Achterhoek. Ik heb daar jammer genoeg niet heel veel leeftijdsgenoten die bridgen. Daarom vind ik het NK Scholenbridge een geweldig initiatief. De school is toch de plek waar kinderen voor het eerst in aanraking kunnen komen met bridge. Ik kan het weten. Hopelijk doen steeds meer scholen mee.

Zelf zat ik afgelopen schooljaar in mijn examenjaar van het vwo. Na de zomer ga ik natuur- en wiskunde in Leiden studeren en ga ik daar ook wonen. In Leiden en omstreken heb je meer jongeren die bridgen. Ik heb al gekeken naar mogelijkheden om te kunnen spelen. Ik vind het leuk om tegen leeftijdsgenoten te spelen; je hebt andere gesprekken en bouwt sneller een band op.

Verder hebben Pelle en ik de afgelopen tijd aan toernooien in Limburg en Amsterdam deelgenomen die binnen het jeugdcircuit vielen. Ook heel leuk. Maar het hoogtepunt tot nu toe blijft toch wel het WK in Italië. Dat ging er heel serieus aan toe en sommige andere landen waren echt heel sterk. Helaas grepen we naast de medailles. Dat is een mooi doel voor de volgende keer."

De jeugd heeft de toekomst. Dat geldt zeker ook bij bridge, waar de gemiddelde leeftijd van de leden relatief hoog is. Dus ben jij – of ken jij – een jeugdige bridger die het leuk vindt om over zijn grote hobby te praten en zijn passie voor het spel graag deelt om leeftijdsgenoten te enthousiasmeren? Stuur dan een e-mail naar bridgenl@bridge.nl

OPROEP





FAMILIE STEEGMANS BRIDGET SINDS KORT VEEL ÉN VAAK MET Z'N ALLEN

“Als het aan Lucas ligt,
spelen we elke dag”

In veel bridgefamilies wordt het spel van generatie op generatie doorgegeven. Ouders die het hun kinderen leren bijvoorbeeld. Bij de familie Steegmans uit Oss liep dat even anders. Daar was de veertienjarige Lucas de grote aanstichter. Hij deed mee aan het NK Scholenbridge en kreeg zijn ouders, jongere broer, tante en beste vriend aan het bridgen. En dat was niet het enige: hij 'hielp' zijn moeder Mireille ook nog eens aan een nieuwe baan bij de BridgeBond.

Guus Peters | Foto's: Orange Pictures

Het begon met de nieuwsbrief van de middelbare school. Daarin stond dat de school voortaan een bridgecursus van tien bijeenkomsten ging aanbieden. "Ik dacht meteen: *Dit is iets voor Lucas*", zegt moeder Mireille Steegmans. Die gedachte was niet heel gek: Lucas is hoogbegaafd en dol op het oplossen van raadsels en puzzels. Voor een Rubiks kubus heeft hij slechts dertig seconden nodig.

Ook Lucas zelf had er wel oren naar. Via zijn oma wist hij wat bridge was. Als klein kind had hij weleens aan tafel gezeten, toen zijn oma met haar vriendinnen bridge speelde. Maar dat was het dan ook wel. Mireille zag een nieuw bridgepaar, bestaande uit haar moeder en zoon, al voor zich. Hoe mooi zou dat zijn als grootmoeder en kleinzoon een gezamenlijke hobby zouden hebben?

Toch geen stoffig kaartspel

"Ik was gewoon nieuwsgierig", zegt Lucas over de bridgelessen op school waar hij begin dit kalenderjaar mee startte. "Ik had weleens patience gespeeld met oma, kende andere kaartspellen en had ook regelmatig geschaakt, maar vond het juist leuk om iets nieuws te leren. Bridge is uitdagender dan schaken, hoorde ik. Dat leek mij wel wat, al had ik vooraf ook niet kunnen weten dat ik er zo veel plezier aan zou beleven."

Lucas stortte zich meteen vol op het spel – voor hem gingen de lessen niet snel genoeg. Hoe meer hij leerde en hoe beter hij het spel doorkreeg, hoe meer plezier hij aan bridge beleefde. In een schrift noteerde hij alles wat de docent vertelde. De bridgelessen van anderhalf uur per week vlogen voor zijn gevoel voorbij. Lucas: "Ik vond het echt leuk."

Dat verbaasde zijn vader Leo niet. "Als Lucas iets interessant vindt, kan hij zich daar enorm in verdiepen. Dan wil hij alles weten." Zelf hadden Leo en zijn vrouw Mireille niks met bridge. "Ik dacht dat het een heel stoffig kaartspel

was", zegt Leo. En Mireille: "Met terugwerkende kracht durf ik te stellen dat dat de grootste misvatting rond deze sport is. Het is juist heel dynamisch."

Een moetje

Mireille kan het weten. Lucas was zo enthousiast over de bridgelessen, dat hij op een avond tegen zijn ouders en zevenjarige broer Julian zei dat hij ze bridgeles ging geven. Gewoon thuis aan de keukentafel. Voor de duidelijkheid: hij vroeg niet of ze *wilden* leren bridgen, maar deelde mee dat hij ze *ging* leren bridgen. Leo, semi-grappend: "Ja, het was echt een moetje."

Om meteen goed van start te gaan was Lucas al langs zijn bridgende oma in Heeze geweest. Haar vriendin had nog vier biddboxen thuis liggen waar ze niks meer mee deed. Weggooien vond ze zonde, dus kregen de boxen een nieuwe eigenaar, een kleine zeventig kilometer verderop, in Oss. "Zo had ik het hele spel meteen compleet en konden we aan de gang", zegt Lucas.

Bridgevirus

Tijdens het interview wijst hij naar het schrift dat op de hoek van de tafel ligt. Aan de hand van de notities die hij tijdens de bridgeles had gemaakt, doceerde hij zijn ouders en Julian hetgeen hij kort daarvoor zelf had geleerd. "Lucas nam ons direct mee in zijn enthousiasme", zegt Mireille. "Alleen gaat hij soms erg snel en moeten we zeggen dat hij het iets rustiger moet uitleggen."

Ze vervolgt: "Laatst kwam hij weer met een nieuwe regel. Toen dacht ik wel even: *O jee, weer iets nieuws*." Maar dat maakt bridge juist leuk, meent Julian. De jongste telg van het gezin wipt tijdens het interview op en neer op zijn stoel. Meerdere keren vertelt hij dat ook hij is gegrepen door het bridgevirus. "Ik vond het echt meteen leuk en ik wil zelf ook een cursus gaan volgen."



**"Als Lucas iets interessant vindt, kan hij zich daar enorm in verdiepen.
Dan wil hij alles weten"**

Vader Leo

Leergierig

Het hele gezin is leergierig. "Soms hebben we een ronde gespeeld en zijn we benieuwd hoe we het anders of beter hadden kunnen doen", zegt Leo. "Dan spelen we het spel opnieuw, maar dan met de kaarten open. Dan zie je hoe belangrijk het bieden is voor het spelverloop. Je krijgt het spel beter en sneller door, wanneer je af en toe met open kaarten speelt."

Naast de bridgelessen die hij aan zijn ouders en broer geeft, spoedt Lucas zich sinds een paar maanden met enige regelmaat naar Heeze, om daar met zijn oma en haar vriendinnen te bridgen. "Als we een uitvaller hebben of iemand tekortkomen, vraag ik Lucas weleens", zegt oma Willemien via de telefoon. "Ik vind het geweldig dat mijn kleinzoon af en toe komt bridgen."

NK Scholenbridge

Ondertussen bereidde Lucas zich op school met zijn team voor op de tweede editie van het NK Scholenbridge, dat halverwege april plaatsvond. Voor Lucas was het de eerste keer dat hij meedeed. "Ik vond het heel leuk om tegen allerlei andere kinderen te bridgen", zegt hij. "Sommigen waren beter dan wij en van anderen wonnen we juist makkelijk. We gingen voor de winst, maar wonnen het NK helaas niet."

Over het antwoord op de vraag of hij een groot verschil merkt als hij met zijn oma en haar vriendinnen bridge of

tegen zijn leeftijdsgenoten op het NK Scholenbridge, moet hij even nadenken. Na een korte stilte zegt Lucas: "Ja, mijn oma en haar vriendinnen zijn stiller tijdens het spel. Dat vind ik prettig. Bij het NK kletsten sommige kinderen ook tijdens het spel, terwijl ik heel serieus en fanatiek ben als ik bridge."

Fanatiek

Om erachter te komen hoe serieus en fanatiek Lucas met bridge bezig is, hoeft je volgens zijn vader alleen maar te vragen naar het aantal spellen dat hij op Funbridge speelt. Op het moment van het interview (halverwege mei) had Lucas al meer dan 1.300 spellen gespeeld. Voor de volledigheid: hij had de app toen pas drie maanden op zijn telefoon.

Het liefst zou hij in dat tempo ook zijn ouders en broer het spel willen bijbrengen. "Ja, als het aan Lucas ligt, spelen we elke dag", zegt Mireille. Zo ver komt het niet. Maar zeker een paar keer per week komen de biedboxen bij de familie Steegmans in Oss tevoorschijn. "Het leuke aan bridge is dat je telkens weer ergens tegenaan loopt en dat dan ook weer wilt leren begrijpen", aldus Mireille.

Bijzondere baan

Voor haar kreeg het verhaal nog een extra bijzondere wending: de nieuwe hobby van haar zoon zorgde ervoor dat Mireille een nieuwe baan vond. Ze kan er zelf ook om lachen en vertelt: "In aanloop naar het NK Scholenbridge



“Bridge is geen stoffig kaartspel, het is juist heel dynamisch. Dat is de grootste misvatting rond deze sport”

Moeder Mireille

wilde ik wat meer informatie over het toernooi en ging ik eens kijken op de website van de BridgeBond. Hoe en wat hield het precies in?”

In de zoektocht naar informatie over het NK Scholen-bridge zag ze op de site ook de knop ‘Vacatures’ staan. Hoewel Mireille niet per se op zoek was naar ander werk, liet ze zich toch verleiden om door te klikken naar de vacatures. “Ik was al vijftien jaar ondernemer en zei al een tijdje dat ik ervoor zou openstaan als er iets leuks zou langskomen. Nou ja, door Lucas had ik natuurlijk net een beetje de smaak te pakken gekregen met bridge.”

Op de site zag ze een vacature voor content marketeer/communicatiespecialist, al was de deadline al verstreken. Maar na een belletje naar de BridgeBond mocht ze haar sollicitatie alsnog insturen. “Tijdens de gesprekken klikte het van beide kanten”, zegt Mireille, die halverwege mei haar eerste werkdag had. “Het voelde als een warm bad en ik voelde me meteen op mijn gemak. Met mijn kwaliteiten wil ik ervoor zorgen dat de sport nog zichtbaarder wordt, zeker ook online.”

Bridge centraal

Zo heeft bridge binnen de kortste keren een centrale plek ingenomen bij de familie Steegmans. “Hoe een kaartspel je leven kan veranderen, hè”, zegt Leo met een knipoog. Samen met Mireille is hij van plan om – naast de lessen van hun zoon Lucas – een bridgecursus te gaan volgen. “We willen het nu nóg beter leren”, zegt hij. En na een

korte stilte: “En voor Mireille hoort het ook een beetje bij het inwerktraject van haar nieuwe baan, haha!”

De biedbox gaat tegenwoordig overal mee naartoe. Zelfs als het gezin op vakantie gaat, zoals laatst naar Spanje. In de auto onderweg naar het vliegveld jaagde Lucas er naar eigen zeggen “zeker tien potjes” doorheen op Funbridge. Eenmaal in Spanje kwam de biedbox al snel op tafel. “We hadden één biedbox meegenomen en schoven die telkens door”, zegt Mireille. “Dat ging hartstikke goed.”

Wat heet: ze speelden in het appartement of ergens op het terras. ‘s Ochtends vroeg of ‘s avonds laat. Dat maakte allemaal niet uit. “Eén avond zaten we echt tot laat op een terras te bridgen”, herinnert Mireille zich. “We vonden het gewoon zo leuk, dat we niet konden stoppen. Ondertussen bleef de ober maar chips en drinken brengen. Die moet ook wel gedacht hebben: *Wanneer stoppen die mensen een keer?*”

Cadeau

Eenmaal terug in Nederland deed Lucas samen met zijn oma voor het eerst mee aan de Osse Bol Horeca Bridgedrive. Hoewel het pas één van de eerste keren was dat ze een paar vormden, ging het niet slecht. “Natuurlijk moeten we nog een beetje aan elkaar wennen en elkaar leren kennen als bridgepartners”, zegt Lucas. “Maar we eindigden als 47e van de 126 deelnemende paren.”



“Ik vind het zo leuk dat ik dit met mijn kleinkind kan doen. Het onderlinge contact, het gedeelde plezier. Ik zie het als een enorm cadeau”

Oma Willemien

Willemien genoot met volle teugen. “Ik vond het geweldig”, zegt ze. “En ik kreeg zo veel leuke reacties! Iedereen kwam naar me toe om te zeggen dat ze het zo leuk vonden dat ik met mijn kleinkind speelde. Zelf zouden ze dat ook zo graag willen, zeiden ze. Alleen hadden ze hun kleinkinderen nog niet zo ver gekregen.” Willemien snapt al die reacties wel. “Zelf zie ik het ook als een enorm cadeau.”

Als het aan Willemien ligt, doen ze in de toekomst samen vaker mee aan een drive. “Ik vind het zo leuk dat ik dit met mijn kleinkind kan doen. Het onderlinge contact, het gedeelde plezier”, zegt ze. “En het geeft ons de kans om elkaars speltactiek nog beter te begrijpen. We moeten bij het bieden nog wel een beetje doorkrijgen wat de ander bedoelt. Bovendien heeft hij een ander systeem geleerd dan ik.”

Mooi compliment

Hoe dan ook: bij de familie Steegmans hebben ze het bridgevirus te pakken. Zo veel is wel duidelijk. Julian begon onlangs in de plusklas op school en vertelde enthousiast over bridge. Hij heeft het spel inmiddels al uitgelegd aan de lerares en drie kinderen. Diezelfde middag zaten er twee kinderen samen met Lucas bij de familie Steegmans te bridgen om het nog beter te leren begrijpen.

Lucas speelde ondertussen al met zijn bridgedocent op diens club in Wijchen. De docent zocht een vervanger, omdat zijn vaste partner niet kon, en moest aan Lucas denken. “Ik zie het als een mooi compliment dat hij mij vroeg voor een avond bridgen op de club. Ik werd aan iedereen

voorgesteld als zijn beste pupil”, zegt Lucas. “Het niveau lag hoog. Ja, hoger dan bij oma en haar vriendinnen.”

Dankbaar

De 78-jarige Willemien leerde zo’n 25 jaar geleden bridgen en stopte er nooit meer mee. Of ze spijt heeft dat ze niet eerder is gaan bridgen? “Zo zie ik het niet. Ik ben vooral heel dankbaar dat ik er nu al zo lang zo veel plezier aan beleef. We spelen tegenwoordig één keer per week, dat is eigenlijk te weinig. Er was ook een tijd dat we drie of vier keer per week bridgeten. Maar ja, ook wij worden ouder, hè.”

Nu de familie Steegmans een gezamenlijke hobby heeft, kijken zij nog meer uit naar de feestdagen. Waar ze voorheen nogal eens zaten te broeden op een activiteit die iedereen leuk vond, hoeven ze daar nu niet meer heel lang over na te denken. “We hadden nooit echt een spel dat we met z’n allen konden doen. Maar dat behoort inmiddels tot het verleden”, zegt Leo. “Hoe leuk is het dat we vanaf nu met z’n allen kunnen bridgen?”

Ja, daar is iedereen het inderdaad wel over eens. Nu alleen nog bepalen wie het tegen Lucas en oma durven op te nemen.

OPROEP Voor de rubriek Bridgefamilie in *BridgeNL* zoeken we families waarvan meerdere leden bridgen. Stuur een e-mail naar bridgenl@bridge.nl met in het kort jullie verhaal en contactgegevens.







De tweede biedronde

In de tweede biedronde geven zowel de openaar als de bijbieder meer informatie over de verdeling en de kracht van hun hand.

Saskia Hermans

SPEL 1

Je partner heeft met 1♣ geopend. Hiermee heeft hij aangegeven dat hij 12-19 punten heeft en dat klaveren:

- zijn langste kleur is,
- zijn laagste vierkaart is, of
- dat hij geen vijfkaart harten en schoppen heeft en geen vierkaart ruiten.

Na een 1♣-opening heb je dus nog niet veel meer informatie dan dat je partner een opening heeft. Wat bied je na de 1♣-opening met de onderstaande hand?

♠ 10
♥ H V 7 6 5
♦ B 9 6 2
♣ 8 6 4

Je biedt eerst je langste kleur, 1♥, en geeft hiermee minimaal 6 punten en vier harten aan. Jouw partner gaat verder met 1SA, waarmee hij laat weten dat hij minder dan vier harten heeft, omdat hij dan jouw harten zou hebben gesteund. Ook ontkent hij een vierkaart schoppen, want dan had hij 1♠ geboden; een kleur op 1-niveau mag je immers niet overslaan. Verder betekent de herbieiding van 1SA dat je partner een evenwichtige verdeling heeft met 12-14 punten. Met een evenwichtige verdeling en 15-17 punten had hij immers met 1SA geopend. Omdat je partner een evenwichtige verdeling heeft met minder dan vier harten, heeft hij er twee of drie.

Alle informatie samengevoegd weet je dat jullie maximaal vier schoppen hebben, wat een serieus risico is in een SA-contract. Als je partner drie harten heeft, hebben jullie een hartenfit en lijkt 2♥ een beter contract dan 1SA. Als je je hartenkleur zou herhalen, geef je een zeskaart aan – en die heb je niet. Door nu 2♦ te bieden, geef je 6-11 punten aan met minimaal vier ruiten en minimaal vijf harten. Zou je namelijk twee vierkaarten hebben, dan was je begonnen met je laagste vierkaart en had je 1♦ geantwoord op 1♣.

Het biedverloop ziet er als volgt uit:

West	Noord	Oost	Zuid
	Partner		Jij
-	1♣	pas	1♥
pas	1SA	pas	2♦
pas	...		

Noord kiest nu tussen een harten- en een ruitencontract.

SPEL 2

Wat bied je met onderstaande hand, nadat je partner met 1♦ geopend heeft?

♠ A B 9 3 2
♥ 10 9 4
♦ B 6
♣ B 6 4

Je partner heeft met 1♦ geopend, waarmee hij aangeeft dat hij 12-19 punten heeft en dat ruiten:

- zijn langste kleur is,
- zijn laagste vierkaart is, of
- zijn hoogste vijfkaart is.

Jij biedt je langste en in dit geval enige biedbare kleur: 1♠. Je partner reageert met 1SA. Je weet nu dat je partner 12-14 punten heeft met een evenwichtige verdeling en minder dan vier schoppen. Hij heeft vier of vijf ruiten en twee of drie schoppen. Hoewel je een schoppenfit nog niet kunt uitsluiten, is er geen manier om te achterhalen of je partner een twee- of driekaart schoppen heeft. Je hebt slechts 7 punten en je partner misschien maar 12. Doorbieden zou kunnen leiden tot een te hoog contract. Je kunt nu het beste passen, waarmee je een evenwichtige verdeling en 6-9/10 punten aangeeft.

Het biedverloop ziet er als volgt uit:

West	Noord	Oost	Zuid
	Partner		Jij
-	1♦	pas	1♠
pas	1SA	pas	pas
pas			

Saskia Hermans

Saskia Hermans (1961) is een ervaren bridgedocente en geeft sinds 2012 les aan beginners, thuisbridgers en clubspe-
lers. Dit doet ze zowel op locatie als online. Op haar website www.saskiahermans.nl vind je tal van biedquizen, video's en oefenspel-
len om je bridgevaardigheden te toetsen en te verbeteren. Uiteraard wordt bij alle quizvragen en oefenspel-
len duidelijke uitleg gegeven.

"Denken en Doen heeft me veel opgeleverd"

Het project Denken en Doen van de BridgeBond loopt inmiddels zo'n twintig jaar. Almere, Rotterdam en Utrecht maakten als eerste kennis met het project. In de gemeente Medemblik is dit voorjaar een zeer succesvolle editie afgerond. De teller landelijk staat inmiddels bijna op honderd projecten. Deelnemers, bridgeclubs en BridgeBond zijn tevreden. Is dit een idee voor meer bridgeclubs in het land?

Marc van den Broek | Foto's: Denken en Doen Medemblik



Verrast was Berthe van Engen, toen ruim twee jaar geleden een brief van haar gemeente op de mat plofte. Medemblik nodigde zijn inwoners van boven de zestig uit om mee te doen aan het programma Denken en Doen. Dat is een tweejarig project voor gemeenten met als belangrijkste doelstelling: eenzaamheid tegengaan, zodat inwoners kunnen werken aan een nieuw sociaal netwerk.

Een mooi resultaat

Om dat te bereiken wordt een bridgecursus georganiseerd. Het Kenniscentrum Sport & Bewegen heeft deze interventie als effectief beoordeeld en gecertificeerd. Berthe, secretaris van bridgeclub Wognum, was verheugd over de aandacht voor het spel in haar gemeente. *Hoe kunnen wij als bridgeclubs deze actie ondersteunen?*, was haar volgende gedachte.

In Medemblik, een grote fusiegemeente in West-Friesland, in de provincie Noord-Holland, is dat zeker goed gekomen. De gemeente van 47.000 inwoners telt vele kernen, waaronder Medemblik, Wognum en Andijk. Er zijn drie bij de BridgeBond aangesloten bridgeclubs. "Er schreven zich 160 mensen in voor het programma", blikt bestuurslid Berthe terug. "Van hen zijn er na twee jaar zestig overgebleven, van wie er 46 zijn doorgestroomd naar een bridgeclub. Dat is een mooi resultaat."



Mensen de deur uit krijgen

Eén van de deelnemers is de 71-jarige Marian Commandeur uit Wadway, een dorpje niet ver van Wognum. Ze kreeg de brief van de gemeente, toen haar man ernstig ziek was. Ze had het zwaar als mantelzorger. "Mijn man zei toen dat ik best kon meedoen", herinnert ze zich. "Dat heb ik gedaan." Ze heeft geen moment spijt gehad van haar deelname. "Denken en Doen heeft me veel opgeleverd."

De opzet van Denken en Doen is mensen de deur uit zien te krijgen en hen weer in contact brengen met anderen, vertelt Victor Bruynel, die zich als communicatiemedewerker van de BridgeBond sinds kort bezighoudt met het project. Het programma loopt al bijna twintig jaar en er zijn inmiddels bijna honderd edities achter de rug. "Ik weet van Medemblik dat dit project er echt uitspringt. Het is een mooi voorbeeld van hoe de gemeente goed samenwerkt met de lokale bridgeclubs en de BridgeBond."

Een groot succes

Victor noemt het grote aantal nieuwe leden dat de bridgeclubs erbij hebben gekregen. Hij weet van de evaluatie dat het programma voor sommige mensen echt iets heeft betekend. "Ik heb gehoord dat twee deelnemers elkaar bij Denken en Doen hebben leren kennen en vervolgens samen een keer met vakantie zijn gegaan. Kijk, daar doe je het voor! De BridgeBond gaat het programma voortzetten, in Bussum is onlangs ook een project afgerond en we zijn bezig met een nieuw project in september." Wat de medewerker van de BridgeBond betreft, mogen dit er nog veel meer worden.

Het project in Medemblik is een groot succes geworden, maar dat ging niet vanzelf. Er was veel voor nodig om dit voor elkaar te krijgen, weet Berthe van de bridgeclub in Wognum. Er is immers een zaaltje nodig, er zijn spelmaterialen nodig en uiteraard docenten die goed overweg kunnen met wat oudere mensen zonder enige ervaring met bridge. Berthe: "De gemeente Medemblik beslaat een groot oppervlak met zeventien dorpskernen. Gezien de grote hoeveelheid mensen die wilde meedoen, boden we de cursus op vijf locaties aan. Steeds was een bij de BridgeBond aangesloten club verantwoordelijk. De deelnemers konden kiezen uit Wognum, Onderdijk of de stad Medemblik."



**"Er schreven zich 160 mensen in.
Van hen zijn er na twee jaar 60
overgebleven, van wie er 46 zijn
doorgestroomd naar een bridgeclub.
Dat is een mooi resultaat"**

Berthe van Engen

Allerlei initiatieven

Speciale aandacht was er nodig om voldoende bridge-docenten te vinden voor de beginnersgroepen. Ook leverden de bridgeclubs vrijwilligers die de docenten bijstonden tijdens de lesmiddagen of lesavonden. "Dat



heb ik zelf gedaan in Wognum”, zegt Berthe, die de cursus verder heeft gecoördineerd. De opzet van Denken en Doen is dat de deelnemers gedurende twee jaar kennismaken met bridge, in vier blokken van ongeveer tien lessen. “We gingen in het najaar van 2024 van start. Voorjaar 2026 is het laatste blok afgerond. Ik kijk er met veel genoegen op terug.”

Er is van alles gebeurd met de deelnemers. Eenzaamheid is een lastig te bespreken thema in West-Friesland. “De West-Friezen praten niet zo gemakkelijk over hun gevoelens,” weet Berthe, “maar ik zie allerlei initiatieven ontstaan. Zo kwam er een vrije inloop om extra te oefenen. Eerst in de bibliotheek, maar die ruimte was te klein. We moesten iets anders zoeken. Mensen vinden het leuk, het initiatief breidde zich vanzelf uit.”

Welcome steun

De aanloop was wel wat rommelig, blikt ze terug. De samenwerking met de bond en de gemeente had gestructureerder kunnen zijn. “Dat heb ik aangegeven in de evaluatie. Verder ben ik heel tevreden met de hulp vanuit het gemeentehuis. Zo betaalde de gemeente de huur van de locaties. Welcome steun. De BridgeBond bood de cursus aan. De deelname aan een blok kostte 35 euro en voor dat geld kregen ze ook het blad



◀ Victor Bruynel

BridgeNL in de bus. Voor de hele cursus, bij elkaar vijftig lessen, moesten deelnemers dus 140 euro betalen.”

Haar advies aan bridgeclubs elders in het land: “Ga in gesprek met de gemeente en probeer het bij jou van de grond te krijgen. Ons succes heeft in ieder geval de buurgemeente bereikt. In Opmeer en Hoogwoud kijken ze wat er bij ons is gebeurd. Dat is heel mooi.”





**“Bridge is jezelf verder ontwikkelen.
Ik zie de voordelen. Zo onthoud ik nu
beter dan vroeger”**

Marian Commandeur

Jezelf ontwikkelen

Deelneemster Marian bevestigt de positieve verhalen. “Ik kreeg die brief en ik besloot mee te doen. Het heet dus Denken en Doen. Dat ‘doen’ hoefde voor mij niet. Ik doe al genoeg: ik schilder, ik klei en ik tafeltennis. Maar het spel leren, dat leek me wel wat. Al twijfelde ik wel. Bridge is best moeilijk en je moet veel studeren. Ik heb vroeger geklaverjast en mijn broer en mijn vader bridgeten ook. Toen mijn man zei dat ik het gewoon moest gaan doen, ben ik gegaan.”

Marian zegt dat ze het spelletje een beetje ingewikkeld vindt, maar dat ze het snel oppikt. “Ik studeer nu op Jacoby. Ja, je moet elkaar toch laten weten wat je hebt”, weet ze inmiddels. “Bridge is jezelf verder ontwikkelen. Ik zie de voordelen. Zo onthoud ik nu beter dan vroeger. Je moet bedenken dat ik herstel van een zware periode met mantelzorg. En daar helpt dit bij.”

Uiteindelijk gaf voor haar de doorslag dat ze iemand ontmoette met wie het klikte. “Ik vond een maatje uit

Benningbroek, een dorpje in de buurt. We vonden elkaar leuk en dan ga je ervoor. We spreken nu elke week af buiten het bridgen om. Dan gaan we koffiedrinken of samen eten. We wonen allebei alleen. Maar om te zeggen dat ik eenzaam ben... Nee, dat is niet het geval.”

In haar leven was Marian actief in de opvang van verslaafden. Eerst werkte ze in Amsterdam, later in Hoorn. Ze ging terug naar de regio waar ze vandaan kwam. “Het is zwaar maar dankbaar werk als je ziet dat iemand stopt met gebruiken. Dat je iemand weer op de rails krijgt. Ik vind dat werken in teamverband erg fijn. Dat zie ik ook bij het bridgen. Dan werk je met je partner aan het beste resultaat.”

Lastig maar leuk

Inmiddels besteedt ze best veel tijd aan het kaartspel. Ze kijkt regelmatig bij Berry’s Internet Club (BIC). “Daar wordt veel uitgelegd. Je ziet spelletjes waarbij iemand +2 haalt en ik één down ga. Dan denk je: *Verdorie!* En soms kom ik in percentages best hoog uit. Ik vraag me af hoe dat dan kan. Het is lastig maar leuk.” Ook bezocht ze de speciale inloopmiddagen die in Wognum werden georganiseerd. Het bridgevuur was ontbrand. De cursus in Medemblik is voorbij; ze is nu lid van BC Wognum. “Ik kaart op de woensdagmiddag. De avonden duren me te lang, dan gaat het meestal tot half twaalf door.”

De West-Friese is tevreden. “Ik woon al lang in de regio en ik ken best wel wat mensen. Je komt ze zo nu en dan tegen en dan praat je wat. Nu zie ik mensen bij het kaarten en dat is anders. Ik raak in verbinding met die mensen. Je moet gewoon proberen aan te haken. Als je bereid bent om iets te leren, krijg je er veel voor terug. Ik heb dingen gevonden die voor mij heel waardevol zijn.”

Even later belt ze op om iets te zeggen dat ze vergeten was te vertellen. “We gaan met sommige deelnemers aan de cursus één keer per maand eten in café Stam in Wognum”, vertelt ze trots. “Ja, Denken en Doen heeft me echt veel opgeleverd.”

Meer weten?

Wil je meer informatie over Denken en Doen? Dat kan! Bezoek de Denken en Doen-pagina (www.bridge.nl/over-bridge-bond/bridge-en-samenleving/denken-en-doen), scan de QR-code of stel je vragen via het e-mail-adres Denkenendoen@bridge.nl





"Het is goed dat er organisaties zijn die bridgereizen organiseren. Het geeft zo veel mensen plezier!"

"Ik vind het leuk om mensen te ontzorgen en het naar hun zin te maken"

Guus Peters | Foto: Klaas Jan van der Weij

Driek Bronsgeest-Schoute (77) - Heemstede
Bridgereis: van een weekend weg in Nederland tot een cruise naar Sint-Petersburg

"Ik vind het lastig om de mooiste bridgereis te kiezen, maar de cruise vanaf Amsterdam langs de noordelijke hoofdsteden naar Sint-Petersburg gooit heel hoge ogen. We waren in totaal tien dagen onderweg. We gingen onder andere bij Kopenhagen, Helsinki en Stockholm aan land en verbleven twee dagen in Sint-Petersburg.

Ik vind het een prachtige manier van reizen. Je pakt je koffer een keer uit en je komt op allerlei plekken. Overdag waren er verschillende excursies en 's avonds werd er op de cruise gebridget. En als we een 'zeedag' hadden, waarop we alleen maar op het water zaten, kwamen de kaarten 's middags al op tafel.

Ik begeleid al ruim 25 jaar bridgereizen voor Dekker Bridge. De bestemmingen verschillen nogal. Van een weekend weg in het Limburgse Valkenburg tot de Noorse fjorden. En van een potje bridgen op de Veluwe tot aan het strand op Ibiza. Ja, ik kan beter opnoemen waar ik nog niet ben geweest, haha!

Als ik het bridgeblad las, werd mijn aandacht altijd getrokken door de advertentie over bridgereizen. Ik dacht dat het echt iets voor mij zou zijn: ik ben gek van bridge, vind het leuk om met mensen bezig te zijn en houd van reizen. Nou, die drie zaken komen mooi samen bij het begeleiden van bridgereizen.

Maar voordat ik daadwerkelijk aan de slag kon als begeleider van de bridgereizen, moest ik eerst mijn wedstrijd-leidersdiploma halen. Toen ik dat eenmaal had, werd ik gelukkig aangenomen. Gemiddeld begeleid ik één keer per jaar een buitenlandse reis en ga ik zo'n vier tot vijf keer per jaar mee op een bridgeweekend in Nederland.

Het leuke aan bridgereizen vind ik dat de mensen altijd een goed humeur hebben, omdat ze lekker een paar dagen weggaan. Als we naar het buitenland gaan, ken je de mensen nog niet als je het vliegtuig instapt. Eenmaal op de plaats van bestemming ontdek je wie er bij jou in de groep zitten en leer je elkaar kennen.

Mijn man gaat altijd met mij mee, al kan hij niet bridgen. Hij is verantwoordelijk voor de koffers en ik ben de wedstrijdleider. Vaak zijn we met een groep van zo'n twintig

tot dertig deelnemers. Dat is goed te doen. De mensen zijn overdag vrij om te doen wat ze willen. Dan is er geen programma, al ben ik wel het aanspreekpunt. 's Avonds bieden we bridge aan.

Sommigen gaan alleen mee op reis, anderen als paar. Dat kan allebei. Als we meerdere deelnemers hebben die alleen mee zijn, koppelen we die aan de bridgetafel aan elkaar. En als we oneven aantallen hebben, dan doe ik zelf mee. Ik heb van mijn ouders leren bridgen, toen ik een tiener was.

Naast het begeleiden van de bridgereizen geef ik ook bridgeles aan passageclub Bridgen met Plezier, privégroepjes en bij een welzijnsinstelling. Ik vind het geweldig om te doen, krijg er energie van. En ik geloof: zolang ik actief blijf, blijf ik jong. Daarnaast verbindt bridge. Dat vind ik altijd mooi om te ervaren.

Neem die cruise naar Sint-Petersburg. In totaal reisden er zo'n 2.000 passagiers mee op die boot. Dan kun je je als paar behoorlijk klein voelen tussen al die mensen. Maar als je die andere twintig tot dertig bridgers aan de bridgetafel ontmoet, is het meteen zo van: "O hoi, jullie bridgen ook." Je hebt een gezamenlijke hobby en bent meteen onderdeel van een groep.

Het is goed dat er organisaties zijn die bridgereizen organiseren. Het geeft zo veel mensen plezier, al wil ik benadrukken dat ik maar een klein radertje ben in het grote geheel. Ik vind het leuk om anderen te ontzorgen en het mensen naar hun zin te maken. Als de deelnemers na een weekend tegen mij zeggen dat ze het leuk hebben gehad, dan ben ik tevreden.

De mensen vinden de combinatie tussen een reis of weekend weg en bridgen zo leuk! Ze zijn op een andere plek, kunnen allerlei dingen gaan bezichtigen of lekker de natuur in. Tijdens de weekenden in Nederland nemen veel mensen hun fiets mee. Bridge is echt een toevoeging op het geheel.

Zolang ik het fysiek aankan, wil ik de bridgereizen blijven begeleiden. Waar de volgende reis naartoe gaat, weet ik nog niet. Bestemming onbekend, zullen we maar zeggen, haha!"

Kaarten, Comfort – Bridge zoals het



& Gezelligheid bedoeld is




Boon-a-part
Bridgereizen



Wereldkampioen van 1993 doet er alles aan om hecht Nederlands team te formeren

Enri Leufkens wil als captain nu ook anderen aan Bermuda Bowl helpen

Eén van de WK's die de bridgesport kent, wordt van 20 augustus tot en met 3 september in Katowice gehouden. TeamNL-captain Enri Leufkens hoopt dat zo veel mogelijk Nederlandse topspelers in Polen aan deze World Bridge Series zullen meedoen, maar zeker is dat niet. Hoe zit dat?

Hans Klippus

In Katowice wordt niet het belangrijkste wereldkampioenschap in het bridge gespeeld. "Maar er zijn wel wereldtitels te verdienen en dat is natuurlijk niet niks", zegt Enri Leufkens, de non-playing captain van TeamNL Bridge Open.

Mooie graadmeter

Het niveau zal hoe dan ook hoog zijn. Daarom hoopt Leufkens dat er veel spelers van de nationale kernploeg aan de World Bridge Series in Polen zullen meedoen.

Maar een zekerheid is dat niet. Het toernooi is amper anderhalve maand na het EK in Riga – tussendoor is er ook nog een National, in de Verenigde Staten – en dat zou weleens iets te veel van het goede kunnen zijn. Bovendien levert een goed resultaat de professionals weinig op.

Óf ze moeten bij een gesponsord team spelen. Het aanstaande WK is, zoals dat in het internationale bridge officieel heet, 'transnational'. Dat betekent dat teams uit bridgers uit verschillende landen mogen bestaan. Leufkens: "Natuurlijk zou ik graag zien dat onze beste

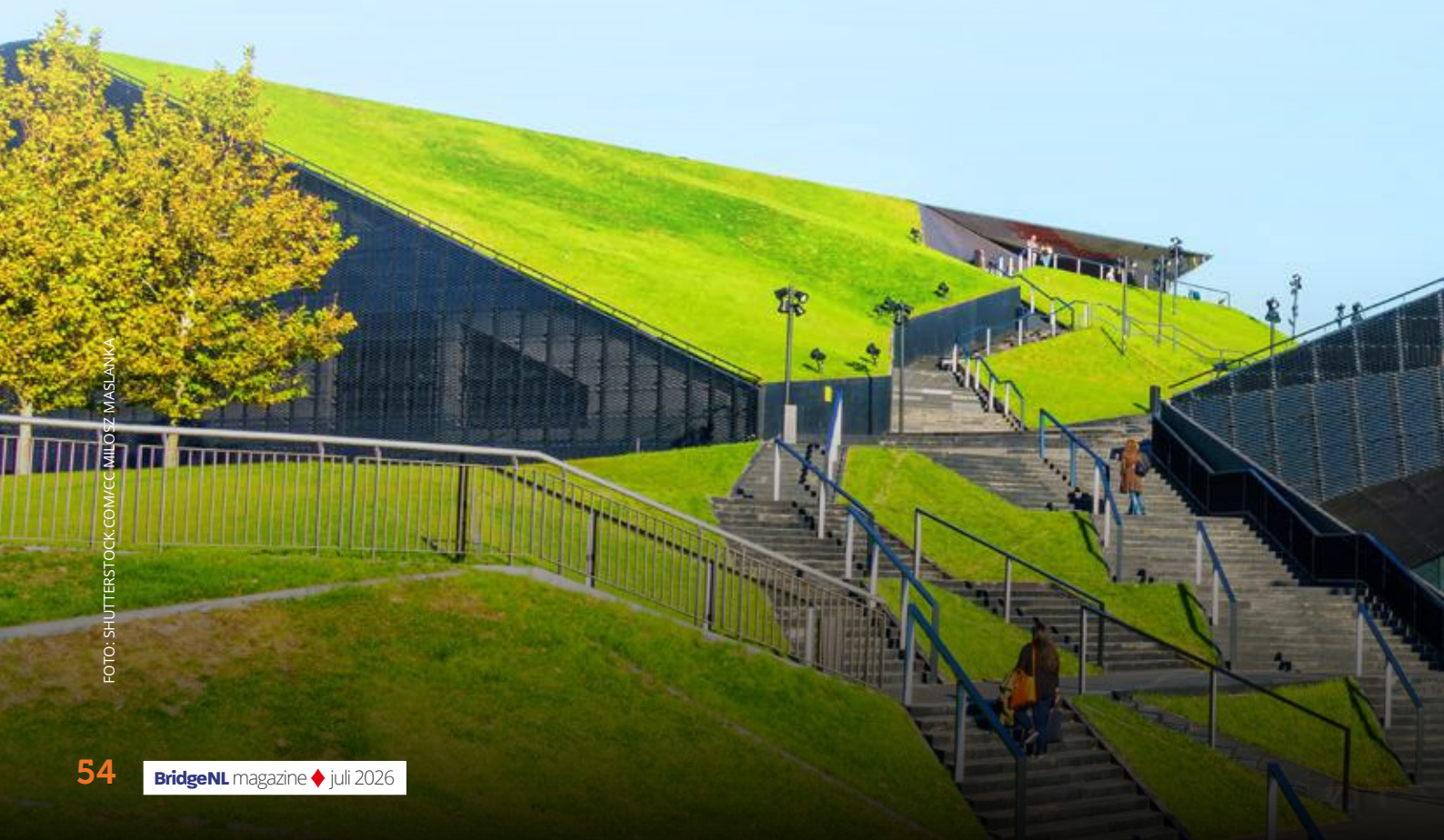


FOTO: SHUTTERSTOCK.COM/CC MIŁOŚ MASŁANKA

spelers als Nederlandse teams aan dit WK meedoen. Zo'n sterk toernooi is weer een mooie graadmeter. Maar ik begrijp uiteraard dat voor sponsors spelen belangrijk is voor professionele bridgers."

Toptrofee

Leufkens deed in zijn eigen actieve tijd als speler twee keer mee aan het belangrijkste WK, tegenwoordig de World Bridge Team Championships geheten, dat om de twee jaar wordt gehouden. Met het Nederlands team won hij, met Berry Westra als partner, in 1993 in Chili de belangrijkste categorie, de open klasse. Daarmee bemachtigde hij de meest prestigieuze trofee in de bridgesport: de Bermuda Bowl.

Het was pas de eerste keer in de lange geschiedenis van het evenement – in 1950 werd er voor het eerst om de Bowl gestreden – dat Nederland deze prijs won. Sindsdien gebeurde het nog één keer, in 2011 in Veldhoven.

Aan de meest recente strijd om de Bermuda Bowl, vorig jaar, deed Nederland niet mee, omdat het zich net niet wist te kwalificeren. Dat had via het Europees kampioenschap in Denemarken moeten gebeuren,

maar het Oranjeteam eindigde niet bij de bovenste acht landen. Een fikse tegenvaller.

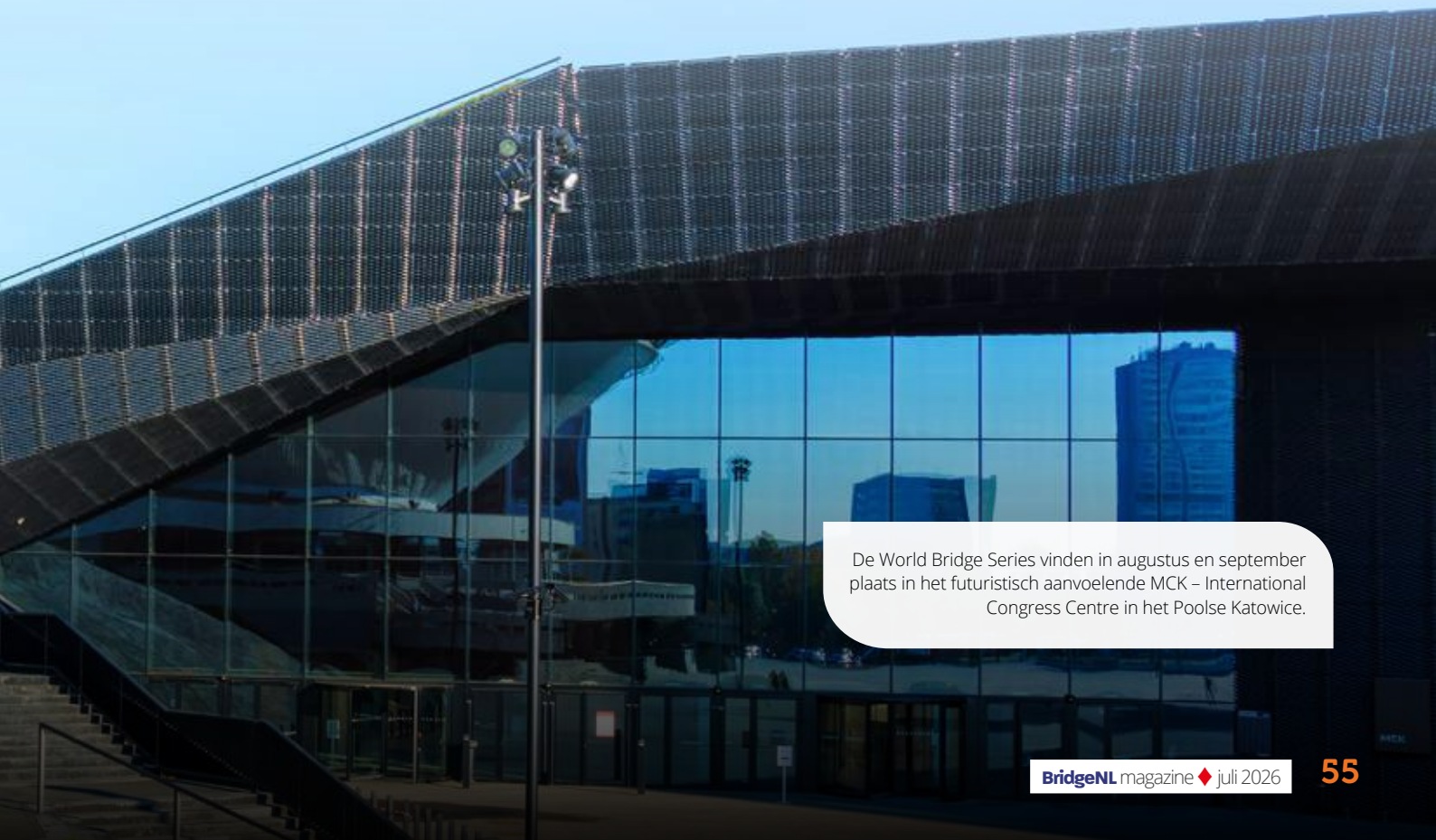


"Tegenwoordig wordt er veel meer gespeeld. Het is niet ondenkbaar dat er spelers zijn die een week na het zware EK alweer een toernooi ergens in China hebben"

Enri Leufkens

Passie

De captain van dat TeamNL Bridge Open-team was Enri Leufkens. Het was zijn eerste belangrijke klus in deze functie. Leufkens, die aan het einde van de vorige eeuw besloot om geen professional te worden, is in de bridgesport teruggekeerd, omdat hij zijn kennis en ervaring ten behoeve van het Nederlandse bridge wil delen. "Bridge is en blijft mijn passie." Leufkens was ook een talentvolle tennisser, maar gaf die sport op voor bridge.



De World Bridge Series vinden in augustus en september plaats in het futuristisch aanvoelende MCK – International Congress Centre in het Poolse Katowice.



Non-playing captain

Enri Leufkens organiseert de begeleiding van een psycholoog, een bewegingsdeskundige, een voedingsdeskundige en een teamarts voor de spelers. "En ik help de jongens om een goede balans te vinden."

Toen het resultaat op het EK van 2024 (tiende plaats) met hem als captain tegenviel, heeft Leufkens bekeken wat hij zelf beter had kunnen doen. En dat nam hij weer mee in zijn aanpak van het volgende Europees kampioenschap, waar de WK-strijd van 2027 (Bermuda Bowl) kon worden bereikt. Of dat in Riga is gelukt, was bij het ter perse gaan van deze editie van *BridgeNL* niet bekend.



"Er zijn wel wereldtitels te verdienen en dat is natuurlijk niet niks"

Enri Leufkens

Hecht gezelschap

Leufkens zegt er in ieder geval alles aan te hebben gedaan. Samen met bondscoach Louk Verhees. Hij praat veel met spelers, individueel en in groepsverband, meestal tijdens de wekelijkse bijeenkomsten van de kernploeg op vrijdag in Utrecht. "Ik vertel ze dan niet wat ze bridgetechnisch verkeerd hebben gedaan en hoe ze het beter hadden kunnen doen. Wel bespreek ik waarom het eventueel verkeerd is gegaan en welk effect dat heeft gehad." De technische bridgezaken worden door coach Verhees uitgebreid doorgenomen.

Waarover praat Leufkens nog meer met de spelers? Over persoonlijke dingen, aldus de captain, en onder meer

ook over hoe ze de via sportkoepel NOC*NSF aangeboden begeleiding kunnen en moeten gebruiken. Daarnaast probeert de oud-wereldkampioen een hecht gezelschap te formeren, waarvan de leden alles voor elkaar over hebben, optimaal voorbereid zijn op verschillende scenario's en het uiterste uit zichzelf kunnen halen – als individu, als paar en als team. Leufkens kan daarbij bogen op zijn ervaring op het gebied van management en psychologie.

Andere tijden

Naast de bondscoach en de captain hebben de topspelers tegenwoordig ook de beschikking over een psycholoog, een bewegingsdeskundige, een voedingsdeskundige en een teamarts. "Ik organiseer die begeleiding en motiveer en help de jongens af en toe om een goede balans te vinden", aldus Leufkens.

Het zijn andere tijden dan toen Leufkens in de jaren negentig zelf nog in de top meedeed. Hoewel hij destijds ook al een psycholoog kon raadplegen. "Het was de periode dat Hans Melchers als sponsor zijn intrede deed. Door hem kon de Canadees Eric Kokish als coach worden aangetrokken. We gingen dan regelmatig hele weekenden naar het kasteel van Melchers in Vorden om te spelen en te trainen."

Terugblikkend stelt Leufkens dat hij destijds wel het een en ander aan de sessies met de psycholoog heeft gehad. "Zo leerde hij ons om fouten te parkeren. Bridge is een moeilijke sport en iedereen maakt fouten. Dat is op zich niet erg, maar de vraag is wat zo'n fout voor effect heeft op het volgende spel. Daar heeft die psycholoog ons toen dus echt mee geholpen."



"Bridge is en blijft mijn passie"

Enri Leufkens

Fitheid

In vergelijking met vroeger is de fitheid van de spelers tegenwoordig een belangrijk aspect. Leufkens, die na zijn tijd als topbridger een paar marathons liep en komende september aan de loodzware Jungfrau-Marathon in Zwitserland deelneemt: "Tegenwoordig wordt er veel

meer gespeeld dan toen. De beste spelers zijn profs en moeten ervan leven. Het is niet ondenkbaar dat er spelers zijn die een week na het zware EK alweer een toernooi ergens in China of zo hebben. In mijn begintijd viel ik tijdens een toernooi van een week zo'n vijf kilo af, omdat ik vooral ongezond at, veel rookte en veel koffie dronk. Zeker als het resultaat niet goed was, kon ik dan wekenlang uitgeteld zijn. Dat kon, omdat er niet meteen weer een belangrijk toernooi op het programma stond."



"Natuurlijk zou ik graag zien dat onze beste spelers als Nederlandse teams aan dit WK meedoen. Zo'n sterk toernooi is weer een mooie graadmeter"

Enri Leufkens

Impopulaire beslissingen

De professionele aanpak van tegenwoordig zorgt ervoor dat Leufkens het er zelf als (onbezoldigd) captain ook druk mee heeft. Hij heeft het naar zijn zin, maar moet soms wel impopulaire beslissingen nemen. Bijvoorbeeld bij het bepalen wie er op een EK mag spelen. De kernploeg bestaat uit zes paren en er kunnen er maar drie mee naar een titeltoernooi met landenteams. Dat zorgde onlangs voor emoties bij sommige 'afvallers', wat waarschijnlijk onvermijdelijk is.

Leufkens: "Ik heb geprobeerd mijn keuze uit te leggen. Daarin speelt ook mee om in te schatten wat de paren tijdens zo'n belangrijk toernooi aankunnen. Maar dat blijft natuurlijk lastig te voorspellen."

Overigens kunnen keuzes sowieso gevoelig lijken voor Leufkens, omdat hij met sommige spelers een meer persoonlijke band heeft dan met andere. Maar hij stelt dat dat voor hem nooit een rol speelt. Prestaties van de spelers en uitgebreide analyses, die hij samen met bondscoach Verhees bespreekt, zijn altijd de bepalende factoren bij de keuze van het team.

Meerdere WK's

De verschillende WK's voor viertallen op een rij:

World Bridge Team Championships

Landenteams strijden om de wereldtitels. Maximaal 24 per klasse. Er wordt in vier categorieën gespeeld: open teams (Bermuda Bowl), vrouwen (Venice Cup), senioren (d'Orsi Trophy) en mixed teams (Wuhan Cup).

Het evenement wordt één keer in de twee jaar gespeeld. In 2027 is de eerstvolgende editie. De speellocatie is nog niet bekend.

World Bridge Series

De teams die meedoen, mogen uit spelers uit verschillende landen bestaan. Ook hier zijn vier categorieën: open teams, vrouwen, senioren en mixed teams.

Het toernooi wordt om de vier jaar gehouden. De editie van 2026 staat voor de deur en wordt in augustus/september in Katowice (Polen) gespeeld.

World Bridge Games

Landen mogen één team per categorie afvaardigen: open teams (Vanderbilt Trophy), vrouwen (Torlontano Trophy), senioren en mixed teams.

Het toernooi wordt om de vier jaar gespeeld en is een afgeleide van de Bridge Olympiade (1960-2004) en de World Mind Sports Games (2008-2012). In de huidige vorm bestaat het evenement sinds 2016. Het wordt steeds in hetzelfde jaar gehouden als de Olympische Zomerspelen. Daarom is de eerstkomende editie in 2028. De locatie is nog niet bekend.



Joris van Lankveld
Foto: Orange Pictures

KORT WEEKEND VOL BRIDGE

Oefeninterland met mogelijk grote gevolgen

Eind april spelen we met TeamNL in Stockholm een oefeninterland tegen Zweden en Frankrijk. Voor de spelers staat er veel op het spel: na deze interland wordt de selectie van TeamNL voor het Europees kampioenschap in Riga bekendgemaakt.

Best een leuke hand

Captain van TeamNL Bridge Open Enri Leufkens en bondscoach Louk Verhees kijken bij de selectie naar de resultaten van de paren van de afgelopen jaren, waarbij recente resultaten wat zwaarder meetellen, omdat vorm ook belangrijk is. Mijn partner Berend van den Bos en ik hebben een goed seizoen achter de rug en verwachten dat als de oefeninterland goed gaat, we weer geselecteerd zullen worden.

De oefeninterland is een kort weekend vol bridge. Op vrijdag en zaterdag beginnen we om tien uur 's ochtends en spelen we drie keer twintig spellen, wat ongeveer tot half acht 's avonds duurt. Ter vergelijking: in een competitieweekend in Nederland spelen we doorgaans 48 spellen per dag.

Gedoubleerde deelscore

Op vrijdag spelen we niet onaardig, maar we scoren een klein beetje negatief. In de laatste zitting laat ik op een ingewikkeld spel 2♠ gedoubleerd halen en scoren we -670. Ik baal hier vooral van, omdat ik aan tafel niet de downvariant had gezien, terwijl ik die wel had moeten kunnen bedenken.

In de tweede wedstrijd op zaterdag krijg ik kwetsbaar tegen niet de volgende hand:

West gever | Oost-west kwetsbaar

♠ 10 9 6 4
♥ -
♦ H B 10 9 8 4 2
♣ 7 5

West	Noord	Oost	Zuid
vd Bos	Selberg	v Lankveld	Wrang
1♣	1SA	?	

Ik zit oost en in de eerste hand opent mijn partner met 1♣. Onze 1♣-opening kan een doubleton klaveren zijn, omdat wij met iedere evenwichtige hand (zonder

vijfkaart hoog) 1♣ openen. Noord volgt 1SA. Ik heb slechts 4 punten, maar met een 7-4-verdeling en een renonce heb ik toch best een leuke hand. Toevallig hebben Berend en ik na dit 1SA-volgbod een gadget: 2♦ toont een hand met ruiten én schoppen. Omdat ik echter zo'n goede en lange ruitenkleur heb met slechts een matige vierkaart schoppen, bied ik toch 'gewoon' 3♦.

Puur competitief

Merk op dat na een 1SA-volgbod bij de tegenpartij, dat 15-17 punten belooft, al onze biedingen puur competitief zijn. We gaan ervan uit dat wij geen manche kunnen halen, dus ik kan gerust met zwakke handen met een lange kleur in de bieding komen. Partner houdt hier rekening mee.

West	Noord	Oost	Zuid
vd Bos	Selberg	v Lankveld	Wrang
1♣	1SA	3♦	pas

Na mijn 3♦-bod denkt zuid een tijdje en past uiteindelijk. Gezien mijn renonce harten vermoed ik dat hij een hartenkleur heeft, maar niet genoeg punten om 3♥ te bieden. Tot mijn verbazing biedt mijn partner 3SA. Noord past. Qua punten heb ik een absoluut minimum, maar als partner ♦A heeft, dan is mijn hand eigenlijk best geschikt voor 3SA: ♦V zit vermoedelijk in noord en wij hebben dan waarschijnlijk zeven slagen in ruiten. Ik pas op 3SA en terwijl ik al bijna het contract op mijn scorebriefje wil schrijven, gaat zuid weer nadenken.

Vervelende ontwikkeling

Na even denken komt zuid met 4♣ op de proppen. Mijn partner doubleert 4♣ voor straf en noord past. Ik snap niet helemaal hoe dit mogelijk is. De tegenpartij heeft duidelijk een hartenfit, maar lijkt nu in 4♣ te willen spelen? Zou zuid 4♣ misschien bedoelen als beide hoge kleuren? Ik vraag naar de betekenis van 4♣ en krijg van noord het verwachte antwoord dat zij dit biedverloop niet hebben doorgesproken. Ik overweeg 4♦, maar omdat ik een doubleton troef met introefwaardes heb, pas ik toch maar op 4♣ gedoubleerd. Zuid loopt helaas weg naar 4♥. Partner past en dat geldt ook voor noord.

Oef, daar ben ik niet blij mee. De tegenpartij heeft haar grote fit gevonden en partner kan dit niet voor straf doubleren, dus partner zit niet tegen in harten. Mijn gevoel

zegt dat ik 5♦ moet bieden, maar ik heb veel verliezers in schoppen en klaveren en weet daarbij ook nog eens dat noord met eventuele honneurs achter de honneurs van partner zit. De kans dat wij 5♦ kunnen maken, lijkt mij niet zo groot. Ik ben zelfs bang dat we, als ik 5♦ bied, gedoubleerd worden en -200, -500 of misschien zelfs -800 halen. Uiteindelijk pas ik 4♥ uit en dat wordt het eindcontract. Tegen 4♥ komt partner uit met ♠H.

Het hele spel:

Noord gever | Oost-west kwetsbaar

♠ V 5 2		
♥ A V 10 4 2		
♦ V 6		
♣ A 10 2		
♠ A H		♠ 10 9 6 4
♥ H 9 5		♥ -
♦ A 7 5 3		♦ H B 10 9 8 4 2
♣ H B 9 4		♣ 7 5
		
♠ B 8 7 3		
♥ B 8 7 6 3		
♦ -		
♣ V 8 6 3		

West	Noord	Oost	Zuid
vd Bos	Selberg	v Lankveld	Wrang
1♣	1SA	3♦	pas
3SA	pas	pas	4♣
doublet	pas	pas	4♥
pas	pas	pas	

Na de ♠H-uitkomst, die de slag wint, zie ik wat partner in schoppen heeft. Wij starten normaal de hoogste van een serie, dus van aas-heer het aas en van heer-vrouw de heer. Alleen van aas-heer sec (doubleton) starten we de heer om aan partner te 'vertellen' dat het aas-heer sec is en dat we op zoek zijn naar een introever. Nadat partner met ♠H de eerste slag heeft gewonnen, incasseert hij ook ♠A. Hierna vervolgt partner met een kleine ruiten, voor de 6, de 8 en... Helaas troeft de leider met ♥3. Dat is jammer, want als ik aan slag was gekomen, dan had ik partner graag de introever in schoppen gegeven. De



leider speelt vervolgens ♥B uit zuid en neemt twee keer de snit op ♥H. Wij krijgen alleen nog een slag in klaveren, omdat de leider een klaverenverliezer in noord weggooit op de vierde schoppen. 4♥ wordt precies gemaakt en wij noteren -420. Ik denk nog eens goed na over het spel en tot mijn afgrijzen constateer ik dat wij zelfs klein slem in ruiten hadden kunnen maken.

Andere tafel

Aan de andere kant bieden oost-west tot 5♦ en zij halen +620. Het spel kost ons daarom 14 imps. Je kunt je afvragen in hoeverre wij hadden kunnen weten dat het de manche voor ons was. Partner had weliswaar 18 punten, maar zag veel potentiële verliezers, onder meer in harten, waar ♥A waarschijnlijk verkeerd zat.

In nabeschouwing vind ik dat ik met een 7-4-verdeling, een renonce en een partner die positief geluid geeft (zowel 3SA als doublet op 4♣ is zeker geen slecht nieuws) gewoon 5♦ had moeten bieden. Angst is een slechte raadgever. Ik was bang om gedoubleerd te worden, terwijl 5♦ waarschijnlijk maar één down gaat.

Oost past en ik heb een hand met elf rode kaarten. Met een 6-5-verdeling en een opening, of iets in de buurt van een opening, heb ik altijd een simpele aanpak: ik open mijn zeskaart en daarna ga ik een keer mijn vijfkaart bieden, ook als dat op een ongemakkelijk niveau moet gebeuren. Handen met een 6-5-verdeling zijn bijzonder sterk als er een fit is, en die wordt gevonden door beide kleuren in de aanbieding te doen. Met een 6-5-verdeling denk ik dan ook vaak aan de tegeltjeswijsheid 'With six-five, come alive'.

Ik open daarom 1♦. West volgt 4♠ en mijn partner doubleert. Doublet is bij ons simpelweg: "Ik heb te veel punten om te passen, kijk maar wat je doet." Meestal zal ik passen op 4♠ gedoubleerd, maar als ik veel verdeling heb, dan mag ik mijn kleuren aanbieden. Zoals ik al aangaf, ga ik mijn hartenkleur introduceren. Dat doe ik echter niet met 5♥, want dan forceer ik partner tot het 6-niveau als hij in ruiten wil spelen. Ik bied daarom 4SA: "Partner, ik heb twee kleuren [doorgaans een 6-4- of 6-5-verdeling, JvL], kies maar waar je in wil spelen." West past en partner biedt 5♦. Iedereen past en 5♦ wordt het eindcontract. Tegen 5♦ komt west uit met ♠H.

Het hele spel:

Simpele aanpak

De zaterdag barst van de wilde spellen en we halen ongeveer evenveel goede als slechte resultaten. De derde zitting nemen we het op tegen Sanna Clementsson – tweevoudig wereldkampioene bij de vrouwen – en Tobias Törnqvist. Met niemand kwetsbaar krijg ik de volgende hand:

Oost geveer | Niemand kwetsbaar

♠ B 6
♥ B 6 5 3 2
♦ A H B 9 7 6
♣ -

West	Noord	Oost	Zuid
Clements-son	vd Bos	Törnqvist	v Lankveld
-	-	pas	1♦
4♠	doublet	pas	?

Oost geveer | Niemand kwetsbaar

♠ 9 7
♥ A H 8
♦ 10 8 4
♣ A 10 9 4 3

♠ A H V 4 3 2
♥ 10
♦ 5
♣ V B 6 5 2

N
W
O
Z

♠ 10 8 5
♥ V 9 7 4
♦ V 3 2
♣ H 8 7

♠ B 6
♥ B 6 5 3 2
♦ A H B 9 7 6
♣ -

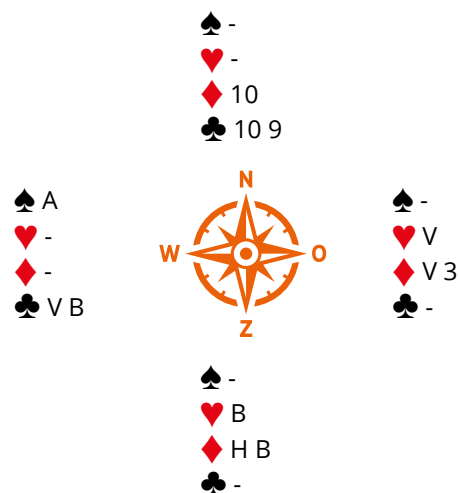
West	Noord	Oost	Zuid
Clements-son	vd Bos	Törnqvist	v Lankveld
-	-	pas	1♦
4♠	doublet	pas	4SA
pas	5♦	pas	pas
pas			

De dummy valt niet tegen met een driekaart ruiten en aas-heer-aas, maar ik tel helaas wel twee verliezers in schoppen en één in harten (afhankelijk van hoe de kleur valt). Na de ♠H-start, in dummy de 7 en bij oost de 8, zie ik dat mijn ♠B waardeloos is. Ik gooi daarom in de eerste slag ♠B eronder om de tegenpartij mogelijk op een dwaalspoor te brengen. West vervolgt met ♠V, de 9 in noord en oost speelt... ♠10!

Hier moet ik een toelichting op geven. Oost-west signaleren in de eerste slag distributie en spelen met een oneven aantal hoog-laag om een driekaart aan te geven. Het plan van oost was daarom om de 8 en daarna de 5 te spelen. Gezien de driedubbele sprong naar 4♠ verwachtte oost dat west een zeven- of achtkkaart schoppen zou hebben. Hij ging er om die reden van uit dat de tweede schoppenslag in zuid zou worden getroefd en oost wilde daarom met ♠10 een kleurpreferentiesignaal geven aan zijn partner. Met ♠10 gaf oost aan dat hij de hartenkleur (in dit geval met ♥V) wel dekt. Oost had echter niet in de peiling (kunnen hebben?) dat west 4♠ gevolgd had, omdat zij een 6-5-verdeling had. Nu oost ♠8 en ♠10 speelde, dacht west dat oost een doubleton schoppen had (laag-hoog gooien toont immers een doubleton) en zuid een driekaart. West vervolgde daarom met schoppen om oost een in- of overtroever in schoppen te geven, niet wetende dat de derde schoppen in de dubbele renonce zou zijn.

Fataal voor de verdediging

Een derde ronde schoppen is op dit spel fataal voor de verdediging. Nu oost een driekaart schoppen heeft laten zien, constateer ik dat west op een zeskaart schoppen naar 4♠ is gesprongen. De enige logische verklaring hiervoor is dat zij een 6-5-verdeling heeft. Ik gooi in de dummy een harten weg en troef de derde schoppenslag in zuid. In slag vier incasseer ik ♦A. West bekent in ruiten en ik kan haar nu op een 6-1-1-5-verdeling spelen. Ze zou ook een 6-0-2-5-verdeling kunnen hebben, maar dan zit de hartenkleur 5-0 en dan kan ik het contract nooit maken. Ik vervolg met ♥A H en nu west de tweede hartenslag niet introeft, weet ik zeker dat zij een 6-1-1-5-verdeling heeft. Ik speel ♣A (in zuid een harten weg), klaveren getroefd, harten getroefd, klaveren getroefd en krijg nu het volgende eindspel, met zuid aan slag:



Troefcoup

In dit eindspel troef ik mijn verliezende ♥B in noord met ♦10. Oost moet bijlopen op de hartenslag en hierna speel ik klaveren uit noord. Oost heeft ♦V 3, maar als hij de 3 speelt, win ik ♦B en als oost ♦V speelt, dan win ik zowel ♦H als ♦B. Snijden in troef over een bepaalde kaart bij de tegenpartij terwijl de dummy geen troeven meer heeft, wordt in bridgejargon ook wel een troefcoup genoemd. 5♦ wordt precies gemaakt voor +400.

Andere tafel

Aan de andere tafel spelen oost-west na twee keer schoppen wel harten na, waarna de leider één down gaat voor -50. Het spel levert ons team 10 imps op.

Telefoontje

De dag na terugkomst uit Stockholm worden Berend en ik gebeld dat we geselecteerd zijn voor het Europees kampioenschap in Riga, dat eind juni wordt gespeeld. De andere geselecteerde paren zijn Bauke Muller-Simon de Wijs en Oscar Nijssen-Tim van de Paverd. We hebben veel zin om daar te spelen!

Joris van Lankveld

Joris van Lankveld (1989) is een professionele bridge-speler en vormt al jaren een partnership met Berend van den Bos. In 2022 behaalde hij met TeamNL Bridge Open een gouden medaille op het EK viertallen en een zilveren medaille op het WK viertallen. In maart 2025 werd Joris met zijn team voor de derde keer landskampioen viertallen.

"De sfeer aan Portugese bridgetafels is gemoedelijker, maar niet minder fanatiek"

Een clubcultuur met clubavonden zoals in Nederland, nee, dat kennen ze in Portugal niet. Daar spelen de bridgers liever toernooien, zegt Marcel Winkel (61). Hij kan het weten. Marcel verhuisde vier jaar geleden naar Portugal. Twee Portugese vrienden, João Fanha en Susana Barata, organiseren er bridgetoernooien, waarbij Marcel assisteert. Bridgers uit verschillende landen doen aan deze toernooien mee: Nederlanders, Portugezen, Spanjaarden, Fransen en Britten. "Het is leuk om de verschillende gewoontes en gebruiken aan tafel te zien."

Guus Peters | Foto's: privéarchief

Het idee ontstond, toen João vertelde dat hij op het Portugese vasteland én in landen waar Portugees wordt gesproken, zoals de Kaapverdische eilanden, samen met Susana bridgetoernooien wilde gaan organiseren. Belangrijk: de toernooien moesten niet alleen interessant zijn voor de Portugezen zelf, maar juist ook voor mensen uit het buitenland die het leuk vinden om een bridgetoernooi te combineren met een vakantie.

"Ik was meteen enthousiast", zegt Marcel, aan de telefoon vanuit Portugal. "Ik help met het uitzoeken van de locaties, kijk naar mooie speelzalen, maak afspraken met hotels en houd natuurlijk ook rekening met de wensen van Noord-Europeanen. Dat kan verschillen met de Portugese verwachtingen. Het is bijvoorbeeld handig dat er bij de speellocatie voldoende eetgelegenheden in de omgeving zijn. Ik heb er zelf overigens geen financiële belangen bij, maar voor João is het naast zijn baan als bridgedocent een bron van inkomsten."

Gemengd gezelschap

Het eerste toernooi organiseerden ze vorig jaar in Tavira, in het zuiden van Portugal. Een driedaags parentoernooi. "Het was supergeslaagd", aldus Marcel. "Er deden spelers van verschillende niveaus mee: van serieuze toernooi-spelers tot recreanten. Echt een gemengd gezelschap. We hadden ook een lijn voor beginnende bridgers. In totaal deden er zo'n honderd paren mee. Op de laatste avond sloten we de dag af met een diner met livemuziek erbij."

Wat Marcel opviel: de verschillen in gewoontes en gebruiken aan tafel van de bridgers uit verschillende landen. Naast Portugezen deden er ook Spanjaarden, Nederlanders en Britten mee. "In Nederland alerteer je soms een bod van je partner, maar hier legt men vaak ongevraagd een eigen bod uit", zegt Marcel. "Bovendien gaat het er tijdens de toernooien relaxter aan toe dan

ik in Nederland gewend was. Mensen zijn hier echt met vakantie. Er wordt minder met het mes op tafel gespeeld. De sfeer is niet minder fanatiek, maar wel gemoedelijker.”



“Ik help met het uitzoeken van de locaties, kijk naar mooie speelzalen, maak afspraken met hotels en houd natuurlijk ook rekening met de wensen van Noord-Europeanen”

Marcel Winkel

Nog grootser

Het volgende toernooi staat alweer gepland voor begin december en belooft nog grootser te worden. Naast een driedaags parentoernooi komt er in Tavira ook een viertallentoernooi, dat eveneens drie dagen in beslag zal nemen. “We rekenen op zo’n 150 tot 200 deelnemers, van wie er mogelijk twintig uit Nederland komen. De eersten hebben zich alweer aangemeld. Natuurlijk heb je op het Portugese eiland Madeira het bekende toernooi Madeira International Bridge Open. Ik gun Portugal dat bridge ook op het vasteland echt van de grond gaat komen. Ik zet me daar graag voor in.”

Zelf speelt Marcel ook vrijwel jaarlijks op het Madeira Open. “Echt een geweldig toernooi”, zegt hij. “Als mensen vroegen of ik nog een leuk toernooi in het buitenland kende, begon ik altijd over het Madeira Open. Het toernooi staat hoog aangeschreven en is supergoed geregeld. En daarnaast heb je nog genoeg vrije tijd om het eiland te ontdekken of andere leuke dingen te doen, zoals een stevige wandeling of naar dolfijnen kijken. Nu hoop ik de mensen vooral enthousiast te maken voor onze toernooien op het vasteland van Portugal. Begin oktober is er een toernooi in Caminha, dicht bij Porto. Vaak is het dan nog heerlijk nazomerweer. Dit jaar speel ik drie van deze toernooien, steeds met een andere Nederlandse partner.”

Mis!

Zelf verhuisde Marcel vier jaar geleden met zijn vriendin Gabriella naar Portugal. “Ik heb ooit een tijdje in Brazilië gewoond en toen een taal cursus Portugees voor Brazilianen gedaan. Ik dacht dus: *Als ik naar Portugal verhuis, ken*





Marcel Winkel



ik in ieder geval de taal. Mis! De Portugese variant is op veel fronten anders, vooral de uitspraak. In Brazilië is de taal zangerig, terwijl ze in Portugal vaak de helft van de woorden inslikken."

Hij vervolgt: "We twijfelden aanvankelijk tussen Spanje en Portugal. Uiteindelijk kozen we voor Portugal, omdat het daar allemaal net iets rustiger is en daar houden we wel van. Dat zou je trouwens niet zeggen als je ziet hoe ze hier autorijden!

Wist je dat er jaarlijks alleen uit Nederland al een kleine 7.000 mensen naar Spanje emigreren? Tel daar de instroom van veel andere landen bij – in totaal bijna 600.000 mensen per jaar – en je snapt hoe groot de druk op bijvoorbeeld de zorg daar is.

In Portugal is het leven wat minder opgewonden dan in Spanje, laat ik het zo zeggen. Bovendien is het ook in Portugal gemiddeld negen maanden per jaar lekker weer. Het gebied waar wij wonen, de Zilverkust, heeft een microklimaat. Dit betekent doorgaans geen snikhete zomers, maar wel milde winters."



"Tijdens toernooien hier gaat het er relaxter aan toe dan ik in Nederland gewend was. Mensen zijn hier echt met vakantie"

Marcel Winkel

Een ander plan

Dat Marcel en zijn vriendin Gabriella, die half Italiaans is, definitief naar het buitenland zouden verhuizen, was in eerste instantie helemaal niet de bedoeling. Het stel had het idee om een vakantiehuis in Spanje of Italië te kopen. "We wilden ons huis in Utrecht verkopen en dan een goedkoper huis ergens in het noorden van Nederland en een vakantiehuis in het buitenland terugkopen."

Dat klonk als een plan. Tot corona uitbrak en meer mensen uit het midden van het land en de Randstad op zoek waren naar ruimte. Plots waren de huizen in het noorden van Nederland met grote tuinen enorm in trek en kwamen Marcel en zijn vriendin er niet meer tussen. "Vaak waren er meer dan dertig bezichtigingen gepland, was het huis al verkocht of hoorden we gewoon niks meer van de makelaar. Toen hebben we besloten om helemaal

te vertrekken uit Nederland en naar Portugal te verhuizen", aldus Marcel. "We vonden een mooi huis, met grote tuin en zwembad met een eigen gastenruimte erboven. Dat is handig als er mensen overkomen uit Nederland."



"Ik zou mijn Nederlandse bridgevrienden graag het Portugese leven – en de keuken – laten ervaren en ze daarbij laten genieten van bridge, hetgeen ons toch allemaal verbindt"

Marcel Winkel

Elke dag bezig met bridge

Zelf leerde Marcel bridgen toen hij bij de marine zat. Hij las de boeken *Bridge Van tot Finish* en die grepen hem enorm aan. "Ik heb iedereen om mij heen gek gemaakt om ook te gaan bridgen", zegt Marcel. Hij kwam in Nederland voor bridgeclub Star en later ook voor het Utrechtse BCO in de Meesterklasse uit. De eerste twee jaar in Portugal vloog hij op en neer om voor BCO de Meesterklasse Viertallencompetitie te spelen. Nu vliegt hij nog een paar keer per jaar naar Nederland om familie en vrienden te bezoeken en daarnaast fysiek te spelen. "Het liefst speel ik met Hemelvaart het Dombro Viertallentoernooi of op de laatste zondag van augustus de Utrechtse Star Grand Café Tour. Maar dit jaar gaat het mij helaas niet lukken", zegt hij.

Verder speelt Marcel veel online, maar doet hij ook graag mee aan een toernooi in Spanje of Portugal. "Ik ben elke dag wel bezig met bridge", zegt hij. "Ik begin de dag altijd met een kleine competitie op internet. Daar kan ik tegen heel beroemde bridgers spelen. Dat zijn altijd vijf spellen. Dat vind ik echt heel leuk om te doen."

Daarna gaan Gabriella en hij altijd een uur wandelen met hun vier honden, waarvan er drie op straat leefden. "Zo'n hond komt gewoon om hulp vragen aan de voordeur en daar zijn we dus nu drie keer ingetrapt, want één hond hadden we in Nederland al. Van dat wandelen hier op het platteland kunnen we echt heel erg genieten. Als we terug zijn, speel ik daarna meestal het 'dagelijkse dozijn' op IntoBridge, een parenwedstrijd in een veld van



400 paren die over twaalf spellen gaat. En verder schrijf ik voor *BridgeNL* en voor het bridgeblad *IMP*, waarvan ik sinds ruim een jaar mede-eigenaar ben. Dat is een superleuk blad voor de enthousiaste bridger die graag wat wil leren, maar daarnaast vol staat met allerlei bridgevermaak. Ook heb ik op verzoek van de BridgeBond onlangs twee beginnersboekjes over conventies geschreven."

Tropische bridgevakantie

En sinds een jaar helpt hij dus João Fanha en Susana Barata met het organiseren van bridgetoernooien. Ja, ook op de Kaapverdische eilanden, waar Portugees wordt gesproken. Marcel hoopt Portugezen op die manier enthousiast te krijgen voor het boeken van een bridgereis naar de Kaapverdische eilanden, waar hij zelf met Gabriella net voor de coronaperiode is geweest. "João geeft les aan beginners in Portugal. Die groep is dit jaar mee geweest naar Kaapverdië. Omdat het toernooi voor beginners goed bevalen is, zal er in 2027 volgens João en Susana zeker ook een toernooi voor gevorderden volgen. Bovendien is het weer daar in de wintermaanden stukken beter dan in Portugal. Een soort tropische vakantie met bridge eigenlijk."

Maar dat is niet het enige. Net zo belangrijk vindt Marcel het om Nederlanders enthousiast te krijgen om in Portugal te komen bridgen. "Ik ken sommige mensen uit de bridgewereld in Nederland al bijna veertig jaar. Ik zou ze graag het Portugese leven – en de keuken – laten ervaren en ze daarbij laten genieten van bridge, hetgeen ons toch allemaal verbindt."

Daarbij hebben de Nederlandse gasten ook genoeg tijd om het land te ontdekken, voegt Marcel toe. "Er wordt pas na de lunch gebridget, dus vanaf een uur of drie tot een uur of zeven. Dan is er nog wat tijd om even rustig na te praten, om daarna gezellig met z'n allen naar een restaurant te gaan, voor degenen die daar zin in hebben. Ik vind het superleuk om aan dit soort toernooien mee te werken en ervoor te zorgen dat de mensen een leuke tijd beleven."

Evenementen

JAAP KOKKES TOERNOOI | 05-09-2026 | LEIDEN

Jaap Kokkes Toernooi in Leiden: bridgen op hoog niveau

Op zoek naar een viertallenbridgetoernooi op hoog niveau? Voor het Jaap Kokkes Toernooi kunnen teams uit de Meesterklasse, eerste en tweede divisie, jeugdselecties en jeugdteams uit de hoofdklasse zich inschrijven. Het toernooi wordt gehouden op zaterdag 5 september in Leiden.

“Wij kiezen bewust voor een toernooi voor de betere spelers”, zegt Renée Verdegaaal namens bridgeclub Crash, die het toernooi organiseert. “We zijn zelf een club waarvan veel goede spelers lid zijn. Dat geldt ook voor onze jeugd. Er kunnen ongeveer dertig teams meedoen en we spelen zeven rondes van zeven spellen.”

Primeur

Het Jaap Kokkes Toernooi wordt dit jaar voor de twaalfde keer gehouden. Toch is er een primeur, merkt Renée op. Er zijn voor het eerst twee wedstrijdleiders aanwezig. “We pakken het dit jaar nog beter aan”, zegt ze. “Eén is er verantwoordelijk voor het rekenprogramma en de ander zorgt ervoor dat in de zaal alles goed loopt.”

Verder zijn er mooie prijzen te verdienen. De winnaar gaat met 500 euro naar huis. De nummer twee krijgt 250 euro en de nummer drie 100 euro. “Daarnaast hebben we nog een aantal mooie rondeprijzen. Het is elk jaar weer een geweldig toernooi”, aldus Renée. “Ik kijk er nu alweer naar uit.”

ILLUSTRATIE: JAAP KOKKES TOERNOOI



Jaap Kokkes Toernooi

Wil je deelnemen aan het Jaap Kokkes Toernooi? Dat kan. Meld je aan via: <https://www.bridge.nl/evenement/252507/>



Datum: 5 september 2026 (10.00-18.00 uur)

Inschrijven: als viertal

Kosten inschrijving: € 80,- per inschrijving exclusief lunch of € 140,- per inschrijving inclusief een warme lunch

uitgelicht

BRIDGE DRIVE VUGHT | 29-08-2026 | VUGHT

Gezelligheid troef bij Bridge Drive Vught

Stichting Bridge Promotie Vught (SBPV) houdt op zaterdag 29 augustus de 27ste editie van de Bridge Drive Vught. De drive wordt gespeeld op acht verschillende locaties in en rondom het gezellige centrum van Vught. "Zoals ieder jaar staat de gezelligheid tijdens de drive voorop", zegt Henk Rotman, die het toernooi samen met Henk Bloemen organiseert.

Een goed teken

Henk Rotman had zelf al een paar keer deelgenomen aan het toernooi, toen hij acht jaar geleden de vraag kreeg om zitting te nemen in de organisatie. "Ik had in Rosmalen al wat eerder een cafédrive georganiseerd, dus wist wel een beetje hoe het moest", vertelt hij. "Ik vind het leuk om iets te organiseren waar anderen plezier aan kunnen beleven."

Bij de Bridge Drive Vught is plaats voor 140 paren. "Er doen ieder jaar veel dezelfde mensen mee. Dat vind ik altijd een goed teken", zegt Henk. "En het is bijna altijd mooi weer, dat helpt natuurlijk ook. We hebben in al die jaren geloof ik maar één keer een regenachtige dag gehad. Daarnaast zorgen we voor een hapje en een drankje én een overheerlijke lunch."



FOTO'S: BRIDGE DRIVE VUGHT

Wil je deelnemen aan de Bridge Drive Vught? Dat kan. Meld je aan via: <https://www.bridge.nl/evenement/257988/>



Datum: 29 augustus 2026
(09.00-17.00 uur)

Inschrijven: per paar

Kosten inschrijving: € 80,- per inschrijving



VRAAG HET BERRY

Soms kom je er aan de bridgetafel met elkaar niet uit. Zou je graag weten welke keuze een bridge-expert zou hebben gemaakt als hij op jouw plek aan tafel had gezeten? Heb jij ook een vraag over een (ingewikkelde) bridgekwestie? Vraag het Berry! Stuur je vraag per e-mail naar vraaghetberry@gmail.com en ontdek wat jij wilt weten over bridge.

Berry Westra

SLAP

Op de clubavond hadden wij deze kaarten:

♠ B 3
♥ A V 8 7
♦ 8 7 3 2
♣ H 10 7



♠ A V 9 2
♥ 5 3
♦ A V B 10 9
♣ B 3

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♦
pas	1♥	pas	1♠
pas	2♦	pas	pas
pas			

Wij zaten als enige in een deelscore, alle andere NZ-paren hadden 3SA geboden en gemaakt. Ik was noord. Mijn tafelgenoten vonden 2♦ te slap. Was ik inderdaad te voorzichtig of had mijn partner met 15 punten nog 3♦ kunnen zeggen om de bieding gaande te houden?

Aäron B.

Antwoord

2♦ is inderdaad aan de slappe kant, het toont 6-9 punten.
3♦ (uitgesteld limietbod) is meer op zijn plaats.

Als zuid doorbiedt na 2♦, inviteert hij voor de manche. Dat doet hij normaliter met 16-17 punten. Met 15 punten is het aangetrokken. Maar ik tel slechts 14 punten in de zuidhand. Daarmee is pas aangewezen.

OUDE STEMPEL

Over de volgende situatie dachten mijn partner en ik verschillend:

West gever | Allen kwetsbaar

♠ H 4
♥ V 10 9 5
♦ A B 6 4
♣ A 8 6

♠ 10 2
♥ 2
♦ H V 10 7 5 2
♣ H B 9 2



♠ V B 9 8 7 6 5
♥ 7 3
♦ 8 3
♣ 5 3

♠ A 3
♥ A H B 8 6 4
♦ 9
♣ V 10 7 4

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♦	1♠	2♥
pas	pas	pas	

Ik was zuid. Mijn gedachte: 2♥, nieuwe kleur op 2-niveau, ik beloof minimaal 10 punten en partner mag niet passen. Helaas paste hij toch. Hij zei dat ik mijn kracht met een cue-bod (2♠) moest aangeven. Heeft hij gelijk?

Peter B.

Antwoord

Vroeger leerde iedereen bridgen met *Bridge Van Start tot Finish*. In die cursus was 2♥ een 'negative free bid', het toonde 8-11 punten. Wellicht is je partner nog van de oude stempel, al is noord zelfs dan te sterk om te passen op 2♥.

Volgens de gangbare biedtheorie belooft 2♥ 10+ punten en is het rondforcing. Met die afspraak heeft noord een evidente verhoging naar 4♥.

SA-VERDELING

Graag je visie op de volgende biedsituatie:

♠ A 10
♥ H 9 8
♦ V B 8 3
♣ A B 7 6

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1SA
pas	2♥	pas	2♠
pas	3♥	pas	?

1. Hoeveel punten belooft noord met 3♥?
2. Wat moet zuid bieden?

Jan G.

Antwoord

1. 3♥ maakt de bieding mancheforcing. Met een 5-4 in de hoge kleuren mag dat vanaf een punt of 9.

2. 3SA. Met een vijfkaart harten kan noord 4♥ bieden. Zuid behoort een driekaart te hebben in minstens één van de hoge kleuren; een 2-2-5-4 is geen SA-verdeling.

ALTIJD

Onlangs speelden wij een 6♠-contract tegen. Ik moest uitkomen. Ik had ♣A, maar kwam daar niet mee uit. Het resultaat was 6♠ +1. Mijn partner vond dat ik *altijd* moet uitkomen met mijn aas, niet omdat zij toevallig ♣H had. Hoe kijk jij hier tegenaan?

Kees T.

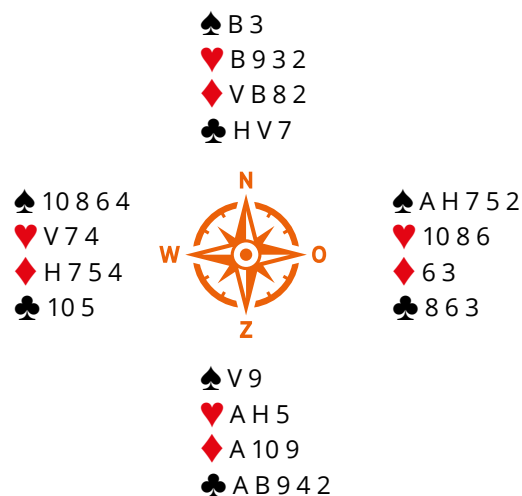
Antwoord

Altijd is te kort door de bocht. Maar ik durf wel te stellen dat het in een parenwedstrijd doorgaans verstandig is om tegen slem met je aas uit te komen. Het komt simpelweg te vaak voor dat je hem anders helemaal niet meer maakt. In viertallen is het geen drama om een overslag weg te geven, maar in paren kan het heel duur zijn.

Tegen een manche is het binnenhalen van een aas veel minder urgent, simpelweg omdat de leider zelden alle dertien slagen kan afraffelen.

TOPPRIORITEIT

Op StepBridge kwam het volgende spel voor:





West	Noord	Oost	Zuid
-	pas	pas	1♣
pas	1♥	1♠	2SA
pas	3SA	pas	pas
pas			

NZ hebben 27 punten, maar 3SA ging down op de schoppen. Is dit een kwestie van slecht bieden of is het pure pech?

Bas ten A.

Antwoord

Zonder het 1♠-volgbod zou ik hebben gesproken van een bedrijfsongeval. Na het volgbod behoort het bezit van een schoppende dekking topprioriteit te hebben. 2SA van zuid belooft niet alleen een SA-verdeling met 18-19 punten, maar ook een schoppende dekking. Met deze hand moet iets anders worden geboden. Wat? 2♠, kleur van de tegenpartij, is een optie. Dat maakt de bieding mancheforcing. Hierna zullen NZ 3SA vermijden en 5♣ of 4♥ bereiken. Die contracten zijn beter dan 3SA, maar gaan ook down, omdat de snit op ♦H mis zit.

MECHANISME

Ik heb 6 punten met een zevenkaart ruiten. Mijn partner opent met 1SA. Mag ik 3♦ antwoorden?

Addy V.

Antwoord

Van mij mag alles, maar ik neem aan dat je het alleen wilt bieden als partner erop moet passen. Dat is niet het geval. Het 3♦-antwoord op 1SA is forcing.

In het pre-Jacoby-tijdperk was 2♦ een natuurlijk zwakgebod. Nu is de beste optie om 2♠ te gebruiken als mechanisme om in 3♣ of 3♦ af te stoppen:

West	Noord	Oost	Zuid
-	1SA	pas	2♠
pas	3♣	pas	?

2♠ verplicht noord tot het bieden van 3♣. Zuid past als hij een lange klaverenkleur heeft en biedt 3♦ met een lange ruitenkleur. Daar moet noord vervolgens op passen.

MANCHEPOGING

Graag je visie op het volgende biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♥
pas	1♠	pas	2♦
pas	2♠	pas	2SA
pas	pas	pas	

Zuid had 17 punten, noord 9. Met samen 26 punten was het resultaat 2SA +2.

Noord dacht dat zuid met 2SA 12-14 punten aangaf. Zuid wilde noord uitnodigen om naar de manche te gaan als hij aan de bovenkant zat van zijn 6-9-range. Wie heeft gelijk?

Emma B.

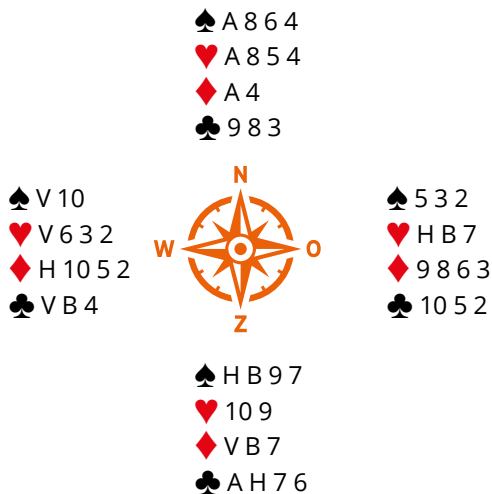
Antwoord

Zuid heeft goed geboden. Met 12-14 punten wordt gepast op 2♠. 2SA is een poging om de manche te bereiken, het toont circa 16-17 punten. Noord had naar 3SA moeten verhogen.

BEPERKTE KEUZE

Op onderstaand spel ontstond discussie over de speelwijze van zuid:

Oost gever | Oost-west kwetsbaar



Zuid is leider in 4♠. Het gaat me om de aanpak van de troefkleur. De leider begon met ♠A, waar ik als west de 10 op bijspeelde. Vervolgens speelde hij een kleintje uit noord. Nadat oost klein had bijgespeeld, dacht de leider een tijd na. Vervolgens legde hij ♠H, waar ik tot mijn ongenoegen ♠V onder moest deponeren.

Ik baalde als een stekker en vroeg na afloop aan zuid waarom hij de voor de hand liggende snit niet had genomen. Zijn antwoord was dat hij vanwege het *Restricted Choice*-principe de kans groot achtte dat ik ♠V 10 had. Is ♠H leggen echt de beste speelwijze?

Martin J.

Antwoord

Nee. De theorie van de beperkte keuze geldt als er twee gelijkwaardige kaarten ontbreken:

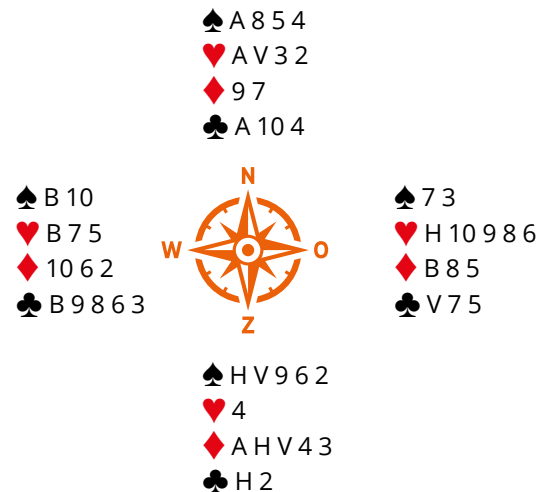


Wanneer je ♠A slaat en west ziet bekennen met ♠B of ♠V, is de kans groter dat dit een singleton is dan de kans op vrouw-boer-sec.

In jouw spel zijn ♠V en ♠10 geen gelijkwaardige kaarten. En aangezien west ♠10 ook kan bijspeelen van ♠10 5, is snijden kansrijker dan slaan. 'Eight ever' is gewoon van toepassing.

ONBELANGRIJKE WEDSTRIJD

Graag wil ik je het volgende probleem voorleggen.



West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♠
pas	4♠	pas	4SA
pas	5♣	pas	?

Ik was zuid en bood na lang nadenken 7SA. Dankzij het 3-3-zitsel in ruiten werd dat contract gemaakt. Het was een vrije speelavond en er stond dus geen druk op de ketel. Op een competitieavond had ik hopelijk gewoon 6♠ geboden.

Mijn vraag is hoe jij zou bieden in respectievelijk een belangrijke en een onbelangrijke wedstrijd.

Erik S.



Antwoord

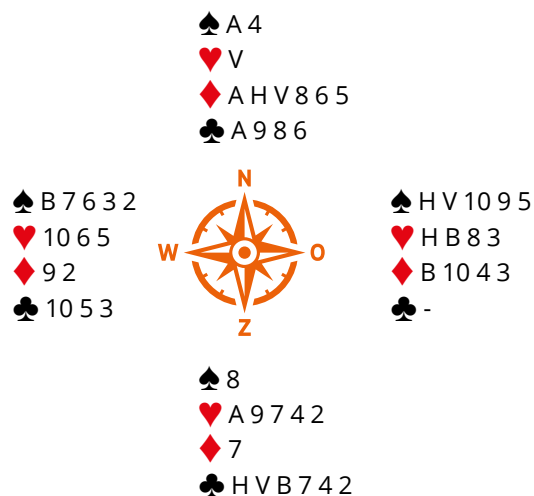
Azenvragen met 4SA is prima en het aanleggen in groot slem ook. Alleen moet zuid voor 7♠ kiezen. In dat contract kan de ruitenkleur indien nodig worden vrijgetroefd. Verder zijn er geen verliezers.

Ik ben te oud om onderscheid te maken tussen belangrijke en onbelangrijke wedstrijden. Winnen is winnen en de kaarten laten zich niet dwingen. Ik probeer gewoon altijd zo goed mogelijk te bieden en te spelen, daar haal ik mijn spelplezier uit. Wanneer je je in de beginfase van je carrière bevindt, kan ik me voorstellen dat je minder belangrijke wedstrijden aangrijpt om dingen uit te proberen. Maar na vijftig jaar wedstrijdbridge ben ik die fase wel voorbij.

NIET MIJN KEUZE

Kun je ons een route geven naar groot slem op het volgende spel?

West gever | Allen kwetsbaar



West	Noord	Oost	Zuid
-	-	1♠	2♥
2♠	3♦	pas	pas
pas			

Ik was zuid en wilde mijn partner aanvankelijk iets verwijten. Maar toen ik zijn hand zag, begreep ik dat ik niet

had mogen passen op 3♦. Graag je visie op de gedane biedingen, inclusief de 1♠-opening van oost.

Johan K.

Antwoord

1♠: niet mijn keuze. Maar met succes valt niet te twisten.

2♥: niet mijn keuze. Het liefst speel ik een conventie waarmee ik een tweekleurens spel kan aangeven. Wanneer die niet voorradig is, geef ik de voorkeur aan 2♣.

3♦: niet mijn keuze, omdat het niet forcing is. Met een minimaal volgbod moet zuid kunnen passen. Anders kom je ofwel te vaak te hoog, ofwel de ondergrens van 3♦ ligt zodanig hoog dat je niet effectief de deelscore kunt bevechten. Beter kan noord beginnen met een competitief doublet.

Pas: niet mijn keuze, al heb ik er wel begrip voor. Door het 2♥-volgbod is zuid zeer slecht gepositioneerd. Maar ik probeer toch liever 5♣. Hopelijk begrijpt partner uit het feit dat ik 4♥ voorbij ga dat ik niet langer geïnteresseerd ben in een hartencontract. 5♣ moet dan haast wel een 5-6 aangeven. Laat ik ook eens naar 'de kaart toe praten'...

Tot slot mijn biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	1♠	2♣
2♠	4SA1	pas	5♠2
pas	7♣	pas	pas
pas			

1. RKC Blackwood met klaveren troef.
2. Twee azen (♥A en ♠H) plus troefvrouw.

Een kind kan de was doen!

Berry Westra

Berry Westra (1961) is auteur van vele bridgeboeken en één van de meest succesvolle Nederlandse bridgers. In 1987 werd hij wereldkampioen viertallen bij de jeugd en in 1993 maakte hij deel uit van het Nederlands team dat voor het eerst wereldkampioen viertallen werd in de open categorie.

Wees geen boef, speel artikel 74-proof

Rob Stravers

Akkefietje

Een akkefietje op onze bridgeclub aan mijn tafel.

Ik heb een sterke hand en wil openen met ons sterkste openingsbod: 2♣. Terwijl ik naar mijn mooie hand kijk, denk ik het stopkaartje neer te leggen. Als ik mijn 2♣-kaartje ernaast leg, zie ik dat ik in plaats van het stopkaartje een paskaartje heb gelegd, waarop ik zeg: "Sorry mensen, het paskaartje moet het stopkaartje zijn."

Mijn linkertegenstander zegt dat 2♣ nu niet mag. Ik geef aan dat het wél mag, omdat het neergelegde paskaartje geen denkfout is, maar een 'grijpfout' én dat ik het direct corrigeerde. Mijn opponent was het daar niet mee eens, maar heeft het zo gelaten. Maar het gaf mij toch een vervelend gevoel.

Ik zocht het de volgende dag op in het bekende blauwe boekje: Spelregels voor wedstrijdbridge. Volgens mij stelt artikel 25A1, onder het kopje 'niet-bedoelde bieding', mij in het gelijk.

Klopt mijn mening? Of heeft mijn linkertegenstander gelijk?

Ik wil dat vooral weten, omdat dit soort problemen regelmatig voorkomt. Als ik ongelijk heb, lees ik dat ook graag. Wat je antwoord ook is, ik zal dat eerlijk delen met onze tegenstanders.

Antwoord

Ik constateer twee vraagstukken:

1. Waarom is de wedstrijdleader niet uitgenodigd na deze ernstige onregelmatigheid: eerst passen en vervolgens 2♣ bieden?
2. Welke rechtzetting is correct na deze twee biedingen in één beurt?

Op mijn eerste vraag antwoordde de vragensteller: "Ik heb de wedstrijdleader niet uitgenodigd, omdat ik dat zelf ben. Mijn collega nodigden we niet uit om het niet op de spits te drijven."

Het niet uitnodigen van de wedstrijd-leider

De taak van de wedstrijdleader is vergelijkbaar met die van de Wegenwacht: puur service-verlenend. Hij of zij zal na een onregelmatigheid volgens de geldende regels zo veel mogelijk schade voorkomen en herstellen, zodat de 'hulpvragenden' met plezier hun weg kunnen vervolgen.

Daarom nodig ik alle clubbesturen uit – ook van gezelligheidsclubs (!) – om het (vriendelijk) uitnodigen van de wedstrijdleader te stimuleren. Geef eventueel als reden: "Ik wil graag zeker weten dat ik het verkeerd zie." Of: "Een leuk vraagstuk om de kennis en ervaring van onze wedstrijdleader op peil te houden."

Als je zelf ook wedstrijdleader bent en je overtuigd bent van je gelijk, is dat een extra reden om je collega uit te nodigen. Want ook jij hebt het volste recht op een correcte rechtzetting én op tegenstanders die van je collega uitgelegd krijgen waarom zij het bij het verkeerde eind hebben. Omdat jullie het nu zo lieten, waarmee jouw mening doorslaggevend was, kan dat, geheel onterecht, ten koste gaan van jouw goede naam. Maar dat effect voorkom je met het delen van mijn antwoord.

De correcte rechtzetting

Ik blaas eerst een hardnekkig misverstand op: dat je je fout meteen corrigeerde, maakt – net als een correctie in één adem – geen enkel verschil!

Artikel 25A1 spreekt duidelijke taal: een speler mag een niet-bedoelde bieding vervangen door de bedoelde bieding, mits zijn partner na de onbedoelde bieding nog geen bieding deed. Dus geen enkel vuiltje aan de lucht, zou je zeggen. Als speler weet je immers heel goed dat je geen moment wilde passen met die 'os' (= zeer sterke hand).

Maar het is de wedstrijdleader die (volgens artikel 25A2) de 2♣-correctie wel of niet mag toestaan. Die zal beslist

Spelregel- artikel 74A2

Een speler behoort zorgvuldig iedere opmerking of onnodige handeling te vermijden die ergernis of verlegenheid zou kunnen veroorzaken bij een andere speler of het genoeg van het spel zou kunnen verstoren.



groen licht geven, als hij ervan overtuigd is dat je op het moment dat je paste 2♣ wilde bieden én... dat je niet paste als gevolg van concentratieverlies!

Voor de concentratienorm is een lastige. Want soms ontstaat een vergissing niet door verlies van concentratie, maar juist door overconcentratie. Een beroemd voorbeeld daarvan is de partner van de 1SA-openaar, die met 16 punten mee piekert of hij wel of geen slempoging zal wagen, na ampele overweging besluit om dat niet te doen en... past!

Op grond van deze verklaring zou de wedstrijdleader moeten besluiten om de 3SA-correctie niet toe te staan, omdat deze partner op het moment dat hij paste, ook echt wilde passen.

Interessante kost voor psychologen. In ieder geval tot september volgend jaar, want in die maand gaan waarschijnlijk de nieuwe spelregels van 2027 in.

Terug naar jouw vraag: natuurlijk valt je pas onder artikel 25A en moet de wedstrijdleader correctie toestaan!

Met hartelijke groet, ook aan je linkeropponent!

Rob Stravers

Rob Stravers (1946) was in zijn werkzame leven communicatieadviseur en speelt al ruim zestig jaar bridge. Hij noemt het spel de beste "smoes" om met mensen om te gaan. Volgens hem is bridge een combinatie van actief luisteren en creatief denken. "Je leert niet alleen je tafelgenoten beter kennen, maar vooral ook de nog onbekende kanten van jezelf."

Met medewerking van Rens Philipsen, Erik Slump en Paul Vonck

Afwijken van jouw systeem

Er is altijd veel onduidelijkheid over de regels met betrekking tot het afwijken van je systeem. Daar wil ik met dit artikel graag proberen wat handen en voeten aan te geven. Er is onderscheid tussen 'normaal' afwijken, bijvoorbeeld een puntje meer of minder, of grove afwijkingen, ook wel psyches genoemd.

Erik Slump

Om te beginnen is het belangrijk om te begrijpen dat er spelregels zijn en dat die volledig losstaan van biedsystemen en systeemafspraken. De spelregels schrijven alleen voor dat je de tegenstanders open en eerlijk moet vertellen wat je afspraken zijn. Er is geen enkele spelregel die jou verbiedt om met 11 punten mancheforcing te openen. Er is geen enkele spelregel die zegt dat een aas 4 punten waard is. Er is geen enkele spelregel die zegt dat je de hoogste van een serie moet uitkomen. Dit zijn allemaal systeemafspraken. Jouw biedsysteem is een codetaal die jij uit je hoofd moet leren. Het is verstandig die codetaal zo te ontwerpen, dat je daarmee de beste contracten kunt bereiken.

Niet alles is toegestaan

Nu is er een kant-en-klare codetaal bedacht die je leert op het moment dat je begint met bridgen, maar daar mag je naar hartenlust aan sleutelen. Je mag zelfs een volledig eigen codetaal bedenken. De spelregels komen pas om de hoek kijken wanneer je tegenstanders ontmoet. Die spelregels schrijven namelijk voor dat je aan die tegenstanders volledige openheid (*full disclosure*) moet geven over jouw biedafspraken.

Voordat mensen gaan denken *O, ik mag dus alles verzinnen. Leuk!* wel een kanttekening: niet alles is toegestaan. De spelregels staan toe dat een bridgebond bepaalde afspraken verbiedt. Dat gebeurt door middel van aanvullende reglementen. Die zijn er dus ook, zoals de regeling BSC/HOM. Het is namelijk niet leuk als mensen niet goed genoeg kunnen bridgen, maar enkel en alleen verliezen, omdat ze de tegenstanders niet kunnen begrijpen. Alleen op internationaal niveau zijn er geen beperkingen aan de systemen die je verzint.

Enkele voorbeelden

Laten we eens een voorbeeld nemen van afwijken.
Vergelijk deze twee handen:

♠ A 3 2
♥ A 3 2
♦ A 3 2
♣ A 4 3 2

en

♠ H 10
♥ A B 10
♦ V B 10 9 8
♣ V B 10

Met welke hand zit je liever in 1SA tegenover een partner met 4 puntjes? Ondanks dat de tweede hand slechts 14 punten heeft, is het een veel fijnere hand dan de eerste. Dit heet kaartwaardering. Als jij dus jouw hand zo mooi vindt dat je liever 1SA opent in plaats van 1♦, dan sta je volledig in je recht. Ook als partner weet dat je dit vaker doet, is er niets aan de hand. Je waardeert jouw hand op tot een 15-punter en dan mag je dus 1SA openen.

Het wordt anders wanneer je elke 5-3-3-2 met 14 punten met 1SA opent. Dit is geen kaartwaardering meer en ook geen afwijken. Dit is een gewoonte/afsprake en die moet op de systeemkaart staan. Alerteren hoeft niet, want 1SA-openingen met minimaal 14 punten hoeven niet gealverteerd te worden volgens de alerterregels. Daar zijn die regels weer...

Een andere manier van afwijken (eigenlijk kaartwaardering), is jouw hand opwaarderen wanneer er een fit is. Dat werkt als volgt (voor iedereen waarschijnlijk wel bekend):

- 3 punten erbij voor een renonce;
- 2 punten erbij voor een singleton (maar als het een plaatje is, moet je die er dan wel eerst aftrekken);
- 1 punt erbij voor een doubleton (maar de plaatjes in die kleur moet je er dan wel eerst aftrekken);
- 1 punt erbij voor de negende en tiende troef.

Zo kun je met 8 punten zomaar een invite doen tegenover de 1♠-opening van partner. Dat vindt (hopelijk) niemand raar.

Laten we er eens een zwakke twee-opening bij pakken:

♠ H V 10 9 8 7
♥ -
♦ 10 9 8 7
♣ 10 9 8

Stel, je hebt afgesproken dat een zwakke twee 6-11 punten met een zeskaart belooft, zoals voor veel mensen gebruikelijk is. Dan kom je 1 puntje tekort, maar als je past met deze hand heb je het toch niet begrepen. Sterker nog: menig speler zal zelfs 3♠ openen. Een volstrekt normale bieding. Op deze manier 'afwijken' van de afspraken is geen enkel probleem, ook niet als het vaker gebeurt.

Nu deze hand:

♠ 9 7 5 3 2
♥ 8
♦ V 8 4
♣ 10 7 6 2

Kun je deze hand ook als zwakke twee openen? Nu wordt het schimmiger. Op hoofdklasseniveau, eerste hand niet kwetsbaar tegen wel, moet de tegenstander hierop bedacht zijn. Op lager niveau moet je dit alerteren en volledig uitleggen. In de derde hand heb je vanaf hoofdklasseniveau zelfs best veel voor een 2♠-opening!

Het is goed om in ogenschouw te nemen wat het doel hier is: je probeert het contract te stelen – of op zijn minst de tegenstanders te hinderen het juiste contract te vinden. Je bent bereid hiervoor down te gaan. Daarbij is het wel zo dat je de tegenstanders niet mag misleiden door steeds van de afspraken af te wijken, zodat niemand meer weet waar die aan toe is.

Nu komen we op het punt van de 'psyche' (afgeleid van psychologische bieding), bedoeld om iedereen, inclusief partner, in de war te brengen in de hoop dat de tegenpartij de verkeerde beslissingen neemt. Stel dat je het volgende in handen hebt:

♠ -
♥ 9 8 6 5 2
♦ 10 8 7 6 4
♣ 9 6 5

Het kan zijn dat je in de derde hand niet kwetsbaar tegen wel kwetsbaar 2♥ opent, maar je zou ook 1♠



kunnen openen. Dat mag! Maar... zodra je dit binnen afzienbare tijd (de richtlijn die we hanteren is ongeveer een jaar) een tweede keer doet, kom je in de knel met de spelregel dat je alle afspraken en gewoonten volledig moet uitleggen. Dan is de consequentie dat het op de systeemkaart moet staan en je moet alerteren. Sterker nog: voor het begin van een ronde moet je het pre-alerteren. Het is immers voor de meeste spelers niet normaal. En partner zal aan het bieden van de tegenstanders snel kunnen afleiden wat er aan de hand is, terwijl de tegenstanders volledig in het duister tasten. Dat is niet eerlijk.

Sommige mensen hebben op hun kaart staan dat psyches (vaker) kunnen voorkomen. Prima, valt onder de regels van volledige openheid. Maar alle situaties waarin bekend is dat het kan voorkomen, moeten dus elke keer gealverteerd worden. Je voldoet daar namelijk niet meer aan de eis dat bij een afwijking partner net zo in de war gebracht moet worden als de tegenstanders.

Dat maakt dat ik nog een voorbeeldje moet geven, maar daarna houd ik op over psychen. Bekijk de volgende hand:

♠ -
♥ H B 9 7 5
♦ A 8 7 2
♣ 9 7 6

Even los van de vraag of het goed bridge is – eerste hand niet kwetsbaar tegen wel kwetsbaar 1♠ openen mag dus. Net als hierboven één keer. Gebeurt het vaker, dan moeten alle 1♠-openingen in deze positie en bij deze kwetsbaarheid gealverteerd worden. Niet alleen dat; omdat je volledige openheid van zaken moet geven, moet je alle omstandigheden uitleggen die duidelijk maken waarmee en wanneer dit wel of niet kan voorkomen. Als dat niet of onvolledig gedaan is, heeft de arbiter alle recht om een goede score terug te draaien.

Voor de tegenstanders: elke psyche meld je bij de arbiter. Niet omdat ze verboden zijn, maar zodat de arbiter een idee heeft of dit vaker voorkomt bij dit paar. Is dat zo, dan moeten ze dit immers aan jullie gaan melden.

Nu even terug naar het afwijken. We hebben het al gehad over kaartwaardering. Ook hebben we deze hand laten zien:

♠ 9 7 5 3 2
♥ 8
♦ V 8 4
♣ 10 7 6 2

2♠ openen kan sowieso één keer. Doe je het vaker, dan moet je dus volledig uitleggen wat er aan de hand kan zijn en dit ook op je systeemkaart zetten. Waar je een normale zwakke twee niet hoeft te alerteren, moet dat, onder hoofdklasseniveau, nu wel. Let wel: het gaat om het niveau van jouw tegenstanders. De uitleg "Zwak" is ook niet toereikend. "Zwak, bij deze kwetsbaarheid kan dat al vanaf 0 punten en een vijfkaart" is hier de correcte uitleg. Voor de mensen die de zwakke twee in de Multi coloured-opening hebben gestopt, zijn de eisen niet anders.

Er is aan afwijken (we hebben het dus niet over een psyche) wel paal en perk gesteld door de BridgeBond. Het is niet toegestaan in de eerste en tweede hand om een 1-opening te doen met minder dan 8 honneurpunten. Niet volgens afspraak en niet als afwijking. Dus ook niet met kaartwaardering! Keiharde honneurpunten moet je hebben.

Ik hoop dat voor iedereen duidelijk is dat er een belangrijk verschil is tussen:

- jouw kaart herwaarderen, waardoor deze aan de afspraken voldoet

en

- afwijken van jouw biedsysteem om iedereen op het verkeerde been te zetten.

Het eerste mag onbeperkt. Het tweede slechts (ongeveer) één keer per jaar, anders is het een afspraak. Want, zo zeggen de spelregels, ook gewoonten die jullie hebben, zijn impliciet een afspraak. En alle afspraken moet je volledig uitleggen.

Natuurlijke systemen

Het grootste deel van de wereld hanteert zogeheten natuurlijke systemen, maar in bijvoorbeeld Polen is het heel gebruikelijk om een systeem te spelen waarbij alle sterke handen met 1♣ geopend worden en alle andere biedingen dus zwakker zijn. Niemand speelt 100% natuurlijk. Denk maar na: in de beginnerscursus leert iedereen de Stayman-conventie. Die vergeet je een paar keer, maar al snel heb je het onder de knie. Met zo'n conventie wordt het een stuk eenvoudiger om een goed contract te vinden.

Wil je een algemeen natuurlijk systeem goed leren begrijpen, dan kun je het beste vierkaarten hoog als eerste leren. Maar wij mensen zijn ongeduldig en willen snel resultaat, dus leert iedereen tegenwoordig meteen een systeem met vijfkaarten hoog. Dat heeft diverse voordelen, maar ook enkele nadelen. De eerste keus komt nu al om de hoek. Wat doe je met een 4-4-3-2? Open je 1♦ op een driekaart of open je 1♣ op een doubleton? En als je kiest voor 1♦, wat doe je dan met een 3-4-3-3?

In de tijd van *Bridge Van Start tot Finish* was in 1SA openen met een vijfkaart hoog uit den boze. Tegenwoordig is het heel normaal. Je vijfkaart komt niet altijd uit de verf, maar er staan veel voordelen tegenover.

Dit is tot stand gekomen door mensen die nieuwe dingen bedenken (zoals Stayman) en dat begint soms met afwijken van het systeem. Iemand heeft mogelijk een keer geprobeerd 1SA met een vijfkaart hoog te openen en dat beviel blijkbaar goed. Niemand houdt daar rekening mee, dus niets aan de hand.

Zodra dezelfde afwijking vaker voorkomt en partner weet dat dit het geval kan zijn, of misschien zelfs omgezet wordt in een concrete afspraak die voor de tegenstander niet gewoon zijn, grijpen de spelregels in. Je moet dit actief uitleggen door het op je systeemkaart te zetten en ook extra duidelijk uitleggen op het moment dat ernaar gevraagd wordt. Inmiddels is de afspraak dat 1SA met een vijfkaart hoog gedaan kan worden echter zo ingeburgerd, dat dit niet meer nodig is.

Hoe het hoort

We schrijven vaak over wat er had moeten gebeuren nadat alles fout gegaan is, maar eigenlijk nooit over hoe het zou moeten gaan zonder problemen. Andersom is er door de Noorse bridgebond wel een heel leuk filmpje gemaakt met hoe het absoluut niet moet. Google maar op 'NBF BridgeEtikk ENG' voor een video van een kleine vijf minuten. Als je denkt dat je vijftig overtredingen van de spelregels hebt gevonden, ben je nog niet compleet. Ik ben bang dat het zo herkenbaar is, dat je sommige zaken niet eens registreert als onjuist. Na het lezen van dit artikel zou je beter moeten weten.

Erik Slump

De belangrijkste regels om in ogenschouw te nemen, zijn artikel 74, artikel 20 en artikel 40. Eerstgenoemde is de regel die het meest overtreden wordt. Namelijk dat je je altijd hoffelijk dient te gedragen, ongeacht wat er gebeurt. De andere twee beschrijven dat je van alles mag afspreken, maar dat die afspraken aan de tegenpartij kenbaar gemaakt moeten worden én dat je ze goed en volledig moet uitleggen.

De ideale tafel

Laten we eens een ideale tafel creëren.

Je komt aan tafel en ontmoet daar jouw tegenstanders. Je kijkt je tegenstanders aan en begroet ze vriendelijk. Ben je toevallig in gesprek met je partner, dan onderbreek je dat direct om ze te begroeten. Vervolgens spreek je met je partner af om jullie discussie later weer op te pakken.

Wanneer iedereen zit, neem je kort de tijd om aan je tegenstanders uit te leggen welke bijzondere afspraken jullie hebben die ze misschien niet direct verwachten. Je geeft ze dan ook even de gelegenheid om af te spreken hoe ze daarmee moeten omgaan. Ook bekijk je zelf de systeemkaart van de tegenstanders, zodat je de voor jou interessante afspraken snel in beeld hebt.

Zodra alle spelers (en de klok) klaar zijn om te beginnen, wens je iedereen een plezierige ronde toe – en natuurlijk meen je dat dan ook.



Wanneer er een bieding gedaan wordt door jouw partner die je hoort te alerteren, doe je dat prompt. En als er om uitleg gevraagd wordt, geef je die volledig en verzeker jij je ervan dat ze het goed begrepen hebben.

In het echt

Tijd voor een expliciet voorbeeld, van hoe het er in het echt aan toe zou kunnen gaan. Jouw partner legt een stopkaart goed zichtbaar neer voor de tegenstanders en opent 2♥. Je alerteert. De tegenstander vraagt: "Wat betekent dat?" Jij legt uit: "Muiderberg." Je ziet jouw rechtertegenstander instemmend knikken, maar links geeft geen blijk van herkenning. Ongevraagd leg je dan direct uit: "Dat belooft een hand met minder dan een opening, precies een vijfkaart harten en minimaal een vierkaart in een lage kleur. Omdat wij niet kwetsbaar zijn en jullie wel, kan dat bij ons op bijna 0 punten." Links haalt opgelucht adem.

De speler links van de bieder bestudeert nu gedurende minimaal tien seconden aandachtig zijn kaart, waarna de openaar zijn nog altijd duidelijk zichtbare stopkaart opruimt. Jullie bieden vervolgens rustig verder tot er drie keer gepast is. Nu is duidelijk wie de leider wordt en dus ook wie er moet uitkomen. Dat kun je goed zien aan de volledige bieding, die nog op tafel ligt. Die speler toont een dichte kaart, die dus de uitkomstkaart wordt. De partner vraagt nu naar andere biedingen die jij had kunnen doen en hun betekenis. Rustig leg je alle gevraagde opties uit, zodat de tegenstander kan uitwerken wat er nu wel en niet van toepassing is op jullie handen. Vervolgens geeft deze een seintje aan de partner dat die de uitkomstkaart kan openleggen.

Dit is het moment waarop iedereen zijn biedkaarten opruimt en de dummy vervolgens zijn hand op tafel legt. Noord voert daarna het contract en de uitkomst in, iets dat de andere spelers ook mogen noteren, en nu kunnen de leider en tegenstanders zich concentreren op hun (tegen)speelplan. Mocht je noord én dummy zijn, dan is de volgorde: biedkaartjes opruimen, kaarten op tafel leggen, contract en uitkomst invoeren. De leider gunt iedereen minimaal tien seconden om de dummy te analyseren, alvorens de eerste kaart uit de dummy te laten spelen. Dat laatste is een tip, maar staat niet in de spelregels.

Nadat het spelen is beëindigd, stellen de spelers op zeer gedempte toon vast hoeveel slagen er gehaald zijn. Daarna ruimt iedereen zijn kaarten op. Noord voert het resultaat in de Bridgemate in en laat oost of west die invoer controleren.

Vaak krijg je de mogelijkheid om de scores te bekijken. Als je dat wilt, dan klik je op 'Ja' en bekijk je dat zwijgend. Vervolgens geef je het kastje terug aan noord, zodat die deze desgewenst ook kan bekijken. Noord controleert daarna of nog iemand anders de scores wil bekijken en overhandigt die dan het kastje. Niemand praat hardop over de resultaten. Krijg je na het controleren de vraag of je de scores wilt bekijken maar wil je dat niet, dan geef je zonder iets in te drukken het kastje terug aan noord, zodat die kan bepalen of die de scores wil zien. Tijd voor het volgende spel.

Geen geldig excuus

Als je deze beschrijving helemaal hebt gelezen, hoop ik dat je ook hebt gemerkt hoeveel en hoe vaak je eigenlijk de regels (al dan niet ongemerkt) overtreedt. Dat laat ik hier graag allemaal onbenoemd.

Ik wil namelijk graag dat iedereen zich richt op hoe het hoort te gaan. Uiteraard is het niet meteen erg als er hier en daar weleens een bochtje een klein beetje wordt afgesneden. Maar als dat tot problemen leidt, geef je natuurlijk wel ruiterlijk toe dat je de bocht een beetje hebt afgesneden. Dat het wel vaker gebeurt, vind jij namelijk geen geldig excuus.

Nog enkele wedstrijdsituaties

Naast deze ideale beschrijving wil ik nog een paar andere voorbeelden geven van hoe het hoort, maar dan nadat er iets fout gegaan is.

Jij of een tafelgenoot komt tot de ontdekking dat jij een spelregel hebt overtreden

Nadat je bekomen bent van de eerste schrik, is het eerste dat je doet zelf de arbiter roepen. De druk die soms aanwezig is bij de tegenstanders om dit te doen, neem je namelijk graag van ze weg. Je blijft immers altijd hoffelijk. Je vertelt de arbiter wat je verkeerd hebt gedaan en vraagt hem de tegenstanders te helpen door dit recht te zetten. Na afloop geef je alleen jezelf de schuld van jouw (domme) fout. Je accepteert de rechtzetting hoffelijk.

ZONNIG BRIDGEN IN NOVEMBER?

...IN PRIMA HOTELS MET ZWEMBAD, MOOIE EILANDTOURS EN EEN GEWELDIG TOERNOOI!

29^e INTERNATIONALE OPEN BRIDGEFESTIVAL VAN MADEIRA VAN 3 T/M 8 NOV. 2026
(SIDE EVENTS VAN 29 OKT. t/m 2 NOV. + 9 NOV.)

PROGRAMMA

Open Paren

dinsdag 3 november 16.00 uur
woensdag 4 november 16.00 uur
donderdag 5 november 16.00 uur (einduitslag 20.00)

Open Teams

vrijdag 6 november 20.00 uur (inschrijven tot 19.30)
zaterdag 7 november 11.00 en 14.30 uur. (2 sessies)
13.15 lunch break (deze lunch is inclusief)
zondag 8 november 11.00 en 14.30 uur
(lunch break 13.15 en einduitslag 16.30)

PRE/AFTER-TOURNAMENT 'SIDE EVENTS'

donderdag 29/10 20.30 uur Matchpoint Pairs
vrij/zat 30/10 en 31/10 IMP Pairs 16.00 uur (aparte sessies)
zondag 1/11 Charity Tournament 16.00 uur
maandag 2/11 Warm Up Pairs 20.30 uur
maandag 9 /11 Cool Down Pairs 20.30 uur

SOCIAL PROGRAM

maandag 2 november 18.00 uur welkomstcocktails (VidaMar Hotel)
woensdag 4 november 20.45 uur 'Typical Madeiran dinner' (vertrek bus 20.15)
zondag 8 november 19.00 uur slotdiner dansant met prijsuitreiking

PRIJZENTOTAAL
BIJ 350 PAREN EN 150 TEAMS
€54.000

Speelgelegenheid: VIDAMAR Hotel Madeira*****, Funchal (alle kamers met uitzicht op de oceaan).
Geldprijzen voor paren en viertallen. Extra prijzen voor dames, mixed, senioren, junioren en buitenlanders.
Inschrijfgeld: Paren € 185,- per speler Teams € 185,- per speler.

Let op!: flinke korting bij inschrijving en betaling vóór 31 juli via de website www.bridge-madeira.com

Boeken reis en accommodaties

U kunt gebruik maken van een speciale package deal voor bridge+verblijf in diverse hotels (ook het speelhotel).
Zie www.bridge-madeira.com

Reservering package deal

Via www.bridge-madeira.com
Info: good2019events.booking@gmail.com
Carolina Roovers (+351) 935 925 598
Miguel Teixeira (+351) 965 477 574

Toernooi-info Nederland

Gerard Limmen
e-mail: info@gerardlimmen.nl
mob. 06 5143 7910

Jouw partner heeft iets gemist in het af- of tegenspelen, waardoor je niet het resultaat hebt behaald wat je in gedachten had

Je slaat dit op in je geheugen of maakt een korte aantekening, zodat je het na de wedstrijd op een geschikt moment kunt bespreken. Jouw partner gaat namelijk zeker niet beter kaarten van kritiek en gaat ook niets leren van een bridgeles tijdens de wedstrijd. Je twijfelt namelijk niet aan de goede intenties van jouw partner, want dan had je wel een andere partner uitgezocht. Bovendien wil je niet het risico lopen dat andere spelers in de zaal iets te weten komen over een spel dat ze nog moeten spelen. Je bent bovendien veel te hoffelijk om aan tafel een ongemakkelijke sfeer te creëren.

Tot slot de lastigste: er is verkeerd uitgelegd
Ik geef een korte beslisboom.

Wie heeft verkeerd uitgelegd?

- **Jijzelf**
 - o Voor het einde van de biedperiode moet je dit herstellen en de arbiter roepen. Je mag zelf kiezen of je dat meteen doet of aan het einde. Mijn ervaring is wel dat eerder vaak beter uitpakt, maar later mag dus ook.
- **Jouw partner**
 - o Word je leider of dummy? Dan wacht je tot het bieden is afgelopen, maar voordat er wordt uitgekomen, herstel je de uitleg en roep je de arbiter.
 - o Word je tegenspeler? Dan wacht je tot het spelen is afgelopen, vertel je wat er verkeerd is gegaan en roep je de arbiter.

Zegt het voort! Hopelijk kunnen dan, nadat iedereen er wat van geleerd heeft, nog meer mensen een zeer genoeiglijke wedstrijd beleven.



“Lekker samen bridgen
en de mensen een leuke
tijd bezorgen, daar doe
ik het voor”



"De bridgereizen behoren voor mij telkens weer tot de hoogtepunten van mijn jaar"

Guus Peters | Foto: Klaas Jan van der Weij



"Ik krijg aan het eind van de bridgereizen die ik organiseer regelmatig persoonlijke kaarten van de deelnemers. Daarop staat dan dat ze zo hebben genoten, dat ze het heel gezellig vonden of dat ze volgend jaar weer mee willen. Als ik dat soort dingen lees, weet ik: *Het is het weer allemaal waard geweest*. Lekker samen bridgen en de mensen een leuke tijd bezorgen, daar doe ik het voor.

Ik organiseer nu zo'n vijftien jaar bridgereizen. We gaan twee keer per jaar naar Tecklenburg in Duitsland en één keer per jaar naar het Oostenrijkse Tauplitz. Het concept is iets anders dan bij de meeste bridgereizen: er wordt niet met een vaste partner gebridget. In plaats daarvan speel je gedurende de week elke dag met iemand anders van het gezelschap.

Dat maakt het onderlinge contact heel anders dan wanneer je de hele tijd met een vaste bridgepartner speelt. Door telkens met iemand anders te spelen, leren de deelnemers elkaar sneller kennen en ontstaan er al gauw vriendschappelijke banden, weet ik uit ervaring. Het komt weleens voor dat deelnemers van de bridgereis daarna blijven afspreken om samen te bridgen. Dat is toch prachtig?

Meestal varieert de grootte van de groep van zes tot achttien deelnemers en vaak gaan we een week. Naast het bridgen maak ik een dagprogramma voor de gehele week. De ene dag staat er bijvoorbeeld een wandeling op de planning en de andere dag gaan we naar een mooie bezienswaardigheid. De mensen mogen zelf bepalen of ze mee willen of liever hun eigen plan trekken.

In Oostenrijk brengen we altijd een bezoek aan de Kaiservilla: de historische, keizerlijke villa, waar Frans Jozef I en zijn Elisabeth in de zomers verbleven. De villa werd als huwelijksge Geschenk gegeven aan het keizerlijk paar. Frans Jozef werkte hier, jaagde er en ontving er buitenlandse gasten. Ik vind het leuk om de mensen ook mee te nemen naar dit soort dingen.

Er was ook eens een stel mee dat golfspullen had meegenomen. Het was de bedoeling dat ze de derde of vierde dag zouden gaan golfen, maar uiteindelijk kwamen ze naar mij en zeiden: 'We vinden het zo gezellig, dat we toch gewoon

met de groep meegaan.' Dat is natuurlijk leuk om te horen. En als mensen wel zelf iets willen ondernemen, is dat ook helemaal prima.

Daarnaast heb ik door de jaren heen goede contacten opgebouwd bij de lokale bridgeclubs in Tecklenburg en Tauplitz. We doen daar altijd mee aan een bridgedrive. Hoewel het spel hetzelfde is, merk je in Duitsland wel een cultuurverschil ten opzichte van Nederland, vind ik. Daar bridgen vooral nog de mensen uit de gegoede klassen.

Ook spelen ze bij de clubs in Duitsland maar twee of drie spellen per ronde. Daardoor moet je vaker wisselen en tref je meer verschillende tegenstanders. Verder hebben we natuurlijk zelf ook elke dag onze bridgemomenten. Het is gewoon leuk om met een groep mensen op pad te zijn die een gezamenlijke hobby delen. Het verbreedert en zorgt voor een hoop gezelligheid.

Wat ik zelf heel leuk vind: gedurende de week leer je iedereen steeds beter kennen. Dan zit je te kletsen en vertelt iemand dat hij helemaal gek is van modeltreinen. Iemand anders had een wijnzaak gehad. Dat is toch mooi? Daarnaast komen ook de actuele wereldzaken langs en wordt er volop gelachen. Vaak onder het genot van een lekker wijntje of biertje.

Zelf heb ik in mijn militaire diensttijd leren bridgen. Ik was een jaar of 24. De majoor gaf ons bridgeles op de kazerne in Amersfoort. Ik zat daar intern. Thuis speelden we vroeger klaverjassen. Dus ik had al wat ervaring met kaartspellen en vond bridge meteen leuk. De dynamiek, de strategie en het sociale aspect van het spel spreken mij enorm aan.

Vijftien jaar geleden heb ik van bridge mijn werk gemaakt. Naast de bridgereizen die ik organiseer, geef ik bridgeles, organiseer ik zomertoernooien, heb ik zomertrainingen opgezet, organiseer ik de districtswedstrijden voor paren en viertallen en ben ik verantwoordelijk voor de maandelijkse kasteeldrive in Coevorden. Ik vind het geweldig om altijd met bridge bezig te kunnen zijn. De bridgereizen behoren voor mij elke keer weer tot de hoogtepunten van mijn jaar."

Individuele Zomercompetitie

Speel iedere woensdag in juli
mee met de **Individuele Zomercompetitie**
Woensdag 1, 8, 15, 22 en 29 juli
Voor meer informatie ga naar **StepBridge.nl**



Individuele Zomercompetitie
Powered by StepBridge en BridgeBond



Online Zomerdrives

De BridgeBond en StepBridge
organiseren iedere woensdag in
augustus een **Online Zomerdrive**
Woensdag 5, 12, 19 en 26 augustus
Voor meer informatie ga naar **StepBridge.nl**



Online Zomerdrive
Powered by StepBridge en BridgeBond





StepBridge, de leukste online club van Nederland





Club Battle

Marcel Winkel



Geert van Zitteren (links)
en Bernadette Koelen.

Bernadette Koelen en Geert van Zitteren

Na de spannende battle van de vorige editie kwamen Bernadette Koelen (61) en Geert van Zitteren (71) met slechts één punt voor-sprong als winnaars uit de bus. Het bridgepaar dat als kampioenspaar het strijdperk van deze nieuwe editie betreedt, kent elkaar al ruim dertig jaar via Bridge Liga Salland in Raalte. Ze zijn jaren een bridgepaar

geweest, maar tegenwoordig zit frequent samen bridgen er niet meer in. Geert is namelijk verhuisd naar Venlo, maar niet voordat hij tot erelid van Bridge Liga Salland werd benoemd. Geert is er nog niet in geslaagd om in Venlo een geschikte club te vinden. Gelukkig verveelt hij zich niet en heeft hij veel andere hobby's. Ook doet hij vrijwilligerswerk bij de Wereldwinkel.

Bernadette is bij de bridgeclub in Raalte nog volop actief. Zo heeft zij onder meer een bridgebibliotheek opgezet, inclusief uit te lenen oefenmateriaal voor thuis. "Mochten we de cheque van 250 euro winnen, dan wordt deze besteed aan de bibliotheek", aldus Bernadette. Naast het bridgen reist zij graag; in maart heeft ze nog bij de plaatselijke bridgeclub op Bonaire gespeeld.

Bridge Liga Salland is met ruim 280 leden een grote club, die zich gelukkig mag prijzen met de hulp van zeventig vrijwilligers bij zaken als dupliceren, bardiensten draaien, munten verkopen en opleidingen verzorgen. De club speelt op vier momenten en heeft een eigen 'bridgehonk'. "Ook leuk: wij hebben als vereniging onze 'eigen' speelkaarten ontworpen!", sluit Bernadette af.

Jan Telgen en Peter de Ruiter

De uitdagers van deze editie van de Club Battle zijn Jan Telgen en Peter de Ruiter, beiden 74 jaar. Dit paar speelt al zo'n twintig jaar samen (deels in een drietal). Ze wonen vlak bij elkaar in Lunteren en hebben een vergelijkbare bèta-achtergrond. Peter was een enthousiaste bridger tijdens zijn studentenjaren en enige jaren daarna. Jan leerde het spel

als student, maar speelde daarna zo'n dertig jaar niet meer. Toen hij het weer oppakte en met Peter ging spelen, bleken ze aan elkaar gewaagd. Dankzij een rijk sociaal leven en activiteiten die nog uit beider werkzame leven stammen, is het jaarlijks helaas een uitdaging om voldoende keren samen te spelen om in de ranglijst van het clubkampioenschap opgenomen te worden.



Peter de Ruiter (links)
en Jan Telgen.

Samen spelen ze bij de Lunterse Bridge Club, een gezellige en gezonde club van 170 leden en met twee speelmomenten: maandagmiddag en donderdagavond. Wat bijdraagt aan het succes van de Lunterse B.C. zijn de jaarlijkse cursussen die zowel in september (donderdagavond) als in januari (maandagmiddag) starten en activiteiten als de stampotdrive en volgend jaar een kroegendrive. Jan en Peter doen zelf ook wat extra's voor de club, zoals het begeleiden van trainingen van cursisten en het lesgeven op een basisschool. Als voorzitter stimuleert Jan ook activiteiten samen met andere clubs uit de regio.

Jan en Peter proberen regelmatig nieuwe dingen uit: van 'losing trick count' tot 'inverted minors'. Hun systeemkaart verandert regelmatig, maar wel met kleine stapjes. Beiden zijn niet bang om het de tegenstanders lastig te maken met stevig doorbieden en doubleren waar dat kansrijk lijkt. En als ze zich bij het bieden een keer op onbekend terrein begeven, dan zijn hun intuïtie en hun kaartgevoel meestal goed genoeg om veilig te landen, volgens Jan.

Dat gaan we nu controleren!

De uitdagers bieden eerst, waarna de kampioenen letterlijk aan bod komen.

1 Noord gever | Niemand kwetsbaar

♠ A B 2
♥ V B 7 6
♦ 6
♣ A H B 8 5



♠ H V 4
♥ A H 2
♦ H V B 9 8
♣ 10 6

Waardering:

6SA = 10 4♥ = 5
6♥ = 8 5♣ = 4
3SA = 6

echt. Ondanks dat Peter met 1♦ heeft geopend, lijkt Jan met zijn singleton bang te zijn voor 6SA en kiest hij bewust voor de 4-3-fit.

De kampioenen weten wel het juiste slem te bieden, want nadat Bernadette een aas hoort (zij spelen 4SA niet als kwantitatief), legt zij aan in 6SA.

In Standaard Hoog Plus (SHP) belooft een herbieiding in SA met sprong (net als in Acol) 18-19 punten met een verdeelde hand. West heeft daarna geen vragen meer.

Stand:

Jan Telgen – Peter de Ruiter: 8
Bernadette Koelen – Geert van Zitteren: 10

West	Oost
Jan	Peter
-	1♦
1♥	2SA
3♣	3♥
4SA	5♥
6♥	

West	Oost
Bernadette	Geert
-	1♦
2♣	3SA
4SA	5♣
6SA	

(Standaard Hoog Plus)

West	Oost
-	1♦
2♣	3SA
6SA	

De uitdagers laten op het eerste spel direct 2 punten liggen, als zij het optimale slem niet weten te bereiken. Allereerst geeft Jan voorkeur aan het bieden van zijn hoge vierkaart, terwijl je met een opening mee toch ook kunt beginnen met je langste kleur. Na de 2SA-herbieiding spelen veel paren 3♣ als een soort vraagbod: "Partner, vertel me meer over je hand." Jan en Peter spelen 3♣ als

Kwantitatieve 4SA

Omdat azenvragen niet altijd de juiste informatie verschaft, namelijk of partner minimaal is voor zijn bieden of juist maximaal, spelen veel paren 4SA alleen als azenvragen nadat in het bieden onomstotelijk is vast komen te staan wat de troefkleur is. In alle andere gevallen betekent het 4SA-bod: "Partner, ik wil naar slem, maar alleen als jij maximaal bent voor je bieden."

Een mooi voorbeeld is een direct 4SA-bod op een 1SA- of 2SA-openning. De openaar mag passen als hij een minimale versie van zijn sans-openning heeft. In eerdere afleveringen van de Club Battle ben je deze afspraak al tegengekomen. Ook op internet vind je voldoende uitleg, bijvoorbeeld op <https://www.pecona.nl/conventies/boland.htm>

De biedhanden behorende bij deze Club Battle zijn te vinden op de pagina's 10 en 13.

Meld je aan!
Ben je ook in voor een Club Battle? Meld je aan via [clubbattle@sportsmedia.nl](mailto:sportsmedia.nl) en wellicht staat het wedstrijdverslag van jouw club in een van de komende edities.



2 Oost gever | Noord-zuid kwetsbaar

♠ V 4
♥ V B 4
♦ A 9 4
♣ 10 9 8 6 5



♠ A H 7 6 5
♥ A H 7 6 5
♦ H 8
♣ 3

Waardering:

4♥ = 10 3♥ = 5
4♠ = 8 3♥ = 4
3SA = 6

West	Oost
Jan	Peter
-	1♠
1SA	3♥
3SA	

West	Oost
Bernadette	Geert
-	1♠
1SA	3♥
3SA	4♥

(Standaard Hoog Plus)

West	Oost
-	1♠
1SA	2♥
2♠	3♥
4♥	

Bij de uitdagers springt Peter, nadat hij eerst met 1♠ opende, naar een nieuwe kleur op 3-niveau. Vervolgens haalt hij na 3SA zijn schouders op en past.

Ook Geert is aanhanger van springen met overwaarde, want ondanks dat 1SA al met 6 punten kan worden geboden, maakt hij met zijn sprong in een nieuwe kleur het bieden mancheforcing. Nadat Bernadette 3SA biedt, neemt Geert de gok dat er toch wel een driekaart harten zal zitten, wanneer Bernadette maximaal een doubleton schoppen heeft. Deze conclusie is zeker niet waterdicht,

“Een sprongherbieding in een nieuwe kleur is mancheforcing”

Als je naar de manche wilt met 6 punten aan de overkant, dan kun je – nadat je eerst al geopend hebt – springen in een nieuwe kleur. Ondanks dat de oosthand veel potentie heeft, wil je tegenover een minimum en zonder fit in een van je kleuren niet in 3SA eindigen. Dat is de reden dat in Standaard Hoog Plus rustig 2♥ wordt geboden in de tweede ronde. West geeft voorkeur aan voor schoppen, maar dan is oost nog niet uitgeboden en toont zijn mooie hand met minstens een vijfkaart harten naast zijn schoppenkleur. West hoort minstens een 5-5 aan de overkant met overwaarde en biedt de manche.

want dat er regelmatig een 2-2-4-5 of 1-2-5-5 aan de overkant zit, neemt Geert voor lief. Als Bernadette inderdaad een driekaart harten blijkt te hebben en niet 6 maar 9 punten (die allemaal nuttig zijn), scoren de kampioenen de volle 10. Een beetje geluk dus wel.

Stand:

Jan Telgen – Peter de Ruiter: 14

Bernadette Koelen – Geert van Zitteren: 20

Al na twee spellen staan de uitdagers op een serieuze achterstand. Gelukkig zijn er nog zes spellen om dat goed te maken.

3 Zuid gever | Oost-west kwetsbaar

♠ -
♥ 9 8 7 6
♦ A H V 3
♣ A H B 10 8



♠ B 8 6 5 2
♥ A H B 10
♦ 2
♣ 7 6 5

Waardering:

6♥ = 10 3♥ = 5
4♥/5♥ = 9 2SA = 4
3SA = 8 3♣/4♣ = 3
5♣ = 7

West	Oost
Jan	Peter
1♣	1♠
2♦	2♥
3♣	3SA

West	Oost
Bernadette	Geert
1♣	1♠
2♥	3♥
4SA	5♥

(Standaard Hoog Plus)

West	Oost
1♣	1♠
2♦	2SA
3♥	4♥

Jan biedt keurig zijn mooie tweede kleur met 2♦, maar vergeet op de vierde kleur deze te verhogen (wat een vierkaart in de vierde kleur belooft). De uitdagers missen nu de hartenfit.

Ook de kampioenen hebben een misverstand. Nadat west reverse biedt in haar zwakste kleur, is de betekenis van het 3♥-bod op de twee stoelen niet dezelfde. Na een reverse opening, die 16+ punten belooft, hebben veel paren de goede afspraak dat daarna de manche bieden volgens het 'Principle of fast arrival' minder sterk is dan een eerder geboden kleur steunen onder de manche. Bernadette vraagt de azen, hoort er twee, maar heeft geen idee of één daarvan ♠A is. Omdat troefvrouw ook ontbreekt (met die dame zou Geert 5♠ hebben geantwoord), kiest ze eieren voor haar geld en past ze net onder slem.

Ook in Standaard Hoog Plus wordt dit goede slem met slechts 26 punten samen gemist.

Stand:

Jan Telgen – Peter de Ruiter: 22

Bernadette Koelen – Geert van Zitteren: 29

4 West gever | Allen kwetsbaar

Noord volgt met 2♠, zwak

♠ H 8 2
♥ 5 4
♦ A 10 3 2
♣ A H 7 2



♠ 6
♥ V 10 7 6 3 2
♦ H B 7
♣ V B 3

Waardering:

3♥ = 10

4♥ = 4

2SA = 8

3SA = 3

West	Noord	Oost	Zuid
Jan		Peter	
1♣	(2♠)	3♥	(pas)
3SA			

West	Noord	Oost	Zuid
Bernadette		Geert	
1♣	(2♠)	3♥	(pas)
3SA			

(Standaard Hoog Plus)

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	(2♠)	doublet	(pas)
2SA	(pas)	3♥	

Bij de uitdagers overbiedt Peter zijn hand met 3♥. Een nieuwe kleur op 3-niveau belooft zonder bijzondere afspraken voldoende waarde om in de manche te eindigen. En dat is dus niet deze hand, want ondanks de mooie 14 punten in west is het geen manche.

Ook Geert biedt zijn hartenkleur op 3-niveau. Hij legt uit dat dit bij hen 10-11 punten belooft en liegt dus een puntje. Daarna wordt eveneens de vrij kansloze manche bereikt.

In Standaard Hoog Plus heeft oost te weinig om op 3-niveau een nieuwe kleur te introduceren. Op het negatieve doublet biedt west 2SA, waarna west met 3♥ aangeeft dat hij liever 3♥ dan 2SA speelt. Omdat oost niet direct 3♥ heeft geboden, snapt west heel goed dat oost geen sterke hand heeft en past.



Negatief doublet

Als je vastzit in het bieden en niet voldoende punten hebt om je kleur te bieden, dan kun je een negatief doublet geven. Kom je later nog eens aan de beurt, dan kun je de lange kleur alsnog bieden. Partner weet dan dat je geen sterke hand hebt en kan dan met een gerust hart passen.

Stand:

Jan Telgen – Peter de Ruiter: 25

Bernadette Koelen – Geert van Zitteren: 32

5 Noord gever | Noord-zuid kwetsbaar

Noord opent met 2♥, een zeskaart met 6-10 punten

♠ V 8 5 2
♥ 9 8 7 2
♦ 9 8 4 2
♣ 3



♠ A H B 10
♥ 3
♦ A H 7 6
♣ A H 7 2

Waardering:

4♠ = 10 4♦ = 5
5♦ = 8 3SA = 4
5♠ = 7 6♠ = 1
3♠ = 6

West	Noord	Oost	Zuid
Jan		Peter	
-	(2♥)	doublet	(pas)
2♠	(pas)	4♠	

West	Noord	Oost	Zuid
Bernadette		Geert	
-	(2♥)	doublet	(pas)
2♠	(pas)	3♥	(pas)
4♣	(pas)	4♦	(pas)
4♠	(pas)	4SA	(pas)
5♦	(pas)	5♥	(pas)
6♠			

(Standaard Hoog Plus)

West	Noord	Oost	Zuid
-	(2♥)	doublet	(pas)
2♠	(pas)	4♥	pas
4♠			

Peter heeft een bijzonder fraaie hand, maar volstaat met het bieden van de manche, terwijl een poging voor slem toch zeker op zijn plaats is.

Met diezelfde loeisterke oosthand en een partner die de schoppenkleur kiest, is Geert terecht wél geïnteresseerd in slem. Hij stelt binnen hun systeem met 3♥ de schoppenkleur als troef vast en geeft aan overwaarde te hebben. West heeft een zielloze hand en zou daarom moeten afremmen in 3♠. Uiteraard zou Geert daarna nog wel wat proberen alvorens in de manche te eindigen, maar nadat Bernadette een controlebod doet met 4♣, is Geert niet meer te houden. Een 1 voor de moeite.

De uitdagers poetsen daarmee in één klap de achterstand weg en nemen met nog drie spellen op de plank de leiding.

Stand:

Jan Telgen – Peter de Ruiter: 35

Bernadette Koelen – Geert van Zitteren: 33



Bridge in het Zuidlimburgse Heuvelland



MEERDAAGSE BRIDGE ARRANGEMENTEN 2026/2027

Herfstweekend: 13 tot 16 november € 263,00 p.p.

Minivakantie: 2 tot 6 november € 263,00 p.p.

Carnaval: 6 februari tot 9 februari € 272,00 p.p.

Minivakantie 2027: 15 maart tot 19 maart € 263,00 p.p.

Wilt u graag een avondje mee bridgen tijdens een meerdaagse drive?
Dat kan. Laat het ons op tijd weten. Diner en bridgeavond € 32,50

VIER OUD EN NIEUW BIJ HOTEL INKELSHOES

29 december tot 1 januari 2027 € 442,50 p.p.

BRIDGE DAGARRANGEMENTEN 2026/2027

Najaarsdrive: zondag 25 oktober € 32,50 p.p.

Sinterklaasdrive: zondag 29 november € 32,50 p.p.

Kerstdrive: zondag 13 december € 37,50 p.p.

Voorjaarsdrive 2027: zondag 7 maart € 32,50 p.p.

HOTEL INKELSHOES

Terzieteweg 12, 6285 NE Epen

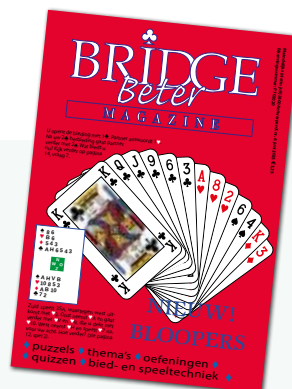
Tel.: +31 (0)43 455 1742

E-mail: info@inkelshoes.nl

www.inkelshoes.nl

BRIDGE Beter MAGAZINE

Het Bridge Beter magazine biedt interessante onderwerpen voor bridgers van elk niveau (groen voor beginners, blauw voor half-gevorderden en rood voor gevorderden). Een abonnement betekent maandelijks uw kennis uitbreiden en versfrissen middels stukjes theorie gevolgd door oefeningen, quizen en puzzels. Het magazine telt 48 pagina's onderverdeeld in een tiental rubrieken.



Ondermeer de zeer populaire rubriek wedstrijdbridge, waarbij u met vier spelers een wedstrijd van acht spellen kunt spelen. Op alle spellen krijgt u uitgebreid commentaar van Berry Westra (hoofdredacteur) en een frequentiestaat. U kunt zich als abonnee aanmelden via onze website www.bridgebeter.nl of door telefonisch contact met ons op te nemen 071-3419005 of 0172-810118.

Nu ook
digitaal
 verkrijgbaar

Bridge Beter magazine verschijnt 11x per jaar.



Digitaal abonnement

€19,50



Papieren abonnement

€32,50



Papieren + digitaal abonnement

€42,50

Oud & Nieuw Drive

28 december - 1 januari

5-daags arrangement

€ 520,-
p.p.

- Een welkomstcocktail
- 4 overnachtingen
- 4x ontbijtbuffet
- 4x bridgen incl. koffie en een snack
- 3x goedverzorgd driegangendiner
- Op oudejaarsavond een volledig verzorgde feestavond incl.:

Feestelijk dinerbuffet
Spetterend dessertbuffet
Casino entertainment
Live muziek
Gehele avond vrij drinken
(Hollands gedistilleerd)
Prosecco en oliebolletjes

Hotel Asteria Venray | Maasheseweg 80a
0478 511 466 | info@asteria.nl | www.asteria.nl

SPECIAAL VOOR
BRIDGECLUBS

BRIDGE ARRANGEMENT

- ✓ 4 dagen zorgeloos genieten samen bridgen en ontspannen op de Veluwe
- ✓ Uitstekende horeca en gastvrijheid
- ✓ Exclusieve bridgezaal voor uw gezelschap

VANAF
€ 299,-
PER PERSOON
3 NACHTEN



Exclusieve
bridgezaal



3 overnachtingen
incl. ontbijt



3 avonden
3-gangen diner



Koffie, thee en
consumpties tijdens
het bridgen



Midden in de
prachtige natuur
van de Veluwe



Dit arrangement is speciaal voor bridgeclubs. De club verzorgt zelf de wedstrijdleding.

Meer informatie?

Scan de QR code!
Of bekijk het arrangement via:
<https://www.dehoevevanannuspeet.nl/bridgearrangement-2026>



hotel
DE HOEVE
van Nunspeet



0341 260 106



sales@dehoevevanannuspeet.nl



Elspeterweg 14, 8071 PA Nunspeet



6 Oost gever | Oost-west kwetsbaar

♠ H 9 8 5 4
♥ V 7 6 5
♦ B 4 3
♣ 6



♠ V
♥ B 3
♦ A H 7 6 5
♣ A V B 3 2

Waardering:

2♦ = 10 1SA = 5 3SA = 3
3♦ = 6 2SA = 4 2♠ = 2

geluk heeft Bernadette daar slechts een singleton in en corrigeert zij naar 3♦. "Dan maar in de 4-3-fit", laat ze mij later weten. Zo wordt er toch nog een 6 binnengesleept. Al met al niet onfortuinlijk.

In Standaard Hoog Plus ziet oost geen reden om zijn laagste kleur eerst te openen. Ook ziet hij af van een mancheforcing herbieiding, met een onbeduidende vrouw en boer in zijn korte kleuren.

Stand:

Jan Telgen – Peter de Ruiter: 41

Bernadette Koelen – Geert van Zitteren: 39

West	Oost
Jan	Peter
-	1♦
1♠	3♣
3♦	

West	Oost
Bernadette	Peter
-	1♣
1♠	2♦
2♠	3♣
3♦	

(Standaard Hoog Plus)

West	Oost
-	1♦
1♠	2♣
2♦	

Peter springt opnieuw met zijn hand, waarna er niet meer onder de manche gestopt behoort te worden. Als Jan even later met 3♦ voorkeur voor de eerste kleur aangeeft, past Peter toch!

Geert opent de oosthand – tegen hun afspraken in – niet met zijn hoogste vijfkaart, maar met zijn laagste en biedt vervolgens reverse. Bernadette komt daardoor klem te zitten en besluit haar mottige vijfkaart te herhalen. Geert ziet dat contract niet zitten en vlucht naar 3♣. Tot zijn

7 Zuid gever | Allen kwetsbaar

Zuid opent met 1SA (15-17 punten)

♠ 4
♥ 3
♦ A H B 10 9
♣ H V 10 9 8 7



♠ A 7 6
♥ 8 7 5
♦ V 8 7
♣ B 6 5 4

Waardering:

5♣ = 10 2♣/3♣ = 6
5♦ = 8 2♦/3♦ = 5

West	Noord	Oost	Zuid
Jan		Peter	
-	-	-	(1SA)
3♣	(pas)	pas	(pas)

West	Noord	Oost	Zuid
Bernadette		Geert	
-	-	-	(1SA)
4SA	(pas)	5♣	

(Standaard Hoog Plus)

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	(1SA)
2SA	(pas)	3♣	(pas)
4♣	(pas)	5♣	

De uitdagers hebben kennelijk geen goede afspraak om beide lage kleuren na een 1SA-opening van de tegenpartij in beeld te brengen. Jan kiest daarom voor zijn langste kleur en heeft aan de ene kant geluk dat zijn partner geen singleton klaveren met een vier- of vijfkaart ruiten heeft. Zo komen ze in de juiste speelsoort. Maar omdat oost de juiste platen heeft en west bovendien behoorlijk sterk, wordt deze manche gemist. Zal de voorsprong door dit spel verdwijnen?

De kampioenen gaan voortvarend te werk. Waar menigeen met 2SA de lage kleuren zou aanbieden, doet Bernadette dat met 4SA. Het voordeel daarvan is dat alle contracten in de hoge kleuren voor noord-zuid direct gecoupeerd zijn, terwijl het nadeel is dat oost mogelijk geen fit in de lage kleuren heeft en nutteloze punten in de hoge kleuren. Dan lig je makkelijk voor -500 of erger, terwijl het geen manche voor de burens is. Met een aas in een zijkleur en zelfs een dubbele fit in de oosthand wordt Bernadette dit keer in het gelijk gesteld: 5♣ is pletterdood. Een gokje dat zeer goed uitpakt.

In Standaard Hoog Plus geeft west eerst zijn twee lage kleuren aan en doet hij daarna een poging voor de manche. Oost schat zijn zij-aas, ♦V en vierkaart troef op de juiste waarde en neemt de invite aan.

Ongewoon 2SA-volgbod

Als de tegenstander op 1-niveau in een kleur opent, spelen veel mensen een sprongvolgbod van 2SA als twee vijfkaarten in de laagst overgebleven kleuren. Die afspraak, weliswaar zonder sprong, is ook gratis na een 1SA-opening: minstens twee behoorlijke vijfkaarten in de lage kleuren. Omdat de tegenstander met zijn 1SA-opening een sterke hand heeft, is het verstandig om wel wat honneurs in de kleuren te hebben, zoals in de westhand hierboven. Want gedoubleerd flink down gaan, dat is niemands hobby.

Met nog één spel te gaan komen de uitdagers opnieuw op achterstand.

Stand:

Jan Telgen – Peter de Ruiter: 47

Bernadette Koelen – Geert van Zitteren: 49

8 West gever | Niemand kwetsbaar

♠ A 4 3
♥ H 3
♦ V B 9 4
♣ A V 5 4



♠ V 6
♥ A V B 9 6
♦ A H 5
♣ 10 9 6

Waardering:

6SA = 10 3SA = 4
6♥ = 8 4♥ = 3
6♦ = 6 5♦ = 2

West	Oost
Jan	Peter
1SA	2♦
2♥	4♦
4♠	4SA
5♣	6♥

West	Oost
Bernadette	Geert
1SA	2♦
2♥	3♦
4♦	4SA
5♠	6SA

(Standaard Hoog Plus)

West	Oost
1SA	2♦
2♥	5SA
6SA	

De mannen komen voor de tweede keer in het verkeerde slem terecht. Na de transfer springt Peter naar 4♦. Dat zou normaliter een korte ruitenkleur moeten aangeven (ook wel bekend onder de naam 'splinter'), maar zij spelen dat als een controlebod, dus belooft Peter voorlopig alleen het aas of de heer. Omdat Peter een controle in klaveren heeft ontkend, kan Jan nu 4♠ bieden: "Partner, ik heb die controle in klaveren wel." Na azenvragen legt Peter aan in 6♥, terwijl Jan in het bieden nooit meer dan twee hartens heeft beloofd. De uitdagers scoren een 8 en kunnen alleen nog winnen als de kampioenen een uitlijner maken.



Ook Geert zit een beetje vast, nadat hij een transfer heeft gegeven. Hij wil slem spelen, maar moet dat in harten of in SA zijn? Als hij met 3♦ een mooie driekaart biedt in de hoop dat Bernadette zijn harten zal steunen of SA zal bieden, komt hij bedrogen uit: Bernadette steunt de ruitenkleur. Voordat er ongelukken gebeuren, knalt Geert 6SA. Het paar sluit af met de volle 10, waarmee opnieuw de winst wordt gepakt.

Eindstand:

Jan Telgen – Peter de Ruiter: 55

Bernadette Koelen – Geert van Zitteren: 59

Jan en Peter hadden misschien wat last van plankenkoorts, want ik had het idee dat ze er meer uit hadden kunnen halen. Door een paar overenthousiaste sprongbiedingen en het belanden in de verkeerde slems, kwamen zij net wat punten tekort.

De mannen mogen de biedarena dus direct weer verlaten, terwijl Bernadette en Geert in de volgende editie kans maken op 250 euro voor hun vereniging. De verliezers gaan echter niet met lege handen naar huis. Bridgemagazine *IMP* doet beiden een halfjaarabonnement cadeau. Want: "Wie van bridge houdt, leest de *IMP*."



Marcel Winkel

Marcel Winkel (1965) speelt vanaf zijn negentiende bridge en is daarnaast bridgedocent en -schrijver. Er verschenen vier boeken van zijn hand, het vijfde is in de maak. In 2008 won Marcel met B.C. Star de landstitel bij de viertallen en werd hij verrassend tweede bij de Champions Trophy. Samen met Huub van der Wouden nam hij in 2024 bridge-magazine *IMP* over.

Wil je ook eens meedoen aan de Club Battle, maar weet je niet precies hoe het werkt? Hieronder vind je een uitgebreide uitleg van het spelconcept.

Wat is de Club Battle?

De Club Battle is een oefenvorm waarbij je eerst zelf gaat bieden op een set van acht vooraf geselecteerde handen. Pas daarna vergelijk je jouw keuzes met wat twee deelnemende paren hebben geboden én lees je het commentaar van Marcel Winkel.

Stap voor stap: zo speel je 'm

1. **Pak de acht handen** die je samen met jouw partner gaat bieden. Spreek van tevoren af wie de westhanden bekijkt en wie de oosthanden.
 - Deze staan doorgaans op pagina 10 en 13 in *BridgeNL*.
2. **Bied de handen zelf** alsof je aan tafel zit.
 - Noteer per spel de bieding. Je zit samen met jouw partner oost-west. Per spel wordt aangegeven wie de deler is en wat de kwetsbaarheid is. Als noord-zuid meebieden, dan wordt dat gemeld.
3. **Vergelijk daarna pas** met het Club Battle-artikel.
 - Je ziet daar twee paren die dezelfde set handen bieden die jullie zojuist geboden hebben.
 - Ook lees je er het **commentaar van Marcel Winkel** (waarom iets goed is, wat alternatieven zijn, voor welke valkuilen je moet oppassen, welke afspraken je kunt maken, et cetera).

Hoe werkt de scoring?

De score is opgezet alsof het een parenwedstrijd is:

- Per spel kun je maximaal 10 punten verdienen.
- Met acht spellen is dat maximaal 80 punten.

Praktisch betekent dit: jouw gekozen eindcontract wordt beoordeeld alsof het 'vergeleken wordt met het veld'.

- Beste (meest scorende) uitkomst/contract ► dicht bij 10 punten.
- Minder goede keuze ► lager.
- Bij gelijke of vergelijkbare keuzes deel je in dezelfde scorecategorie (net als bij paren: 'veel mensen hetzelfde' scoort gemiddeld).

Waarom is dit zo'n goede oefening?

- Je traint **bieden met jouw partner**: eerst zelf bieden, pas daarna het artikel lezen.
- Je leert van **twee echte biedlijnen** (verschillende afspraken/stijlen mogelijk).
- Marcel Winkel legt uit **wat het plan is**, wat 'standaard' is en wanneer je daarvan afwijkt. Hij geeft tips die je kunt gebruiken/toepassen in het systeem.
- Je kunt **nieuwe, praktische biedafspraken** in je systeem opnemen. Deze worden tijdens de Club Battle ook uitgelegd.

Tip: maak er een clubactiviteit van!

Een aantal clubs ontvangt de oost-westhanden en de waardering per spel ongeveer zes weken voordat *BridgeNL* verschijnt. Deze clubs maken er bijvoorbeeld een competitie van met hun paren, maar hier kun je zelf een invulling aan geven.

Wil je dit ook als club? Stuur dan een e-mail naar: **clubbattle@sportsmedia.nl**

BridgeNL

PUZZELBOEK **Editie 1**



- ◀ 148 pagina's puzzelplezier
- ◀ Meer dan 50 bridgepuzzels en cryptogrammen
- ◀ Voor beginnende en gevorderde bridgers

Maak jezelf of een ander blij met de **1e editie** van het *BridgeNL Puzzelboek*.



Ga naar www.golazomedia.nl en bestel het boek vandaag nog.

EEN PRACHTIG CADEAU VOOR IEDEREEN
DIE VAN BRIDGEN EN PUZZELLEN HOUDT

Een uitgave van
GOLAZO
MEDIA



REACTIES EN ZO

Wij waarderen het als onze lezers reageren op de inhoud van ons blad. Dat kunnen zowel positieve als negatieve reacties zijn. Met beide soorten reacties kunnen we iets. We nemen de feedback graag mee om de inhoud van BridgeNL te verbeteren.

Omdat we de interactie belangrijk vinden en ook aan de rest van de lezers willen laten zien wat voor reacties we binnenkrijgen op *BridgeNL*, hebben we een reactiepagina gemaakt. Hier publiceren we (een gedeelte van) de (niet-geredigeerde) reacties. Op voorwaarde dat we de naam van de afzender erbij mogen vermelden.

Mocht je een reactie willen geven naar aanleiding van het blad of een opmerking hebben over *BridgeNL*, dan kun je deze mailen naar bridgenl@bridge.nl. Onthoud dat je klacht/opmerking/compliment dus in het blad terecht kan komen. Mocht je hier geen behoefte aan hebben, maar wil je toch een reactie naar de redactie sturen, vermeld dan dat de reactie niet bedoeld is voor publicatie in *BridgeNL*.



OPROEP

Terwijl de nieuwe BridgeNL net uit is, zijn we achter de schermen alweer druk bezig om een nieuw nummer te maken. Het thema voor de volgende editie koppelen we aan de 'Week tegen Eenzaamheid'. We zetten de sociale kant en de verbindende kracht van bridge centraal.

Vind jij het leuk om te vertellen over nieuwe vriendschappen die je hebt opgedaan aan de bridgetafel? Of over op welke manier bridge een sociaal vangnet voor je is? Waarom bridge voor jou veel meer is dan enkel een spel? Hoe bridge helpt om eenzaamheid tegen te gaan? Of vind je het leuk om over mooie ontmoetingen te praten die je door bridge hebt gehad?

Hoe meer reacties en persoonlijke verhalen wij van jullie ontvangen, hoe beter wij de sociale kant en de verbindende kracht van bridge ook echt een gezicht kunnen geven. Dus aarzel niet en stuur een e-mail naar bridgenl@bridge.nl of bel rechtstreeks met hoofdredacteur Guus Peters via het telefoonnummer 06 20 42 47 37.





GADGETS & GIMMICKS

Hebbedingen voor de moderne bridger

De Culbertson Bridge Table: een stukje bridgegeschiedenis



Wie het Bridgemuseum bezoekt, stapt niet alleen in de geschiedenis van ons spel, maar ontdekt ook verrassende vondsten. Eén van de pronkstukken is de bijzondere Culbertson Bridge Table. Ely Culbertson, de man die bridge wereldwijd populair maakte, ontwierp deze ingenieuze tafel met ingebouwde kaartvakken, spelnummers, gever en kwetsbaarheid. Een complete *boardset* verwerkt in het tafelblad. Fascinerend voor iedere bridger. En dit is slechts één van de vele schatten die het Bridgemuseum rijk is. Kom kijken en laat u verrassen.

Bridgemuseum

Entreprijs: € 5,- voor volwassenen,
€ 3,- voor kinderen van zes tot en met
twaalf jaar (tot zes jaar is een bezoek
aan het Bridgemuseum gratis)
Kijk voor meer informatie op:
<https://tinyurl.com/2et3ad7f>



De 3-in-1 bridge-app: Redoublet.com

Probeer deze nieuwe app gratis uit en ontdek:

1. Online spelen
 - Speel altijd en overal, onbeperkt
 - Maak eigen groepen en competities
2. Fysieke bridgespel analyseren
 - Zie haalbare contracten (DDS)
 - Krijg advies van een bridgerobot
 - Speel opnieuw of deel (PBN)
3. Scorebriefje voor thuisbridge
 - Geen koffertjes of tabellen
 - Gebruik de robotscore of DDS als referentie (IMP)

Redoublet.com app

Prijs: € 5,99 per maand
Probeer nu 1 maand gratis
Te bestellen via:
<https://www.redoublet.com/>



Voor handige, interessante én leuke bridgeproducten ga je naar de Bridge- en Boekenshop van de Nederlandse Bridge Bond: www.bridgeshop.nl

Ideaal: de Bridgeshop Cadeaubon

Op zoek naar een leuk cadeau voor een bridger? Met de Bridgeshop Cadeaubon van vijf euro geef je iets dat altijd in de smaak valt. De bon is vrij te besteden in de Bridgeshop en dus ideaal voor een klein presentje, een bedankje of als aanvulling op een groter cadeau. Denk aan bridgeboeken, kaarten, biedboxen of handige accessoires voor aan de speeltafel. Klein van bedrag, maar groot in plezier: met deze cadeaubon zit je altijd goed. Perfect voor verjaardagen, clubavonden of gewoon als attent gebaar voor een medebridger.



Bridgeshop Cadeaubon

Prijs: € 5,-

Te bestellen via:

<https://tinyurl.com/2tmk6jfv>



Leuk voor de (klein) kinderen: Le Petit Bridge



Le Petit Bridge is een 4 x 10-kaartspel dat speciaal ontwikkeld is voor kinderen vanaf zes jaar. Met Le Petit Bridge leren kinderen tellen, rekenen en redeneren. De elementen van bridge zijn voor ervaren bridgers niet te missen.

Het kaartspel zit in een handzaam doosje inclusief speluitleg en op YouTube is een speciale instructievideo beschikbaar. Je speelt Le Petit Bridge met vier spelers.

Het doel van Le Petit Bridge is zo veel mogelijk slagen te maken. In het spel zitten veertig kaarten, verdeeld over vier kleuren.

Let op: de speluitleg staat op een aantal kaartjes dat in de verpakking zit.



Le Petit Bridge

Prijs: € 6,25

Te bestellen via:

<https://tinyurl.com/yc5e6y46>

Tableau Vivent: tégen de wind, vóór orde en overzicht

Het Tableau Vivent is speciaal ontwikkeld om buiten te kunnen bridgen, ook als het waait. Maar uiteraard is het ook binnen te gebruiken; het schept orde en overzicht op de bridgetafel.

De voordelen van het Tableau Vivent op een rij:

- De kaarten liggen gestructureerd op tafel, ook bij een lichte bries.
- De dummy schuift in één keer alle kaarten naar voren. De partner kan deze goed bekijken.
- De slagen liggen netjes en overzichtelijk op een rij. Je kunt de punten en troeven in één oogopslag tellen.



Tableau Vivent

Prijs: € 36,-

Te bestellen via:

<https://tinyurl.com/muhsvpky>

Goed gekleed gaan wordt beloond

Bij het 't Onstein Jeugd Toernooi Circuit (OJTC) is er sinds vorig jaar niet alleen een prijs voor de winnende bridgers, er wordt ook een prijs uitgereikt aan de bestgeklede jeugdspeler. Dit jaar waren er drie winnaars van de Jobbe kledingprijs: Arwen Oranje, Pelle ter Maat en Luca Hakvoort. Zij kregen alle drie honderd euro.

De Jobbe kledingprijs, een idee van OJTC-organisator Monique Melchers, is vernoemd naar de allereerste winnaar: Jobbe van Helsdingen. Tijdens het jaarlijkse 't Onstein Jeugd Toernooi Circuit viel het Monique op dat Jobbe zo goed gekleed was. Ze gaf hem die dag een compliment. Toen ze 's avonds thuis op de bank zat, kwam ze op het idee om een prijs in het leven te roepen voor de bestgeklede jeugdspeler.

Groot compliment

Ze benadrukte destijds dat het er helemaal niet om ging of iemand dure kleding draagt. "Ik vind het gewoon grappig en leuk als mensen aandacht aan hun uiterlijk besteden. Als iemand erover nagedacht heeft." Monique pakte diezelfde avond nog spontaan de telefoon en belde Jobbe op om hem te vertellen dat hij de eerste winnaar ooit was.

Ze vroeg Jobbe of hij het goedvond als de prijs naar hem vernoemd zou worden. Dat zag Jobbe als een groot compliment: "Natuurlijk is het leuk om te horen als iemand zegt dat je er leuk uitziet en een prijs naar je wil vernoemen. Ik besteed veel tijd aan mijn kleding. Ik vind het leuk om daarmee bezig te zijn en er leuk uit te zien. Het leukste vind ik het om naar de kringloop te gaan en daar voor een klein bedrag iets moois te vinden."



Jobbe van Helsdingen, tweede van links, met de winnaars van de Jobbe kledingprijs.

Verdiende winnaars

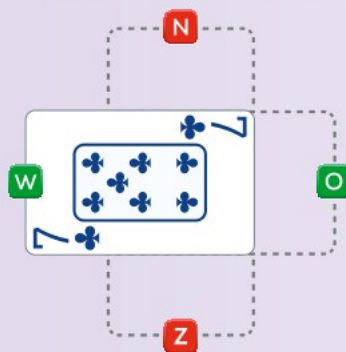
Dit jaar mocht Jobbe ook zelf zijn stem laten horen bij het kiezen van de winnaars. Daarnaast viel hem de eer te beurt om tijdens de finale van 't Onstein Jeugd Toernooi Circuit de prijzen uit te reiken.

Zoals het hoort bij een verkiezing motiveerde Jobbe zijn keuze ook: "Luca en Pelle zijn partners en spelen bij de aspiranten. Pelles outfit paste perfect bij elkaar en was helemaal compleet. De kleur van zijn overhemd was net even anders, waardoor het ook nog eens origineel was. Bij Luca sprong zijn originele Donald Duck-stropdas eruit."

En dan was er nog een derde winnaar: Arwen. Jobbe was vooral onder de indruk van haar broek. "De broek was zo uniek en passend bij de rest van de outfit. Echt supermooi. Ja, dan verdienen je deze prijs."

Vanessa Réess speelde

2♥ op dit spel.



Vanessa Réess
Wereldkampioene
Gemengd

*Denk jij dat jou dat lukt?
Scan deze **QR code**
om **me uit te dagen!***



Speel en word beter
www.funbridge.com



Boon-a-part

Bridgereizen



€1595

p.p.

o.b.v. een
2-persoonsbezetting

NOORSE FJORDEN CRUISE

Noorwegen



Scan de
QR-code
voor meer
informatie

Bridgecruise Noorwegen - Bridgen tussen de Noorse fjorden

Vaar mee met Boon-a-part Bridgereizen tijdens een prachtige 8-daagse cruise naar de indrukwekkende Noorse fjorden.

Vaar vanuit Rotterdam naar de Noorse fjorden en ontdek de mooiste bestemmingen van Noorwegen, terwijl u aan boord geniet van comfort, gastronomie en gezellige bridgeavonden in vertrouwde Boon-a-part sfeer.

Tijdens deze bijzondere reis bezoekt u Eidfjord, Olden, Alesund en Bergen. Laat u verrassen door de prachtige Noorse fjorden, mooie berglandschappen en sfeervolle Noorse stadjes. Tijdens de cruise worden vijf bridgezittingen georganiseerd, begeleid door onze ervaren wedstrijdleiders. Een mooie gelegenheid om samen met andere bridgeliefhebbers te genieten van het spel en kans te maken op leuke prijzen.

INBEGREPEN:

- 8-daagse cruise vanaf Rotterdam v.v.
- Alle havenbelastingen en taksen
- Alle maaltijden aan boord
- Limonade, (ijs)thee en filterkoffie in het buffetrestaurant
- Bagagevervoer bij in- en ontschepen
- Orange Party met live entertainment en Nederlandse lekkernijen
- 5 gezellige bridgezittingen onder begeleiding van ervaren wedstrijdleiders

NIET INBEGREPEN

- Reis- en annuleringsverzekering
- Persoonlijke uitgaven aan boord
- Wellnessbehandelingen, kapper en overige extra diensten
- Fooien aan boord

Speciaal voor u:

Boek vóór 30 oktober 2026 met actiecode NOORWEGEN100 en ontvang €100 korting per persoon.

Geniet van spectaculaire fjorden, sfeervolle Noorse steden, luxe aan boord en gezellige bridgeavonden tijdens deze unieke cruise naar Noorwegen.

**RESERVEREN OF MEER INFORMATIE? Bel 0347-750 444 ma t/m vr 09.00 tot 17.00 uur
of mail naar info@boon-a-part.nl | WWW.BOON-A-PART.NL**